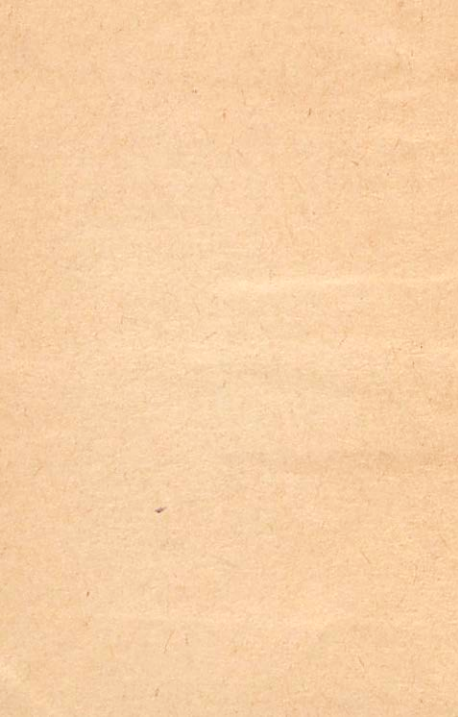

1871

Lbn
2274

1999

ԱՐԱՄԵԱՆ

ԾԵԾ

ՏԱՐԵՑՈՅՑ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ

1871

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ԳՐԻՍՏՈՍԻ

Հրամանաւ Տէառն

Տէառն Մկրտիչ Վարդապետի

ԽՐԻԱՆԱՆ

Արքեպիսկոպոսի Տառնայ

Եւ Պատրիարքի

Կ. ՊՕԼՍՈՅ

ԱՐԱՄԵԱՆ

Տ Ա Ր Ե Յ Ո Յ Յ

Հ Ա Մ Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

1871

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԵՒ ՀԱՅՈՅ

ՌՅԻ

Ի Հայրապետական Տ. Տ. Գեորգյայ Դ.

Ս. Կաթողիկոսի

Ի Պատրիարքական Տ. Եսայայ

Ի Ս. Երուսաղէմ

Ի Պատրիարքական

Տ. Մկրտիկ Խրիմեանց Ի Կ. Պօլիս

Կ. ՊՕԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

501248

ՀԱՄԱՌՕՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ

Ա.	Ա. զարխայի :
Օ	Օ. քեզակն :
Ս. Ք. Ն.	Ս. ռաջին Քառորդ Լուսնի :
Դ.	Դասըմ :
Ե. Տ.	Երկայնութիւն Տուրքեան :
Լ.	Լատինացոց :
Լ. Լ.	Լրումն Լուսնի :
Խ.	Խըտրէլլէգ :
Ծ. Ա.	Ծագումն Արեգ :
Շ. Լ.	Շագումն Լուսնի :
Կ. Գ.	Կէս Գիշեր եւ Կէս Օր :
Հ. Ն.	Հռովմէական Հայոց :
Հր.	Հրէից :
Յ.	Յունաց :
Յայաւ.	Ըստ Յայամաւարաց :
Շ. Լ. Ք.	Շէրջին Քառորդ Լուսնի :
Տ.	Տարիաց, կամ Տանկերէն :
Տօմ	Ըստ Կրօնարիւն " Գոյ :
Օ.	Օր ամսոյն :

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍԻ

Լայն. աշխարհ. $41^{\circ} 00' . 16''$. Հիւս.
 Երկն. Քիւրբիզէ. $26^{\circ} . 58' . 50''$. Արեւե.
 Իսկ ժամքն հաշուին ի 24. սկսեալ յետ
 ամիցն արեւու :

ԹՈՒԻՆ ԳՐԻՍՏՈՍԻ 1871

ԵՒ ՀԱՅՈՑ ՌՅԻ

Գիր տարւոյն է Է

Եօթներեակն Ե

Վերադիրն ԺԹ

Իննեւտասներեակն 8

Տանուաւրն Կշիւն

Բուն ձայնքն աձ, քձ, զձ, դձ,

ձախակողմեան դասուն են սկսեալ .

ի Բուն բարեկենդանէ :

ԸՍՏ ԼԱՏԻՆԱՑԻՈՑ

Վերադիրն է Թ

Կիրակագիրն Ա

Ոսկեթիւն 10

Իսկ Զատիկ նոցա է ընդ մեզ

ՏԱՐԵՄՈՒՄԻ

Հայոց ՌՅԻԱ յՕգոստոսի 16

Սգարիայի 1862 ի Մարտի 21

Տաճկաց 1868 ի Մարտի 10

Հրէից 5632 ի Մայիսի 4

ԻԱՆԱՐՄՈՒՄԻ

Անտեսանելիք ի Կոստանդնուպոլիս :

Գ-28107-62

Օր ԾՆՆԴԵԱՆ	Յուշի .	6.
Միջոց ուտիք աւուրք		12.
Առաջաւորաց բարեկենդան.	Յուշի .	17.
Սուրբ Սարգիս	»	23.
Բուն Բարեկենդան	Փետր .	7.
Օր Տեառնընդառաջի	»	14.
ԶԱՏԻԿ	Մարտի	28.
Օր Աւետման Զորեհաքքի .		
Երեւման Խաչ	Ապրիլի	25.
Համբարձումն	Մայիսի	6.
Հոգեգալուստ	»	16.
Բարեկենդան Լուսաւ .	Յունիսի	6.
Սուրբ Գրիգ . Լուսաւոր .	»	12.
Բարեկենդան Վարդավ .	»	27.
ՎԱՐԴԱՎԱՐ	Յուլիսի	4.
Միջոց շաբաթք պահօր	Վեց .	
Բարե . Աստուածածնի	Օգոստ .	8.
ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ	»	15.
Միջոց շաբաթք պահօր	Զորհ .	
Բարեկենդ Սուրբ Խաչին	Սեպտ .	5.
ԽԱՉՎԵՐԱՑ	»	12.
Վարագայ Խաչ	»	26.
Միջոց շաբաթք պահօր	Ուր .	
Գիւտ Խաչ	Հոկտեմ .	24.
Հրեշտակապետաց	Նոյեմ .	6.

Յիսնակաց բարեկենդ. Նոյեմբ. 21.

Սուրբ Յակոբայ բարե. Դեկտ. 12.

Սուրբ Յակոբ Դեկտ. 18.

Օր բարեկենդանի Ծնն. Երեֆշաբթի.

ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԱՒՈՒՐԲ ՏԱՃԿԱՅ

Ա.խրրը Էրպային. Յնվ. 17: 2իշ. Լ

Էվվէլի Խամսիյն. » 18: » 9

Ճէմրէի Էվվէլ. Փետ. 6: » ԴԱ

Ճէմրէի սանի. » 13: 2իշ. 7

Գուրպան պայ. » 17: » 10

Ճէմրէի սալիս. » 20: » 12

Պէրախւլ աճիւզ. » 25: » 18

Ա.խրրը Խամսիյն. Մարտ 8: » ԴԳ

Նէվրուզ. » 9: » Դ0

Խըտրէլէզ Ապր. 23: Սեփեր 10

Մէվլուտ. Մայիս 19: Տպ. Էվ 12

Ամառնամուտ. Յուն. 10: Տպ. Սիւ. 2

Էվվ. էյե. պահուր Յուշ. 17: Ճեւ. Էվ. 12

Ախր. էյե. պահուր » 24: » 19

Իւշ ալլար. Սեպ. 4: Քահայ 1

Կիւզ ալլար. » 11: » Լ

Միլան կէճէսի. » 30: » ԴԿ

Պէրաթ կէճէսի. Հոկ. 17: Շապաւ 10

Գասըմ » 26: » 22

Գատըր կէճէսի. Նոյ. 26: Տաւ. 20

Պայրամ. Դեկ. 1: Շեվ. 1

2էմնէրիբ » 10: » 10

ԱՐՄԱՄՈՒՏԻ ՏԱՃԿԱՅ

Զիլգամէ	Յունիսար.	10
Զիլհիճճէ	Փևսրիսար.	8
Մուհարրէմ ՎԱՄ	Մարս.	10
Սէֆէր	Ապրիլ.	9
Րէպ իւլ էփէլ	Մայիս.	8
Րէպ իւլ տիսըր	Յունիս	7
Ճէմազ իւլ էփէլ	Յունիս	6
Ճէմազ իւլ տիսըր	Օգոստոս	5
Րէճէպ	Սեպտեմբեր.	4
Շապան	Հոկտեմբեր	3
Քամազան	Նոյեմբեր.	2
Շէփփալ	Դեկտեմբեր.	1

Տօնախմբութիւնք Եկեղեցեաց
Հայոց

Փևսր. 4. Ս. Վարդան. Ֆէրրի գիւղ
 Մարս. 27. Ս. Յարութի թիարքունինա
 ւատեղեաց, Պէյօղլու, և Գումգարու :
 Ապրիլ 4. Ս. Ստեփաննոս. ի Յասգիւղ
 » 25. Երեւ Խաչ, ի Գուրու Չէշմէ.
 Մյս. 6. Ս. Փրկչի, հիւանդանոցին .
 » 9. Ս. Նիկողայոս, ի Պէկղօզ.
 » 16. Երրորդութիւն ի Պէյօղլու .
 » 23. Սուրբ Եղիա, յէյիւղ.

- Մյ. 24. Ս. Հռիփսիմէ ի Պէյլաքտէրէ.
 » 27. Յովն. Կարապետ յԲաղնիս.
 » 29-30. Առաւորիչ, ի Գուգկուննուք.
 Յնւ. 12 13. Գիւանշիսց. Ս. Առաւորչի
 ի Գալաթիս, և ի Գրենալը կղզին.
 » 15. Ս. Երից Մանեքանց յԷմիրկէն
 » 20 Գ. Տի. Ս. Աստուած. յԵէնիզեղ.
 » 26-27 Սրբոց Առաք. ի Գանատկլի.
 Յրւ. 4 Ս. Կարապետ, յԲւսկիւտաւ.
 » 10-11 Ս. Սանդուխտ ի Հիւսայ.
 Ոգ. 15. Վերափախ. Աստուածածնի ի
 Գուճգարու, յԱզատալը, ի Գուշը բէօյ.
 » 22. Բ. օր Վերափ. յՕրթնաղիւղ.
 » 29. Գիւան գօտու. ի Պէշիկթաշ.
 Սեպ. 8. Յն. Ս. Ա. Ժամնի, ի Մարտրգիւտ.
 » 12. Խաչ յԲւսկիւտաւ. Գարեթալ.
 » 25-26. Ս. Գէորգ, ի Սանդուխտ.
 Հոկ. 46 17. Ս. Յովն. աշխարհական ի
 Կատալըգափու, և ի Վէնիկ փաշա.
 » 30. Ոսկերէր. ի Գարա կէօմրիւկ
 Նոյ. 6-7 Ս. Հրեշտակապետ, Պալատ.
 » 27-28 Ս. Նիկողայոս, ի ԹօփԳափու.
 Դեկ. 4-5. Ս. Թաղ և Բարդ. յԵէնիզարու
 » 18-19 Սուրբ Յակոբ, ի Գասըմ-
 փաշա, և յԵէափ գուլէ.
 » 25-26. Ս. Ստեփ. յԱյ Ստեփանօ.
 » 28. Ս. Յակոբ, յԱլթը մէռմէռ

ՊԱՆԴՈՒԽՏՆ ՅՕՏԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ընդ աստղօր օսար ասիանց ,

Տարագրելոյս չիք բերկրանք .

Լեալ հոգւոյս յոյս Հայրենեաց ,

Դու ինձ միայն բափովանք .

Օսար աստղեր յոյս չ'ունին ,

Օսար երկինք ինձ մարին :

Օսար բոյսեր դառն ու անհամ ,

Զերեք պղտոր ու լեղի .

Դառն , անասան , հովիտք , արեւ ,

Ու պարտէզներն անբերի .

Օսար ծառեր շուք չ'ունին ,

Օսար ծաղիկք հոս չ'ունին :

Օսար վայելիք բերին ձանձրոյք ,

Եւ պաշիւներն՝ անարգանք .

Ոսկի , արծաթ , սէր եւ զուր ,

Հայրենադրում են պատրանք .

Օսար ոսկիք շորայ եմ

Օսար պալատք ինձ բանս եմ :

Օսար երկիր եղանկաբեր ,

Ծանր ալդ պայման ինձ համար .

Զիւն ձմեռ եմ իւր զարուհներ ,

Զ'ունի երբեք ինձ ամառ .

Օսար երկինք ամպոս եմ ,

Օսար սրբեր անգուր եմ :

Օսար քէ եւ շնչեմ ես օդ ,

Յաւօք սահին իմ օրեր .

Քեզ , Հայրենիք սիրակառօս ,

Սիրքս համայն քեզ նուէր .

Օսարութիւն դու փուռ ես ,

Այլ Հայրենիք , դու փորդ ես :

Յ Ո Ւ Ն Վ Ա Ր

31

ՏՃ. Քեանունիսի սանի.

13 1 Որ. աճ. ԿԱՂԱՆԻԴ, ԵՆ Դ. Օր պահոց Յննպեան. Հարց. թճ. աղց. Որ ապրեցուցեր : Հն. Հյ Տօն Տնօրեկնաքեան Տեառն. ԵՆ Յ. որոց եւ Տօն Բարսի Հայրապետի : Լ. Վերոնիսայ կուսի եւ Յունի. 13: Տօն. Քաղոցի ժԹ. Յայսմ. Քաղոցի ԵԴ. Ա. Արամայ ժԷ : Տճ. Շեվիսի 22, եւ Գաւրմի ԴԱ. Հր. Թեքեքի 20 :

14 2 Շր. . աղ. Դ. օր պհց Յնն. Սրբոցն Բարսի Հայրապետին եւ եղբոր նորա ԳԸ

բիզորի նիւսացւոյն, Սեղ-
բեսարոսի Հոովմայ Հայ-
րասկեանն և Արքայ Եփ-
րեմի խուրին Ասորւոյ :

ՅՎջ. Գն. ժ. 15 ր. 58.

Անձրեւային հողմ

15	3	✠ Կիր րձ. Ե. օր պհ. Ծն.
Հբ. դ. 8. ցվերջն :	72	Կ.
		Լ. Տօնանունն Յիսուսի :		
16	4	Բշ. րկ. 2. օր պհց. Ծնն.	70	ԿԱ
17	5	Գշ. րձ. Ճրագալոյց Ծննդ
եան և Մկրտութեան Քր-
իստոսի : Նաւակաւիք :	77	ԿԵ
		Հն. Հյ. և Յ. Բրագալոյց
Յայտնութեան : Լ. Ան
տօնի արքային :		
18	6	✠ Դշ. րկ. Ծնն Ծննդեան
եւ ՅԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ :	77	ԿԵ
		Ուսիք և մեղ ուրի օր աւե-
միցոց : Հն. Հյ. Յայտն-
րին Տեառն և Յ. :		
19	7	✠ Եշ. րձ. Բ. օր Ծննդ :	78	ԿԶ
		Օր մեղոց : Հն. Հյ. ր.
օր Յայտ. Ե*. Յովհաննէ
Կարապետին :		

1.	0		Տ	Գ
20	8	Ուր. դկ. Գ. օր Ծննդ. Յայտմ Արագ:	ԴԳ	ՎՅ
		☉ ի Ջրհոսն ժ. 19 ր. 43. Տ. Պուրճի Տեղի:		
21	9	Շր. աճ, Գ. օր Ծն: Լ. Ագ նիսի կոչսին:	Դ.	ՎԶ
		☉ Ծն. Լս. ժ. 9. ր. 26. Յրախառն		
22	10	✠ Կիր. աղ. Ե. օր Ծննդ. Տ. Ջիզաւսկ:	Վ	ՎԷ
23	11	Բշ. քճ. Ջ. օր Ծննդ. Հր. Սեբաս:	Դ	ՎԸ
24	12	Գշ. քկ. Ե. օր Ծննդ.	Դ	ՎԹ
25	13	✠ Գշ. գճ. Ը. օր Ծննդ. և Տօն Անուանակոչութեան Տեառն: Տօմ. Արագ:	Ճ	Ա.
26	14	Եշ. գկ. Յովհաննու Կարա պետին: Ա. Ուղիս:	Ե	ԱԲ
27	15	Ուր. դճ. պահք Լ. Յովհանն նու Ռսկերերանին:	Զ	ԱԳ
28	16	Շր. դկ. Սրբոցն Պետրոսի Հայրապետին, Վլասայ և պիակոպոսին և Աբխաղո մայ սարկաւազին:	Է	ԱԴ
		Չ Առ. Գռ. ժ. 22, ր. 19. Յրաքեր Հոգմուխ		

Լ	0	ՅՈՒՆՎԱՐ	Տ	Գ
29	17	✠ Կիր. աձ. Ա. զկնի Ծն: Բարեկէնդ. Առաջաւորց . Հր. դ . Տ. ցվերջն: Յ. Ան- սոնի անապատսաւանին : Լ. Ծռանցիկսկոսի Սաշե- զացոյն: Տ. Ախրրը եր- պային. Վերջ փռասուն աւուրց առաջնոյ մասին ձմեռան:	Ա	ԱԷ
30	18	Բշ. ալ Ա. օր պահոց Ա- ռաջաւոր: Յ*. Աքանաւի եւ Կիրդի հայրապետացն Աղեփանդրիոյ , եւ շու- ծումն պահոց յայտ եօրնեկի : Տ . Էվփէյի խաւսին. Սկիզբն յանօ- րեայ երկրորդ մասին ձը- մեռան :	Գ	ԱԹ
34	19	Գշ. քձ. Բ. օր պահոց Ա- ռաջաւորաց :	Դ.	ԱԴ
4	20	Գշ. քկ. Դ. օր պհց. Առաջ Յ.* Եւրխմիոսի ձգնաւո- րին: Լ. Փետրվար:	Ե	ԱԵ
2	21	Եշ. գձ. Դ. օր պհոց Առաջ, Լ. Տեառնընդառջ :	Զ	ԱԶ
3	22	Աւր. գկ. Ե. օր պհց. Առջ.	Է	ԱԷ

1.

0

Յիշատկ Յովնանու Մարգարէին .

4

23

Ծբ. դձ. Արքայն Սարգսի
գորավարին, և որդւոյ նորա
Մարտիրոսին և չորեքտա-
սան զինուորացն :

15

90

5

24

✠ Կիր. դկ. Բ. զկնի Ծնն.
Հարսանիք : Լ. Ագարայ
կուսին և Եօրանաանի-
րորդ Կիւրակի :

10

91

© Լր. Լս. ժ. 22 ր. 40.

Հողմուս

6

25

Բշ աձ . Արքոց Ատովմանց
գորավարացն . Յ* Գրիգո
րի ասոռաձաքանին . Լ.
Տորոքեայ կուսին : Հր.
Տարեգրուի սկիոց :

17

92

7

26

Գշ. ակ. Արքոցն Սիւրխա-
սանց վկայիցն .

18

93

8

27

Գշ. քձ. պահք .

18

94

Յ* . Դարձ նշխարացն
Յովնաննու Ռակեքերանին :

9

28

Եշ. քկ. Արքոց Ռակեանց
քահանայից :

19

95

10

29

Ռւր. գձ. Պահք :

20

96

11

30

Ծբ. զկ. Արքոյն Իսահակայ

21

97

1, 0

ՓԵՏՐՎԱՐ

8 9

Պարթևի Հայրապետին
Հայոց : Յ. Հայրապետա-
ցն Բարսի. Կրիգորի եւ
Յովհ. Ոսկեքերանիսն.

12 31

✠ Կիր. դձ. Գ. զկնի Ծնն.
Հարսանիք :

25 91

Ք Վրջ. Բռ. ժւ. 25 ր. 27
Զիւնիստուն անձեռնային

ՓԵՏՐՎԱՐ

28

ՏՃ. Շուրսար .

13 1

Բ2. ղի. Սրբոցն Մարկո-
սի եպիսկոպոսին, Պիոնի
Քահանային, Կիւրղի եւ
Բենիամինի տարկաւա-
գացն եւ Սրբոց վկայիցն՝
Արդըլմսեհի, Որմզդանայ
եւ Սայենի :

27 99

1 0

14 2

Գշ. աճ. Սրբոյ Վեռնդեանց
բահանայից: Հո. Հյց.
Տեառնընդառաջ. եւս Յ.

Տ Գ.

15 3

Գշ. աղ. Պահք:

Տ Գ.

16 4

Քեշ. քճ Սրբոյ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ
Զօրավարաց, հազար երե-
սուն եւ վեց վկայից. եւս
Հո. Հյ: Յիշատակ ննջե-
ցեալոց: (Տօն Եկեղեցւոյն
Ֆերի Բեռի):

Տ Գ.

17 5

Ուր. քկ պահք.

Տ Գ.

18 6

Շր. գճ. Առաքանդնուպօլ-
սոյ սուրբ ժողովոյն, հա-
րիւր յիսուն Հայրապետց:
Տ. Ճեւրեի եւվիկ պահա-

Տ Գ.

Լ	0	ՓԵՏՐՎԱՐ	Տ	Գ
		Վա. Օր իջանելոյ ջերմու- քեան արեւոյ յօրս.		
19	7	✠ Կիր. ղկ. Բուն Բաբելեն- դան. եւս Յ. եւ Լ: Յայաւ. Մեհեկի: Տ Հոյք. ☉ ի Զուկն ժ. 9, ր. 48. 55° Տարեդ. ծննդ. Կիյօս Գ. Թագաւորին Հօլանտայի. ☿ Ծն. Լս. ժամ 22, ր 7. Փոփոխական:	29	100
20	8	Բշ. աճ. Ա. օր մեծ պից: Բ. Երկուց Թեոդ. որոսաց Տճ Զիհիճճե:	1	107
21	9	Գշ. աղ. Բ. օր մեծ պից:	2	108
22	10	Գշ. քճ. Գ. օր մեծ պից. Յ. Դարապանկոսի քա- հանային: Լ. օր մոխրոց: Հր. Ադար:	3	108
23	11	Եշ. քկ. Դ. օր մեծ պից.	4	109
24	12	Ուր. գճ. Ե. օր մեծ պից. Տօւ. Մեհեկի: Լ. Մասա- քիայ առաքելոյն:	5	110
25	13	Շք. գկ. Զ. օր մեծ պից. Սրբոյն Թեոդորոսի գօրա- վարին. եւս Յ*: Տ. Ճեմրհի սանիշե պիսապ. օր իջա-	6	111

1	0	ԶԻԼՀԻՃՃԷ	Տ	Գ
26	14	ննչոյ ջերմութեան արեւուն իջնալու :		
		✠ Կիր. դձ. Բ. Քառասնորդաց պահոց : Տեառնընդառաջ : Տ . Ճեմրեի սանի պէս ապ : Օր իջա ննչոյ ջերմութեան արեւուն իջնալու :	Կ	115
27	15	Բշ. դկ. Բ. օր մեծ պհց . Ձ Առ. Բռ. ժ . 14, ր. 44. Ամպամած :	Ա	117
28	16	Գշ. աձ. Բ. օր մեծ պհց . Հ. ծով վսնման . Մովսիսի :	Գ	112
4	17	Գշ. ալ. ժ. օր մեծ պհ. Լ. Մարտ Տ. Գուրպան Պայրաւ 4 օր :	Վ	110
2	18	Եշ. թձ. ժ. օր մեծ պահց . 16 ⁰ Տարեդարձ գահակալութեան Ալեքսանդր Բ. Կայսերամեծայն Ռուսաց :	ՎՎ	117
3	19	Ուր. թկ. ժ. օր մեծ պհց .	ՎՄ	117
4	20	Շր. գձ. ժ. օր մեծ պահց Արքայն Կիւրդի Երուսա. ղէմի հայրապետին , եւ միւս Կիւրդի եպիսկոպոսին , եւ մօրնորա Սննայի : Տ. Ճեմրեի Սաղիսե Պեխաւ	ՎՄ	118

Օր իջանկոյ . ջերմո-
րեան արեւուն ի հոդ :

5 21 ✱ Կիր. զկ. Գ. Քառաս. 12 119
պահոց : — Անառակին — .

6 22 Բշ. դձ. ժե. օր մեծ պահոց : 10 120
Հր. ծով վասն Եսթերայ :

7 23 Գշ. ղկ. ծշ. օր մեծ պահոց. 17 121
Լ. Թովմայի լիզոն ինացուն
Հր. Փռնիւ. տօն յիշատակի
Եսթերայ (ՇեֆերՊայրամ) :

☉ Լր. Լս. ժւ. 15 ր. 38

Խառնակ եւ Խոնաւ

8 24 Գշ. տձ. ժե. օր մեծ պահ. 18 122
Յ*. Գիւտ գլխոյ Յովհանն.
նոն Կարապետին .

9 25 Եշ. տկ. ժե. օր մեծ պահ 18 123
Տ. Պէրս իւր Անիւզ, Պառա-
ւանց ցուրտ, որ տեւ
կօրն տիւ եւ ուրե գիշեր :

10 26 Ուր. քձ. ժե. օր մեծ պահ. 19 124

7⁰ Տարեդարձ գահակա-
լութեան Լուի Օթոն Բ.
թագաւորին Պալիերայի :

- 11 27 Շր. քկ. Ի. օր մեծ պհց. Դ. 150
 Սրբոյն Յովհաննու Երու-
 տաղէմի հայրապետին .
 եւ Սրբոյն Յովհաննու Օձ-
 նեցւոյ Հայրապետին :
 12 28 ✠ Կիր. զձ. Դ. Քառաս. Դ. 157
 պահոց : — Տնկեսիկ —

ՄԱՐՏ

51

Տճ. Մարտ

- 13 1 Բշ. զկ. ԻԲ. օր մեծ պահոց, Դ. 158

Լ	Օ	ՄԱՐՏ	Տ	Գ.
14	2	Գ ₂ . դձ. ԻԴ. օր մեծ պհց.	17	178
		Ձ Վեջ. Գն. ժամ 6, ր. 1:		
		ԽԱՆԱՆ ՕՊ:		
		51 ⁰ Տար. Ծն. Վիֆոր էմ. մանուէլ Թաղաւ. Խալիոյ.		
15	3	Գ ₂ . ղի. ԻԴ. օր մեծ պահոց	18	179
		Միջին:		
16	4	Ե ₂ . աճ ԻԵ. օր մեծ պահց.	19	180
17	5	Ուր.ակ.ԻԶ. օր մեծ պահոց:	20	181

10⁰ Տար. զահ. Վիֆոր էմ.
մանուէլ Թաղ. Խալիոյ էւ.
22⁰ Տարեդ. զահակ. Կիյօս
Գ. Թաղաւորին Հօլմնիոյ.

1	0		
48	6	Շբ. քձ. Եւ. օր մեծ պահոց. Սրբոց քառասնից մանկանցն, որք ի Սեբաստիական տառեցան:	ԵՄ 135
19	7	✠ Կիր. քկ. Ե. Քառաս. — Դասաւորին —: Լ. Յովսէփայ Հօրն:	ԵԱ 135
20	8	Բշ. գձ. Իթ. օր մեծ պհց. Տ. Ախրր խամսիչն. վերջ յիսնօրեայ մասին ձմրան:	ԵԳ 132
21	9	Գշ. գկ. Լ. օր մեծ պահց. Յայտմ. Արեգ. Յ*. Քառասուն Մանկանց: Լ. Ս. Բենեդիկտսի: Դարևանամոռն եւ հասարակած, այնե, ճիւ եւ գիշեր հաւասար: Տ. Նկվրոզի Սուրբան (նոր օր): ☉ ի իոյն. ժամ 9, ր. 45. ☼ Ծն. Զաւկ. Լս. ժ. 11 ր 45. Անձրեւային փոքորիկ	Ե. 130
22	10	Դշ. դձ. ԼԱ. օր մեծ պահց. Տ. Մուհարրեմ եւ սարեմոռն 1588 քուականին: 74° Տարեդ. ծնն. Կիյօս Ա. Թագաւորին Բրուսիոյ:	1 137

ՀԱՆԵԼՈՒԿ ՍՄՐԱՆ

ԹԻՒ 8

1868 ին այս քուով հանելուկն ան-
լոյծ մնալուն համար՝ Տարեցոյցիս
վերջը կրկնեցին գայն, նուէրն ալ 20
ժռանցնոց գրի հանելով : **Ճ. Ա.**

Գ	Լ	ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ	Տ	Գ
23	11	Եջ. ղկ. 1Բ. օր մեծ պհց. Հր. Նիսան, որե առա- ջին ամիս ըստ Աստու- ծաշնչին:	5	137
24	12	Ուր. ամ. 1Գ. օր մեծ պհց	5	138
25	13	Շր. ակ. 1Դ. օր մեծ պհց. Սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգո- րի Լուսաւորչին մուտն ի վիրապն: Լ. Աւետումն:	2	139
26	14	✠ Կիր. թմ. 2. Քառասնոր- դաց պհց: — Գալսեան —:	6	140
27	15	Բջ. թկ. 12. օր մեծ պահոց. Հր. Ապիպ, (Գարեանսմոռն Տօմ. Արեփ:	7	141
28	16	Գջ. զմ. 1Է. օր մեծ պհց. Ա. Աւելեաց:	7	142
29	17	Դջ. զկ. 1Ը. օր մեծ պհց.	8	143
		Սն. Քն. ժ. 14, ր. 20. Յրախառն պարզութիւն		
30	18	Եջ. ղմ. 1Թ. օր մեծ պհց.	9	144
31	19	Ուր. ղկ. 1Թ. օր մեծ պհց. Տ. Աշուրե կիւնիւ.	10	145
1	20	Շր. ամ. Յիշատակ յարու- թեան Ղազարու: Լ. Ապրիլ:	11	146

1.	0	ՄԱՐՏ	Տ	Գ.
2	21	✠ Կիր. ակ. Ծաղկազարդ. եւ Յ. եւ Լ. Ա. Շառն եւ սարեւոյս 256. քուականին :	14	124
3	22	Աւագ երկուշաբթի. քճ.	15	128
4	23	Աւագ երեքշաբթի. քկ. Յիշատակ սասն կոշա- նաց:	12	129
5	24	Աւագ չորեքշաբթի. գճ. Լ. Վիգենցիոսի Թերերեան: ⊗ Աւագ յոռմն յոռնի, ի ծամ 21, ր. 52.	10	100
6	25	Պարգուքիւն օդոց ✠ Աւագ հինգշաբթի. գկ. Տոն Հաղորդութեան և Յիշատակ Ոտնալուային: Հռ. Հյ. եւ Յ Աւետոյմն. Հր. Պատեփ, (Խառնուրանգ Պայրաւր.) ուրն օր:	11	101
7	26	Աւագ ուրբաթ. դճ. Յիշա- տակ չարչարանաց, խա- չելութեան եւ Թաղման Տեառն մերոյ Յիսուսի Քր- իստոսի:	14	102
39 ⁰		Տար. զամ. Փետր Բ. Կայսեր Պրագիլիոյ :		

8 27 Աւագ շաբաթ. ղկ. ճրագալոյժ Զատկի: Նաւակասիֆ յերեկոյին:

9 28 ✠ Ա.Կ. աճ. ԶԱՏԻԿ. եւս Յ. եւ ԼՏ: Ուսիֆ է մեզ մինչեւ ցՀամբարցումն. իսկ Յ. մինչեւ ցՆոր կիրակի: Տօն ի Թի արհմնի նաւասեղեաց. ի Գռմգարու եւ ի Պեյօղլու: (Բաւնայիր ի Պեյօղլու:)

10 29 ✠ ԱԲ. Բ. 2. աղ. Բ. օր Զատ. եւս Յ: Յիշատակ մեռելոց:

11 30 ✠ ԱԳ. Գ. 2. թճ. Գ. օր Զատ.

42 31

ԼԷՍ 3: Հր. ք. օր Պատեֆին:
ԱԴ. Դ2. քկ. Կ. օր Զատկի
ՔՎրջ. ֆառ. Ժ. 13. ր. 12.
Պայծառ. Լիպանակ

ԿՐ 107

Ս. ՊՐԻԼ

30

ՏՃ. Նիսան.

43

1

ԱԵ. Ե2. գճ. Ե. օր Զատկի: Խ
ֆադասսիկնէ եւ Խ գիւղօրեւ
Տօն վասն աւսօրեից:

ԿՐ 108

44

2

ԱԶ. Ուր. գկ. 2. օր Զատ.
3* Տօն Պալքսիւր Այազմ:

ԿՐ 109

45

3

ԱԵ. Շր. դճ. Ե. օր Զատկի.
Եւ յիշատակ գլխատման
Յովհաննու Ակրտչին:

ԿՐ 110

46

4

✠ ԲԿ. Նոր Կիրակէ. դկ.
Ը. օր Զատկի. (Բանայի
Խ Խաւսգիւղ):

ԿՐ 111

Լ	Ո		Տ	Գ
17	5	ԲԲ. Բ ₂ . աձ. Թ. օր յինանց:	17	175
18	6	ԲԳ. Գ ₂ աղ. ծ. օր յին:	18	177
19	7	ՃԲԴ. Դ ₂ . քձ. ծԱ. օր յին. Աւետուին Ա. Աստուածած.	19	178
20	8	ԲԵ. Ե ₂ . քղ. ծԲ. օր յին. Յայս. Անկկան: Տ. Սեփիտ: ⊗ Ծն. Լս. ժ. 2, ր. 17. Գարնան գեփիտ	20	170
		⊗ ի ցուղն. ժ. 20, ր. 35.		
21	9	ԲԶ. Ուր. գձ. ծԳ. օր յին. Տ. Սեփիտ:	21	177
22	10	ԲԷ. Եր. գղ. ծԴ. օր յ. Հր. Եսոն:	22	177
23	11	ՃԳԴ. Դ ₂ . Աշխարհամատրան Կիր. դձ. — Կանաչ Կիր— (Բանայր ի Բալամրշ). Լ. Ս. Դեռոգ.	23	178
24	12	ԳԲ. Բ ₂ . դղ. ծԶ. օր յինանց	24	179
25	13	ԳԳ. Գ ₂ . աձ. ծԷ. օր յին. Լ. Մարկոսի աւետարան: Տօմ. Անկկան:	25	170
26	14	ԴԴ. Դ ₂ . աղ. ծԸ. օր յին. Անկասեղ:	26	171
27	15	ԴԵ. Ե ₂ . քձ. ծԹ. օր յին	27	172
28	16	ԴԶ. Ուր. քղ. Ի. օր յին. Ս. Բն. ժամ 6, ր. 56. Գարնանային օդ	28	173

L	0	ԱՊՐԻԼ	S	Ju
29	17	ԴԵ. ՇՐ. զձ. ԻԱ. օր յին. 53 ⁰ Տարեդ. ծննդ. Ալէք. սանդր Կայսեր Ռուսիոյ.		
30	18	✠ ԴԿ. Զորքորդ Կիրակէ զկ.— Կարմիր Կիրակէ—:	9	172
1	19	ԴԲ. ԲԶ. դձ. ԻԳ. օր յինանց: Լ. Տօն Մայիս եւ առա- ջեղոցն. Փիլիպպոսի եւ Յակոբայ: Հր. Ծով վասն մահուան Հեղեայ եւ գե- րուքեան Տապաւնակին:	10	170
2	20	ԴԴ. ԴԶ. դկ. ԻԴ. օր յին. Ա. Ադամ:	11	177
3	21	ԴԴ. ԴԶ. ամ. ԻԵ. օր յինանց: Յ*. Կիսապենտեկոստէ: Լ. Դիւս Խաչ:	12	179
4	22	ԴԵ. ԵԶ. ակ. ԻԶ. օր յին. 44 ⁰ Տարեդ ծննդ. Շառլ ԺԵ. Թագաւորին Շուէտի եւ Նորվեկիոյ.		
5	23	ԴԶ. Ուր. զձ. ԻԵ. օր յին. Յ. Ս. Գեորգ: Տ. Խրսրեղիզ. Հր. երկրորդ Խամուրունզ: ⊕ Լր. Լս. ժմ. 5, ր. 28. Ա. Ընդհանրապէս հողմու ԸՖ:	10	1
6	24	ԴԵ. ՇՐ. զկ. ԻԸ. օր յինանց.	17	173

1	0			
7	25	✠ Եկ. Հինգեր. Կիրակէ. զձ. Տօն Երեւման Խաչին: Յ.* Մարկոսի Աւետարանէ:	Մ	Գ
8	26	ԵՖ. Բ ₂ . զկ. 1. օր յին.	ՂԱ	Հ
9	27	ԵԳ. Գ ₂ . ղձ. 1Ա. օր յին.	ՂԳ	Օ
10	28	ԵԴ. Դ ₂ . ղկ. 1Բ. օր յին.	Զ.	Դ
11	29	ԵԵ. Ե ₂ . աձ. 1Գ. օր յին. Ձ Վ. Քն. Ժ. 21, ր. 14. Ամպայի	ԶԱ	Վ
12	30	ԵԶ. Ուր. ալ. 1Դ. օր յին.	ԶԲ	Ա

Մ Ս Յ Ի Ս

51

Տճ. Մայրու.

13	1	ԵԵ. Շք. քձ. 1Ե. օր յինանց:	ԶԲ	Գ
14	2	✠ Զկ. Վեց Կիրակէ. քկ.	ԶԷ	ՂԱ
15	3	ՁԲ. Բ ₂ . զձ. 1Ե. օր յին:	ԶԸ	ՂԳ
16	4	ՁԳ. Գ ₂ . զկ. 1Ը. օր յինանց:	ԶԹ	ՂԴ
17	5	ՁԴ. Դ ₂ . ղձ. 1Թ. օր յին.	ԶՁ	ՂԵ
18	6	✠ ՁԵ. Ե ₂ . ղկ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒ-	ԶԱ	ՂԶ

1.	0	ՄԱՅԻՍ	Տ	Խ
		ՄԸՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ. Խ. օր յին. Եւս Յ. Խ 1: Վիճակ:		
19	7	22. Ուր. աճ. ԽԱ. օր յին: Պահք: Յայսմ. Մարերի: Հր. Սիվան:	29	10
		☉ Ծ. 1. Ժամ. 17, ր. 29. Պարզ եւ բարեխառն		
20	8	21. Շր. ակ. ԽԲ. օր յինանց: Յ* Յովհաննիս Աւետարան- չին: Տ. Րեպիշի եղբայր:	1	17
21	9	✠ ԷԿ. Եօթներորդ Կիրա- կէ. քճ. Երկրորդ Ծաղ- կազարդ: Հր. Սիվան:	5	19
		☉ Երկաւորն. Ժմ. 19, ր. 58. Տ. Ճեղգա:		
22	10	ԷԲ. Բշ. քկ. ԽԳ. օր յին.	3	18
23	11	ԷԴ. Գշ. գճ. ԽԸ. օր յին.	2	19
24	12	ԷԵ. Դշ. գկ. ԽԹ. օր յին. Պահք.	0	20
		520 Տարեդ. Ծննդ. Վիքթո- րիա քաղուհի ոյն Անգլիոյ:		
25	13	ԷԶ. Եշ. դճ. ԽԺ. օր յին. Երկնային վիճակ, ի յիշ. քնիւր. Մասսաչիւս առաք: Տօմ. Մարերի.	7	21

Գ Լ	Ո	ՐԷՊԻՒԼ ԷՎԱԷԼ	Տ	Խ
26	14	ԷԶ. Ուր. ղկ. ԽԸ. օր յին. Պահք: Հր. Սաւվօր, կամ Պեհիսե- կոսկ, (Կիւղ Պայրամբ):	Կ	ԿԿ
27	15	ԷԷ. Շր. աճ. ԽԹ. օր յին. Յ Ա. Ք. Լ. ժամ 19, ր. 39. Պարգութիւն օղոց .	Ա	ԿԶ
28	16	✠ Կիր. աղ. Հոգեգալոսիս, Պեհիսկոսկ. եւս Յ. եւ Լ. Կիւղ solւանմար: Soli ի Պեյօղոն: Բարեկենդ. Եղիական պհց:	Գ	ԿԷ
29	17	ԲԶ. քճ. Բ. օր Հոգ. եւ պհք.	Վ	ԿԸ
30	18	ԳԶ. քկ. Գ. օր Հոգ. Պահք:	ՎՎ	ԿԹ
31	19	ԴԶ. գճ. Դ. օր Հոգ. Պահք: Տ. Մկվրոս:	ՎՐ	ԿՐ
1	20	ԵԶ. գկ. Ե. օր Հոգ. Պահք: Լ. Յոռնիս. Ա. Շքար:	ՎՐ	ԼԱ
2	21	Ուր. ղճ. Զ. օր Հոգ. Պահք: Յ. Կոստանդիանոսի եւ Հեղիսկայ.	ՎԷ	ԼԲ
3	22	Շր. ղկ. Ե. օր Հոգեգալստ. ⊕ Լր. Լս. ժամ. 12, ր. 58. Պարգ եւ ջերի	ՎԸ	ԼԳ
4	23	✠ Կիր. աճ. Ա. Կիրակէ Յարութեան, և յիշատակ Եղիայի մարգարէին: Soli	ՎԹ	ԼԴ

Լ	Օ	ՄԱՅԻՍ	Տ	Խ
		Եկեղեցւոյն յէյիպ : Ա- ռաշին պսակ. Հարսանիք Յ. Բարեկենդան Առաքե- լոց : Լ. Տօն Ս. Երրորդուք.		
5	24	Բ ² . ակ. Սրբոց Կուսանացն Հոխիսիմեանց : Տօն ի Պօշիւսքերէ : Յ. պսակ Առաքելոց. առաւ 39 : Բանայիր ի Գօգրու :	Վ	ԴԵ
6	25	11 ⁰ Տարեդ Ա.գգ. Սան- մանադրութեան Հայոց : Գ ² . ղձ. Սրբոց Կուսանացն Գայիանեանց :	ՎԸ	ԴԶ
7	26	8 ⁰ Տարեդ. զան. Ժօրժ Ա. Թազաւորին Հելլենացւոց :		
8	27	Գ ² . ղկ. Պահք : Ե ² . ղձ. Սրբոցն Յովնանու Կարապետին , Ա.Թանա- գինեայ եպիսկոպոսին : Տօն ի Սրբեկայ : Լ. Տօն Հաղորդութեան :	ՎԹ	ԴԸ
9	28	Ուր. ղկ. Պահք :	ՎԺ	ԴԼ
10	29	Շր. ղձ. Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ եւն ի վիրապէն : Տօն ի Դուգ- կունճուգ :	ՎԼ	ԴԿ

1 0

ԲԵՊԻԼ ԷՎՎԷԼ

8 10

Ձ Վ. Բ. Լս. ժամ. 7, ր. 3.

Մերք պարզ մերք անձեռն:

11 30

✠ Կիր. 74 Բ. Տոն Կ. Եւթողիկէ
Եկեղ. Ս. Էջմիածնի Հարսնի:

27 28

Լ. Բառնաքայան ասեղոյն:

12 31

Բ2. աճ. Մանկանցն Բեթլէ-
նէմի և Սկակիտի վկային,
Մովկիմայ բահանային, և
Կողբատիտի զինաւորին:

29 30

Յ Ո Ւ Ն Ի Ս

50

ՏՃ. Հագիրան.

13 1

Դ2. աղ. Ս. Կուսանացն Կու-
նեայ և Մանեայ: Լ. Անտ-
նի Պատուացոյն:

30 31

14 2

Դ2. քճ. Պհր.

32 33

15 3

Ե2. քկ. Ս. Իշխանացն Սա-
հակայ և Յովսէփայ, և Ս.
վկայիցն Սարգսի և Բագոսի:

34 35

		ՅՈՒՆԻՍ	Տ	Խ
1	0			
16	4	Ուր. գձ. Պահք: 23 ⁰ Տար. զան. Պիոսի Թ. Պապին Հռովմայ:	ԴԱ	ՀԴ
17	5	Շր. զկ. Սրբոյ Մեծին Ներ- սէսի Հայրապետին Հայոց, և Խաթայ եպիսկոպոսին.	ԴԳ	ՀԵ
18	6	✠ Կիր. դձ. Գ. Հք. ա. Տ. Բարեկենդան և Նուսաւորչին ⊗ Ծն. Լս. Ժամ 8, ր. 41. ՈՐՈՏՄՈՒՆԻ	Դ.	ՀԶ
19	7	Բշ. ղկ. Պահք. Սրբոցն Ե- պիսկոսաւ Կիպրացոյն, Բարեբայ հայրապետին և Երից աշակերտաց նորին: Յայաւ Մարգաց Տ. Բե- պիւշ ախր.	Կ	ՀԷ
20	8	Գշ. աձ. Պահք. Կոստան- դիանոսի Թագաւորին, և Ժօր նորա Հեղինեայ: Հր. Թամուզ:	Կ	ՀԸ
		34 ⁰ Տարեդ. զան. Վիկդո- րիա Թագուն. Բրիսանիոյ:		
21	9	Գշ. ալ. Պահք:	Կ	ՀԹ
22	10	Եշ. դձ. պահք: Սրբոցն Թէոդիտոնի զաղատաց- ւոյն, և Թալիլեայ բժշկին,	Զ	ՀԳ

և եօթն կուսանացն՝ որ
յԱնկիւրիա կատարեցան:
Ամառնամուսնէն Արեւա-
դարձ Յերեկն սկսի կար-
մանալ եւ գիշերն երկա-
րիլ. Տ. Զաւրի Սայփ Սկիզ-
բրն առաստօրեան ջուրց
Նեղոսի:

☉ Ի Խեցգետինն: ԺՎ. 4,
Բ. 11. Տ. Սերեքան:

23 11 Ուր. քի. Պէք: Յ. Առաքելո- օ օ.
ցրն Բարբուդիսեոսի եւ
Բառնաբայ:

24 12 ✠ Շք. գձ. Գիւտ նշխա- 7 օ1
րաց Սրբոյ Հօրն մերոյ
Գրիգորի Լուսաւորչին:
Տօն իՂալարիա եւ ի Գր-
նայր կողին. Լ. Ծնունդ
Յովնաննուն. Մկրտչին:

Տօմ. Մարգաց:

25 13 ✠ Կիր. գկ. Դ. Հք. ա. Տ. Կ օԴ
Հարսանիք:

10⁰. Տարեդ. զան. Սուլթան
Աւս — իւլ — Ազիզ Կայսեր

ՀԱՆԵԼՈՒԿ ԱՄՐԱՆ

Թիւ 10

ՅԱՆԷից ես յիմե կայի,
 Բայց մինչ յայնժամ շինուած չէի՝
 Երբ Զինակիր մ'իս էացուց,
 Այրն ստեղծեալ՝ զիմս ինձ եցուց:

ԵՒ ԻՆՖՆԱԿԱՅԻՆ ԹՈՒՐԲԻՈՅ :

26 14 Բ₂. դձ. Սրբոց վկայիցն Անտոնինոսի Թէոփիլոսի, Անիքստոսի, Եւ Փոտինոսի: Ա օր

Ս. Ա. Ք. ժամ. 5, ր. 5.
Փոփոխական օղբ

27 15 Գ₂. դկ. Սրբոցն Դանիէլի մարգարէին, և երից մանկանցն՝ Սեղրաբայ, Միսաբայ և Աբէթնաբովի: Ա օչ

28 16 Դ₂. աձ. Պահք: Ղ օօ

34⁰ Տար. քաղադր. Վիկդօ

Դիա Թագունւոյն Անգլիոյ:

29	17	Եշ. ակ. Արքոց Թարգ-
մանչացն մերոց Սահակայ
և Մեսրոպայ:	ՎՎ	07
		Լ. *Առաքելոցն Պետրոսի
և Պողոսի:		
50	18	Ուր. քճ. Պահք:	ՎՎ	08
1	19	Շք. քկ. Ս. Տրդատայ Թագա-
ւորին մերոյ և Աշխէնտիկ
նոջն, և Խոսրովիդիստոյն:
Ա. Նախայ: Լ. Յուշիս:	ՎՎ	09
2	20	* Կիր. գճ. Ե. Գիւտ տը-
փոյ Ս. Աստուածածնի:
Հարսնիք: Տօն յԵնիգիւղ
և յԵյիս: Լ. Այցնելու-
քիւն Ս. Կուսին:	ՎՎ	09

Հր. Լս. ժամ 19, ր. 57.

Փայլասակունք

3 21 Բշ. գկ. Սրբոյն Կալիստ-

րատոսի, և քառասուն և

ինն Վկայիցն, և Ղուն

կիանոսի քահանային:

4 22 Գշ. դձ. Զաքարիայ մար-

գարէին:

95° Տարեդ. Անկախութեան
Միացեալ — համաձայն:

5 23 Դշ. դկ. Պանք:

6 24 Եշ. աձ. Սրբոյն Եղիսէի

մարգարէին: Հո. Հյ. և

Յ. Ծնն. Յովհաննու Կա-

րայեօսին: (Բանայիր ի

Բալկէսկր): Հր. Ծոմ վասն

		առմանն Երուսաղեմի :		
7	25	Ուր. ակ. Պահր:	19	78
8	26	Շր. քձ. Սրբոց Երկոտա-	20	70
		ւան Ս.Ուրբէլոցն Քրիս-		
		տոսի, և սրբոյն Պօղոսի		
		Երկքտասաներորդ առա-		
		քէլոյն :		

		12, Տար. զամ. Շառլ ժե.		
		Թագ. Շուլ. ի—Նորվէկիոյ:		
9	27	✠ Կիր. քկ 2. Հք. ա. Տ.	21	77
		Բարեկենդան Վարդավա-		
		ռի պահոց :		

Յ Վ. Բն. ժամ. 19, ր. 32.

Պարզ

10 28 Բ₂. գձ. Ա. օր պհց. Վարդ. 25 Կ

11 29 Գ₂. զկ Բ. օր պհց. Վարդ. 27 Կ

Յ.* Առաքելոցն Պետրոսի և
Պողոսի:

12 30 Դ₂. դձ. Գ. օր պհց. Վարդ. 28 Կ

Յ. Երկոսասան Առաքելոց:

Յ ՈՒԼԻՍ

31

Տճ. Թեմնուզ.

13 1 Ե₂. ղկ. Դ. օր պհց. Վարդ. 20 Կ

14 2 Ուր. աձ. Ե. օր պհց. Վար. 26 Կ

Յ.* Դիւս Տիոյ Ս. Աստու-
ծածնի:

15 3 Շբ. ալ. Յիշատակ Տապա- 29 Կ

նակին հնոյ և տօն նորոյս
Սուրբ Եկեղեցւոյ.

L	0	ՅՈՒԼԻՍ	S	Խ
16	4	✠ Կիր. քձ. ՎԱՐԴԱՎԱՌ. Soli յիշակիւսար. (Կիւ- փերնիկն քանայրոր) : Լ. Soli նանդերձից Ս. Աս շածածնի :	ԴԱ	ՄԴ
17	5	✠ Բշ. քկ. Բ. օր Վարդա. Յիշաս. մենեղոց : ☉ Ծն. Լս. ժամ 23 ր. 53. Պարզ եւ Ձերմ	ԴԱ	ՄԵ
18	6	Գշ. գձ. Գ. օր Վարդ . Տձ. ձեմագիւղ եփփի : 30 ⁰ Տար. Թագադ. Փեղո Բ. Կայսեր Պրագիլիոյ :	Վ	ՄԶ
19	7	Գշ. գկ. Պահք : Յ. * Ս. Կի- րակեայ : Յայաւ. Հրոսից :	Դ	ՄԶ
20	8	Եշ. դձ. Սրբոյն Եսայեայ Տարգարէին : Լ. Մար- գարիսայ կոշիկն :	Դ	ՄԷ
21	9	Ուր. դկ Պահք :	Զ	ՄԱ
22	10	Շք. աձ. Սրբոցն Թաղէոսի Առաքելոյն, եւ Սանդրիս- տոյ կոշիկն : Լ. Մարիամնու Մագրաղենացուն :	Օ	ՄԱ
23	11	✠ Կիր. ակ. Բ. գկնի Վար. Հարսանիք : Յ. * Եւփիսեայ կոշիկն : Բնյիր. Ի Ծեկեր :	Վ	Ա

© յԱռիւծն ժ. 15, 3.
S. fuchs.

24 12

Բշ. քձ. Սրբոցն Կիպրիա-
նոսի եպիսկոպոսին, և
քառասուն և հինգ վկա-
յիցն, և սրբոց կուսանացն
Յուստիանեայ, Եւփիժեայ
և Քրիստինեայ: Տօմ. Հը-
րոսից:

Y

ԱՅ

25 13

Գշ. քկ. Սրբոցն Աթանա-
գինեայ եպիսկոպոսին, և
տասն Սշակերտացն, և
հինգ վկայից: Լ. Յակով-
քայ առաքելոյն:

A

ԱԴ

Ս. Բն. Ժամ. 12, ր. 27.

Պարզ եւ որոսմունք

26 14

Դշ. գձ. Պահք: Լ. Աննայի
վօր Ս. Կոռնիլի

Q

ԱԵ

27 15

Եշ. գկ. Սրբոց նախահարցն
Աղամայ, Աբելի, Սեթայ,
Ենովսայ, Ենովքայ, Նոյի,
Մելքիսեդեկի, Աբրահա-
մու, Իսահակայ, Յակով-
քայ, Յովսէփայ, Մովսէ-
սի, Ահարոնի, Եղիազա-
րու, Յեսուայ, Սամուէլի,

V

ԱԶ

1.	0	ՅՈՒԼԻՍ	8	10
		Սամփսոնի, Յեփթայեայ, Բարակայ, Գէղէօնի, Էւ այլոց սրբոց Նախահարց: Հր. ծով փասն զերոշքեան եւ աւերման Երոշուսդեմի (Գարսի Պայրամ):		
28	46	Ուր. դձ. պահք:	11	10
29	47	Շք. ղկ. Սրբոց Որդւոց և Թոռանց սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ Սրիս- տակէսի, Վրթանէսի, Յուսկան, Գրիգորի և Գա- նիէլի: Յ.* Մարիամեայ Կոշիկ: Լ. Մարքայի ինոն Ղազարոշ: Տ. Էփէլիէյամբ պահնուր. Սկիզբն աշուրց Շնիկ աստեղն:	15	17
30	48	✠ Կիր. աճ. Գ. զկնի Վար. Հարսանիք:	17	17
31	49	Բշ. աղ. Սրբոց Մակարա- յեցւոցն՝ Եղիազարու քա- հանային, Շմաւոնեայ, և Էօթն որդւոց նորին: Ա. Ղամար:	18	18
1	20	Գշ. ըճ. Սրբոց Երկոտասան Մարգարէիցն Ովսեայ,	10	19

Ամովսայ, Միքիայ, Յովել-
եայ, Աբդիու, Նաուումայ,
Ամբակումայ, Յովնանու,
Սոփոնիայ, Անգեայ, Զա-
քարիայ և Մաղաքեայ:
Յ. Եղիայի մարգարէին:
Բանայիր Առնալուս գիւղ
Լ. Օգոստոս:

⊗ Լր. Լս. Ժամ. 3, ր. 58.

Տօրագիւն աւուրք:

2 21 Գշ. քկ. Պհք: 17 90

3 22 Եշ. գձ. Սրբոց Սոփիայ և 17 91
Էրից դստերացն Պիստոսի,
Ելպիսի և Ազապի:

4 23 Աւր. գկ. պահք. Լ. Սրբոյն 18 92
Դովիկիկոսի:

5 24 Շբ դձ. Ա. Անտոնի ճգնաւո- 19 93
րին: Տ. Ախրր Էյաւր
պահուր: Վերջ աւուրց
շնիկ աւսեղն:

6 25 ✠ Կիր. դկ. Դ. զկնի վար. 20 94
Հարսանիք:

Յ.* Աննայի մօր Ս. Աւս-
ւածածնի: Լ.* Այրակերպո-
քիւն Տեառն:

7 26 Բշ. աձ. Սրբոցն Թէոդոսի 21 95

Լ.	Օ	ՅՈՒՂԻՍ	Տ	Խ
		և Թագաւորին Մանկանցն Եփեսոսի : Յ . Սրբոյն Պարապեւելայ : (Փանայիր յենի գիւղ) :		
8	27	Գշ. ակ. Սրբոցն Կիրակոսի և մօրն Յուդիտայ : Յ . * Պանդալեոնի բժշկին : Փանայիր ի Դուզկուռնոս եւ Նիկոմիդիոյ վանուց :	25	97
Ք Վ. Քն. Ժ. 11 , ր. 14 : Տօբագին :				
9	28	Դշ. քձ. պահք :	25	98
10	29	Եշ. քկ. Սրբոց Վահանայ Գողթնացւոյն, Գորդիոսի, Պողիքտոսի և Գրիգորիսի : Լ. Լաւրենտիոսի վկային :	25	98
11	30	Ուր. գձ. պհք. Լ. Ֆիլիսկեայ կուսին :	20	99
12	31	Շք գկ. Սրբոց Հայրապե- տացն Ս. Թանասի, Կիւրղի և Գրրգորի աստուածա- բանին : Յ. Բարեկենդան Ս. Աստուածածնի :	27	100

ՕԳՐՍՏՈՅ

51

ՏՃ. Աւօստոս.

✠ Կիր. դձ. Ե. գկնի Վար.

13	1	Հարսանիք : Յ. Սկիզբն	ԴՄ	Վ.Վ
----	---	----------------------	----	-----

սրանոցն. Աստուածածնի.

14	2	Դ2. դկ. Սրբոցն Ազգինեայ	ԴԸ	Վ.Բ
----	---	-------------------------	----	-----

կուսին, և հօր նորա և Փի.

լիսպսութի, մօրն Աղօղեայ,

և երկուց երարցն Սեր-

գեայ և Ապիստոնի և եր-

կուց ներքինեացն :

15	3	Դ2, աձ. Սրբոցն Տրիստինի,	ԴԳ	Վ.Բ
----	---	--------------------------	----	-----

Պարսամայ և Ոնոփրիոսի

ճգնաւորացն : Լ. Վերափո-

խուշն. Ս. Աստուածածնի.

16	4	Դ2. ալկ. Կճք : Լ. արքոյն	ԴԺ	Վ.Բ
----	---	--------------------------	----	-----

Ռոֆոսի սաշսպանիսի ի

ծանախիսի :

⊕ Ծ. Լ. ժամ 14, ր. 3.
ԱճճԻԷԼԱՔԵՐ ՉԵՐՄՈՒՔԻԱՆ :

17

5

ԵՁ թձ. Սրբոց Եւգինէոսի,
Մակարիոսի, Վաղերիոսի
Կանդիտոնի և Ակիւղա-
սայ : Տ. Ճեմագիշ Ախրր :

1

100

18

6

Ուր. թկ. պահք: 3-^{*} Այրա-
կերպոչքիւն Տեառն : Ա.
Յայամ. Աշեաց : Հր.
Իշուշ :

5

107

19

7

Շր. գձ. Եփեսոսի սուրբ
Ժողողովոյն երկու հարիւր
Հայրապետացն :

5

107

20

8

✠ Կիր. գկ. 2. զկնի Վար.
Բարեկենդան Ա. Աստուա-
ծածնի պահցն :

3

108

21

9

ԲՁ. դձ. Ա. օր պհց Սուրբ
Աստուածածնի :

0

109

22

10

ԳՁ. դկ. Բ. օր պհց. Սուրբ
Աստուած.

7

110

23

11

ԳՁ. աձ. Գ. օր պահոց Ա.
Աստուածածնի. Յայամ.
Նաւասարդ. Տօմ. Աշեց :
Տճ. Սիւնպիշի :

7

111

Ճ Ա. Բ. ժամ. 18, ր. 46.

Պայծառ և պարզ :

1	0	ՃՄԱԶԻԼ ԱԽԸՐ	S	Խ
		⊙ Ի Կոյսն ժմ. 22, ր 17.		
24	12	Եջ. ակ. Դ. օր պհգ. Ս. Աստ:	A	115
		Ա. Շամս: Լ. * Բարքոչի-		
		մեռսի առաքելոյն:		
25	13	Ուր. քձ. Ե. օր պհգ. Ս. Աստ.	9	115
		26 ⁰ Տար. ծն. Լուի Օրոն		
		Թագաւորին Պաւիւրայի:		
26	14	Շք. քկ. Տօն Շողակաթի Ս.	10	115
		Էջմիածնի: Նաւակասիխ:		
27	15	✠ Կիր. գձ. ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄՆ	11	110
		Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ: ԼԷ ՀՆ.		
		Հյ. ԷԶՅ. Տօն Ի Գոռմ-ֆա-		
		քոչ. Ի Ղասի գիւղ. ԼԷ Ս.		
		Նշան յԱլիւմ սաղի:		
28	16	✠ Բջ. գկ. Բ. օր ՎԵՐԱ-	15	115
		փոխման: Յիշատակ Մե-		
		ռեղոց: Տօն. Նաւասարդ		
		ԼԷ ՏԱՐԽԻՆՈՅ 1321 քոչ-		
		ականիկ: Լ. Ս. Օգոստի-		
		նոսի:		
29	17	Դջ. դձ. Դ. օր ՎԵՐԱ. Լ.	15	115
		Գլխատուսն Յովհաննու		
		Մկրտիկ:		
30	18	Դջ. դկ. Դ. օր ՎԵՐ. պահք:	12	11A
		Ա. Նադար:		
		⊕ Լր. Լս. ժմ. 13, ր. 41.		

1.	0	ՕԳՈՍՏՈՍ	Տ	Խ
Պարզ եւ Պայծառ				
31	19	Եջ. աճ. Ե. օր Վերափոխ :	10	119
1	20	Ուր. աղ. 2. օր Վեր. պահք :	17	120
Լ. Սեպտեմբեր :				
2	21	Շր. քճ. Ե. օր Վերափոխ.	17	121
3	22	✠ Կիր. քղ. Ը. օր Վերա.	18	122
4	23	Բջ. գճ. Թ. օր Վեր. եւս Յ.	19	123
5	24	Դջ. զղ. Յովակիմայ և Սն- նայի ծնողաց սուրբ Աստ- ւածածնի , և Կահանցն Իւղաբերից :	20	124
6	25	Դջ. դճ. Պհք :	21	125
7	26	Եջ. դղ. Սրբոյն Երեմիայ մարգարէին :	22	126
15 ⁰ Տարեդարձ քաղադրու- թեան Ալեքսանդր Բ. Կայ- սեր Ռուսիոյ . Ձ Վ. Քն Լս. Ժ. 5, ր. 43.				
Պարզ եւ ջերմ :				
8	27	Ուր. աճ. Պահք : Լ. Ծնունդ Ս. Կռսիկ Մարիամն :	22	127
9	28	Շր. աղ. Սրբոց առաքելոցն Թովմայի, Յակոբայ և Շը մաւոնի :	22	128
10	29	✠ Կիր. քճ. Գ. զկնի Վեր. Գիւտ գօտւոյ սուրբ Աստ-	20	129

Լաժաճնին : Հարսանիք :
Տօն ի Պէշիքաշ : Յ* Գրչ-
խատումն Յովհաննու
Կարապետին եւ պահի :
Լ. Տօնանուան Ս. Կոշիկն :

11 30 Բ2. քկ. Սրբոյն Ստեփան- ԴՎ ԴԲ
նոսի Աւլնեցոյն, և սրբ-
րոց վկայիցն Գոհարինեայ
Մամիղոսի, Տուքիկոսի, և
Ռատիկոսի :

12 31 Գ2. գձ. Սրբ. մարգարէիցն ԴՎ ԴԴ
Եղեկիէլի, Եզրի և Զաքա-
րիայ՝ հօրն Յովհաննու
Մկրտչին Յ.* Գիւն գօսուոյ
Ս. Աստուածածնին :

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Ր

50

Տձ. Իլուղ.

13 1 Դ2. գկ. Պք : Յ* Սիսկոնի Սիւ- ԴՎ ԴԴ

Լ.	0	ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	Տ	Խ
		կակեցւոյն եւ եկեղեցա կան սարեւոռնոս Լոցա :		
14	2	Եջ. դձ. Սրբոցն Յովհաննու Կարապետին և Յովբայ արդարոյն: Լ. Խաչվերաց:	ԴՂ	133
15	3	Ուր. դկ. Պհր: ⊗ Ծն. Լս. Ժ. 2. ր. 57. Խառն եղանակ	Դ.	132
16	4	Շր. աձ. Նիկիոյ սուրբ Ժո- ղովոյն, երեք հարիւր տա- սըն և ութ հալրապետացն: Տ. Բեճեպ (խջ այլար) : Հր. Թշրի և սարեւոռնոս 5652 քռականի Լոցա:	Վ	130
17	5	✠ Կիր. աղ. Դ. զկնի Վեր. Բարեկենդան Ս. Խաչին : Հր. Բ. or Տարեւոսի :	Դ	129
18	6	Բջ. քձ. Ա. օր պահոց Խաչի: Յ. Միսայիկի Հրեշտակա- պետին. ի գիւղօրեա : Տօն վասն արօրեից: Հր. ծով վասն սպանման Գորոդիեա որդւոյ Ափա- ւայ :	Դ	127
19	7	Դջ. քկ. Բ. օր պհց. Խաչ:	Զ	128
20	8	✠ Դջ. գձ Դ. օր պհց Խաչի.	Օ	129

1 0

Ծն Ս. Ստողանձ. եւս Յ :

21 9

Եջ. գկ. Դ. օր պհց Խաչին.
Լ. Մատթեոսի Աւետարանից:

Դ 120

22 10

Ուր. դձ. Ե. օր պհց Խաչի:
Յայտն. Հոռի:

Կ 121

Ս. Բն. ժամ. 1. ր. 11.

Փոքորիկք .

23 11

Շր. դկ. Տօն եկեղեցւոյ ի
Նաւակատիսարոյ Խաչին:
Աշխատանքս եւ Հասա-
րակած , աշն Կ Տիւ եւ
գիշեր հաւասար: Տճ. Կիւզ
այրար, որ եւն աշխատանքի
անխափ. եւ Սկիզբն նուա-
զութեան ջուրց Նեղոսի:
Յի Կշիռն. ժ. 19 ր. 58.

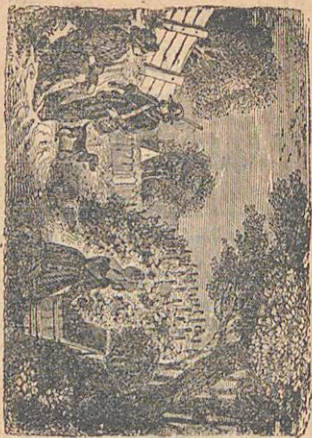
Լ 122

24 12

✠ Կիր աճ. ԽԱԶՎԵՐԱՑ.

Գ 123

ՀԱՆԵԼՈՒԿԿ ԱՇՆԱՆ

ԹԻՒ 12

Աչքս կրնիսկ , զանգրս տափկիկ ,
Եւ անլեզու եւ անսօսիկ .

Խօսիւս քառեւ զհոյս ի ձիգ ,
Անդ , ուր դեռ չ'են հասած Մարդիկ :

L	0	ԲԵՃԵՊ	S	10
		Soli U. Լուսուածածնի վա- նաց Ամսաշուն : Ս. Խաչ Եկեղեցւոյն յիշակիւսար		
25	13	✠ Բշ. ակ. Տօն Խաչի : Յի շատակ Մեռելոց.	11	125
		Հր. Քիփոն. soli Քաւոն, քիւսն, (Չորայ Պայրամբ) և է lingua ծով մեծ :		
26	14	Գշ. քձ. Տօն Եկեղեցւոյ : Յ.* Խաչվերաց, սրահ է lingua աշուր :	11	120
27	15	Գշ. քկ. Պհր. Տօն Եկեղեց.	15	127
		Soli հոռի :		
28	16	Եշ. գձ. Տօն Եկեղեցւոյ :	15	128
29	17	Ուր. գկ. Պահր. Տօն Խաչ. Լ. Միսայիկի Հրեշտակա- պետին : Ա. Թիրայ :	15	128
		☉ Լ. Լու. ժմ. 1, ր. 55 Անձրեւային օր		
30	18	Շր. դձ. Տօն Խաչի. Լ. Ս. Գրիգորի Լուսաւորչի մերոյ և Հերոնիմոսի : Հր. Սոսթոմ, Տօն Տա- ղաւարահարաց, (Լամիշ Պայրամբ) Թ. օր :	10	129

Սկիզբն յեղափոխութեան
Սպանիոյ՝ եւ անկումն
Թագունւոյն Եփզապէթի
ի գահէն

1	19	✠ Կիր. ղկ. Բ. զկնի Խաչի:	17	100
		Բարեկենդան Վարազայ		
		Խաչի: Լ. Հոկտեմբեր:		
2	20	Բշ. աճ. Պհր: Սրբոցն Մա-	17	101
		մասայ, Փիլիկտիմոնի, և		
		Սիմէօնի Սիւնակեցւոյն:		
		Յ. Եւսասկեոսի մարտիրոսի		
3	21	Գշ. աղ. Պահր: Սրբոց Կու-	18	102
		սանացն՝ Փեփրոնեայ, և		
		Մարիանեայ, և Շուշա		

նայ դատեր մեծին Վար-
դանայ :

4 22 Դ2. թձ. Պահր: 19 103

5 23 Ե2. թկ. Պահր: Սրբոց Հայ-
րապետացն Բարադամու,
Անթիմոսի, և Երանոսի:
Յ.* Յդուքիւն Յովհաննոն
Կարապետին :

6 24 Ուր. գձ. Պահր: 21 100
Յ.* Դիւս Պատկերի Ս. Աս-
տածածնին.

7 25 Շր. գկ. Սրբոցն Գէորգայ
գորաւարին, Ադոկտոսի,
և Ռոմանոսի երգեցողին,
Տօն ի Սարափիա:
Ք Վր. Գռ. Ժ. 1, ր. 56.

Բարեխառն եղանակ

8 26 ✠ Կիր. դձ. Գ. զկնի Խաչի 25 107
Վարազայ սուրբ Խաչ: Ա.
Կիրակի. եօթն շաբա-
թոչ: Հարս: Յ.* Յովհան-
նոն Աւետարանչին :

9 27 Բ2. ղկ. Սրբոյն Դաւթի 22 108
Դիւնեցւոյն, և սրբոց վկա-
յիցն Ղամբէոսի, և Ղամ-
բէուհւոյն:

1.	0		ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	Հ	10
10	28	Գշ. աձ.	Սրբոցն Եւստաքէ- ոսի, և կնոջն Թէոփիստ եայ, և Երկուց որդւոցն, և սրբոց կուսանացն՝ Երմո- նեայ և Ներսիսանայ:	Հ	109
11	29	Գշ. ախ	Պհր:	Հ	110
12	30	Եշ. դձ.	Սրբոց իշխանացն Սահակայ և Համագրասայ Տ. Մի: աճ կեանքի:	Հ	111

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

31

ՏՃ. Թշրիկի կվվել:

13	1	Ուր. քկ	Պահր:	Հ	112
14	2	Շր. գձ.	Սրբոց Եօթանա- ստէն և Երկու աշակերտա- ցւն Քրիստոսի: Տ. Շապուհ և Շ. Խեւսի: Ծն. Լս. ժմ. 14, ր. 56. Հոգւոյն և անձնի մարմնի:	Հ	113

- 15 3 ✠ Կիր. գկ. Դ. զկնի Խաչի.
Բ. Կիրակե եօրն շաքա-
րոշց: Հարս. Լ. Թերեշայ
Կուսիկն: Տճ. Շապան:
- 17 4 Բշ. դձ. Սրբոցն Փոկասու
հայրապետին, և Երանոսի
հետևողին Առաքելոց:
Հր. Խեղճան:
- 17 5 Գշ. դկ. Սրբոց Կուսանացն
Թեկղի, և Վառվառեայ, և
Պեղիգեայ.
- 18 6 Դշ. աձ. Պահք: Լ. Դոշկա-
սու Առեսարանչիկն:
- 19 7 Եշ. սկ. Սրբոցն Պանդալե-
ոնի բժշկին. Երմողեայ
քահանային, և Եւսրաքս
եայ կուսին.
- 20 8 Ուր. քձ. Պհք:
- 21 9 Շք. քկ. Սրբոց Թարգման-
չացն Մեսրոպայ, Եղիշէի
Մովսէսի բերթողին, Գաւ-
թիանյաղթ փիլիսոփային,
Գրիգորի Նարեկացւոյն,
Ներսէսի Շնորհալւոյն, և
Ներսէսի Լամբրոնացւոյն:
Ս. Ք. ծաւ. 8, ր. 40.

1 172

2 170

3 171

4 177

5 178

6 119

7 17.

1 0

Պարզութիւն օղոց

22 10

✠ Կիր. զձ. Ե. զկնի Խաչի:
Գ. Կիրակե Ե. շաբաթոչ.
Հարսնիք: Յայս. Սահմի:

Վ ՎՂ

23 11

Բշ. զկ. Գիւտ նշխարաց
սրբոյն Գրիգորիաի Աղուա
նից համուղիկոսին, և սըր
բոց Հարցն Թաթլոյ Վարո
սի, Թովմասու, Անտօնի, և
Կրօնիդեայ, և եօթն խոտա
ճարակացն, որք յիննակ
նեայ վանսն կատարեցան:

Գ ՎՂ

24 12

Գշ. դձ. Սրբոց Առաքելոցն
Անանիայի, Մատաթեայ,
Բառնարայ, Փիլիպպոսի,
Յովհաննու, Շիղայի, և
Սիդուանոսի:

Վ ՎՂ

© Ի Կարիճն. Ժ. 5, ր. 12.
Տճ. Ագրեպ:

25 13

Գշ. զկ. Պահք:

Վ ՎՂ

26 14

Եշ. աձ. Սրբոցն Գիորնէսի
ոսի Արիսպագացւոյն, Տի
մոթէոսի և Տիտոսի.

Վ ՎՂ

27 15

Ուր. ակ. Պահք:

Վ ՎՂ

Տօմ. Սահմի:

28 16

Շր. զձ Սրբ. Աւետարան-

Վ ՎՂ

չացն Մատթէոսի, Մարկոսի, Ղուկասու և Յովհաննու : Տօն ի Նստոյր Գարուն և ի կէտիկ քաշա : Լ. Սիմոնի և Յուդայ Առաքելոց :

Ⓢ Լր. Լու. Ժ. 17. ր. 11.

ԱճԻՐԵԼԱՅԻՆ

29 17 ✠ Կիր. քկ. 2. զկնի Խաչի. 10 17A
Դ. Կիրակի : եօրն շաքարոց : Հրսնիք : Ա. Դամայ : Տ Պերաք կէսկսի :

30 18 Բ2. զձ. Սրբոցն Ղուկասիանոսի հարիւրապետին, և 17 17A
Յովսէփայ Աստուածահօրըն, և Յովսէփայ Արեմաթացւոյն, և բարեկամին Քրիստոսի Ղազարու և քերց նորա Մարիամու և Մարթայի : Յ. * Ղուկասուն աշեստրանչիս :

31 19 Գ2. զկ. Սրբոցն Թէոդիտոնի 17 17A
քահանային, և Զենոնի զինաւորին, և Մակարայ, Եւդոկսեայ, և Ռամելայ : Տոմ Հոռի :

Լ	0	ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	Տ	Խ
		35 ⁰ Տարեդ. ծննդ. Լուի Ա. Թագաւորին Փորթուկալի:		
1	20	Դշ. դձ. Պահք. Լ. soli ա- մենայն Սրբոց եւ Նոյեմ- բեր: 3. Մասրոնայ կու- սին, soli ե Սաֆրզցոց:	18	181
2	21	Եշ. դկ. Սրբոց Խարիթ- եանց, ե Սրբոց վկայիցն՝ Արտեմեայ ե Քրիստափո- րի, ե երկուց կանանցն՝ Կա- լինիկեայ ե Ալիւլինեայ: Լ. Յիշատակ ննջեցելոց:	19	182
3	22	Ուր. աձ. Պահք:	20	183
4	23	Շր. ալ. Սրբոց երկոտա- սան վարդապետացն՝ Ռէ- թէոսի, Դիոնեսիոսի, Սեդ- քեստրոսի, Աթանասի, Կիւրղի Երուսաղէմացւոյն Եփրեմի Խուրին ասորւոյ, Բարադի Կեսարացւոյն, Գրիգորի Նիւսացւոյն, Գը- րիգորի Աստուածաբանին, Եպիքանու Կիպրացւոյն, Յովհաննու Ոսկեբերանին, ե Կիւրղի Աղեքսանդրա- ցւոյն:	21	184

1	0		
5	24	✠ Կիր. քձ. Ե. զկի Խաչի. Գիւտ Խաչ: Ե. Կիրակի: Է. շաքաթոչ: Հարսան: Ձ Վջ. քն. ժ. 22. ր. 1. Խոնաւ Եւ մեծապաւ.	55 180
6	25	Բշ. քկ. Սրբոցն Անաս- տասայ քահանային, և Վարդսի, և Թէոդորիտ- եայ, և որդւոց նորա, և որոց ընդ նմա կատարե- ցան:	55 187
7	26	Գշ. գձ. Սրբոց Հիպերիբ- եանց. որք 'ի Սամուսատ կատարեցան. Յ *Դեմետրեայ վկային: Տձ. Գասթալ:	52 1
8	27	Դշ. գկ. Պահք:	50 2
9	28	Եշ. դձ. Սրբոցն Սեւերիա- նոսի սերաստացւոյն, Բա- բելայ ծերոյն և ութօռն և չորից աշակերտաց նորին:	57 3
10	29	Ուր. դկ. Պհք:	57 4
11	30	Շք. աձ. Սրբոյն Յովհան- նու Ոսկեքերանի: Հր. Քասդեւ:	58 0
12	31	✠ Կիր. ակ. Ը. զկնի Խաչին:	59 1

2. Կիրակի, Է. շաբաթուց:
Հարսանիք:

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

30

Տճ. Թեշրինի սանի.

13 1 Բշ. քձ. Սրբոցն Ստեփան- ր. Կ
նոսի Հոովմայ հայրապե-
տին, քահանայից, սար-
կաւազաց, և ժողովրդոց:
Յ. Կոզմայի եւ Դամիա-
նոսի:

⊕ Ծ. Լս. ժմ. 2, ր. 23.

Խառնակ օղի.

10° Տարեդ. գահ. Լուի Ա.
Թագաւորին Փորթուկալի:

14

2

Գշ. քկ. Սրբոցն Ակիրսիմ-
եայ եպիսկոպոսին և Յով-
սեփայ քահանային, Այի-
ծալայ սարկաւազին, և
Պղատօնի վկային:

Տ. Բամազան: Հր. Քասողեւ:

15

3

Գշ. գճ. Պհբ:

Դ

Գ

		ԼՈՅԵՄՅԵՐ		
1.	0	8 ⁰ Տարեդ. զան. Քրիստի- ան Թագ. Տանքմարմայի.	Տ	Գ
46	4	Ե2. զկ. Սրբոց Հայրապե- տացն Մեարութանոսի, և Աղեքսանդրոսի, և Պողո- սի խոստովանողին, և սրբոց նոտարացն Մոր- կիանոսի և Մարտիրոսի.	Ի	Վ
17	5	Ուր. դձ. Պեր:	Հ	ՎՎ
18	6	Շր. դկ. Սրբոց Հրեշտա- կապետացն Գաբրիէլի և Միքայէլի, և ամենայն երկնային զօրաց: Տօն ի Պաշտ:	Օ	ՎԿ
19	7	✠ Կիր. աձ. Թ. զկնի Խաչ. Է. Կիր. եօրն շաքաթոց: Հարսանիք: Չ Ա. Ք. Լ. Ժամ. 18, ր. 7. Հողմալից եղանակ	Զ	ՎԿ
20	8	Բ2. ակ. Սրբոցն Մելիտոսի Անտիոքայ եպիսկոպոսին, և Մինասայ եգիպտացւոյն և միւս Մելիտոսի եպիսկո- պոսին, Բուրայ քահանա- յին, և Շինու սարկաւագին: Յ* Միջայեղի հրեշտակաւ.	Կ	ՎԷ

- 21 9 Գ2. քձ. Սրբոցն Դեմետրեայ
վկային, և Բասիլիսկոսի
քահանային: Լ. Ընծայոշ-
մբև Ս. Աստուածածնի:
Յայսմ. Տրէ:
- 22 10 Գ2. քկ. Պհք. Լ. Չիչիլեայ
կոշիկն:
- 23 11 Ե2. գձ. Սրբոցն Գուրիա
սայ, Սամուէասայ, և Ա-
բիբայ սարկաւագին, Ռո-
մանոսի միայնակեցին, և
մանկանն խոստովանողի,
և Հիւսիքոսի զինաւորին:
Օյնդնդնաւորն ժ. 2, ր. 30
Տձ. Գառիս:
- 24 12 Ուր. գկ. Պհք: Յ. Յով. ողոր-
մածիկն: Տօն Քիւրֆանց:
- 25 13 Շք. դձ. Սրբոց Առաքելոցն
Անդրէի և Փիլիպպոսի:
Յ.* Յովհաննէն Ռսկէյե-
րանիկն: Լ. Կասարիկեայ
կոշիկն:
- 26 14 Խ. Կիր. դկ. ժ. զկնի Խաչի:
Հարսանիք: Յ.* Փիլիպ-
պոսի Առաքելոյն, և քա-
րեկէնդանի ֆառասնօրեայ

Տ Գ

Ղ Կ

Ղ Կ

Ղ Կ

Ղ Կ

Ղ Կ

Լ	Օ	ՆՈՅԵՄԲԵՐ	Տ	Գ
		պահոց ծննդեան : Տօմ. ՏԻԷ :		
27	15	ԲԶ. աճ Սրբոցն Անդրէի զօ- րավարին, և բանակի նո- րին, և Կալինիկոսի և Դո- մեանայ վկայիցն : Յ. Ակիզքն քառասունայ պահոց :	12	51
		☉ Լ. Լ. Ժամ. 11, ր. 18 Հողմուհի եւ անձրեւ :		
28	16	ԴԶ. աղ. Սրբոցն Անդրիա- նոսի, և կնոջ նորա Անա- տօլայ, Թէոդորոսի և Ելեւ- թիւրոսի վկայիցն: Յ. Մաս- րեռի Առեւա անյին: Ա. Համի այ :	10	55
29	17	ԴԶ. քճ պահք	11	57
30	18	ԵԶ. քկ. Սրբոցն Աբրահա- մու Խորենայ և անարժամ բժշկացն Կոզմայի և Դա- միանոսի և Աստուածա- տրոյ վկային. Լ. Անդրէի առաքելոյն :	14	52
1	19	Ուր. գճ. Պհր: Լ. Դեկտեմբ. Մաքրոշենայ կոռսին :	18	50
2	20	Շր. գկ. Ամենայն Սրբոց	19	57

հնոց և նորոց, յայտից
և անյայտից:

22⁰ Տար. զահ. Ֆո անստա
Ժօղեժ Ա. Կայսեր Աւսրիոյ:

✱ Կիր. ժԱ. զկնի Խաչի.
Ընծայուեմն Սուրբ Աստ-
ուածածնի ի տաճարն եւս
Յ: Բարեկենդան Յիսնա-
կաց պահոց:

Բ₂. ղկ. Ա. օր պհց. Յիսնկ.

Գ₂. աճ. Բ. օր. պհց. Յիսնակ.

Ձ Վ. Բ. ժամ. 16, ր. 12.

Տեսութե օղֆ.

		ՆՈՅԵՄԲԵՐ		S	Գ
1	0				
6	24	ԴՁ. ակ. Գ. օր պհց. Յիսնակ. ԴԴ Դ.			
		Լ. Նիկողայոսի հայրապ:			
7	25	ԵՁ. քձ. Դ. օր պհց. Յիսն. ԴԶ ԴԱ			
		Յ* Նեփսառիկեայ կոշիկ:			
		Լ. Ս. քոցն Ս. քոսի:			
8	26	Ուր. քկ. Ե. օր պհց. Յիսն. ԴԵ ԴԲ			
		Լ. Սեւրաւ Յողոքի:			
		Տ. Գաւր կեճեաի:			
		Հր. Խանուկայ, (Գաւսիչ պայրաւր:)			
9	27	Շր. գկ. Սրբոցն Գրիգորի ԴԶ ԴԲ			
		սքանչելագործին Նիկողա. հայրապ. և Միւռոնայ եպ:			
10	28	✠ Կիր. գկ. Ա. Յիսնակաց ԴԷ ԴԶ			
		Հարսանիք:			

60 Տարեդ. գաւ. Լեօփոյս
Բ. Թագաւ. Պէլիփացոց:

1 0

11 29

Բ2. դձ. Ս. կուսանացն Յու-
լիանեայ և Վասիլուհոյ.
և Ինդոսի և Դոմնայի :

28 30

12 30

Գ2. գկ. Սրբոյն Զունկիա-
նոսի քահանային, և սրբ-
բոցն Տարագրոսի, Պրո-
բոսի, Անդրոնիկոսի, Ռնե-
սիմեայ, և այլոց աշակեր-
տացն սրբոյն Պօղոսի :
Յ. *Անդրէի առաքելոյն :
Տ. Ա. իփե :

29 31

⊕ Ծն. Լս. ժամ 15, ր. 27.
Ձիւնաքեր աւուրք.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

51

Տճ. Քեանուռնի եվփել.

13 1

Դ2. աձ. Պճք :
Լ. Լոռսիա կոռսին :

1 37

Լ	ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ	Տ Գ.
1 0	Տ. Շեփիայ. Պայրաւ 3 օր Հր. Թեքեք:	Տ Գ.
14 2	Եշ. աղ. Ս. Կղեմայ հայրա- պետին, Բագարատայ Տո- ռոմենայ եպիսկոպոսին:	Դ ԳԱ
15 3	Ուր թձ. պհք.	Դ ԳԳ
16 4	Շր թղ. Սրբոց. առաքելոցն և առաջին լուսաւորչացն մերոց Թապէոսի և Բար- ժուղիմէոսի: Յ. Վառվառեայ կոշիկն:	Զ Զ*
17 5	✠ Կիր. Բ. Յիս. Հարսանիք: Յ.* Հօրն Սարայի:	Ը ԶԱ
18 6	Եշ. գղ. Սրբոցն Գենարիո- սի եպիսկոպոսին, և Մեր- կերիոսի զինաւորին: Եւ Յակովկայ և Իրաւափա- ռայ: Յ.* Նիկողայոսի հայրապետին:	Դ ԶԲ
19 7	Դշ. դձ. Ս. հարցն Եգիպ- տացւոց Պօղոսի, Պօղայ, Մակարայ. Եւագրի, Յով- հաննու գրնեցւոյն, Յով- հաննու կարճահասակին, Նեղոսի, Արսէնի, Սիսի- անու, Դանիէլի, Սրա-	Կ ԶԲ

Լ	0	ՇԵՎՎԱԼ	Տ	Գ
		պիտէ՛, Մակարիոսի, Պի- մէնի, և այլոց սրբոց հարց: Ս. Բ. Ժամ. 6, ր. 6. Անձրեւաբեր հողմուսք.		
20	8	Դ2. ղկ. Պհք:	Ն	22
21	9	✠ Ե2. ամ. Յղուծիւն Ս. Սատուածածնիի Սննայէ. և շ Յ. Լ. Թովմայի առա- քելոյն: Յայսմ. Քաղոց:	Գ	20
22	10	Ուր. ակ. Պհք: Զմեռնամուտս եւ Արեւա- դարձերեկն ակսի երկա- րի, և գիշերն կարճամայ: Տ. Զեմհերի կամ Գարա- գըշ: Հր. Ծով վասն պաշար- մանն Երուսաղեմի ի Նա- քուզողոնոսոսայ:	Ն	27
23	11	© յԱյծեղջիւրն. Ժամ 15, ր. 24: Տճ. ձեքի: Շր. քճ. Սրբոյն Նիկողա- յոսի Զմիւռնիոյ սքանչե- լագործ հայրապետին:	Ն	27
24	12	✠ Կիր. քկ. Գ. Յիսնակաց: Բարեկենդան Ս. Յակոբայ պահոց:	Շ	28

ՀԱՆԵԼՈՒԿ ԶՄԵՐԱՆ

ԹԻՒ 13

Անդոցս յալերց' չիք ինչ իմ սան,
 Փարսած փռներս' տոս անդ եփի սան,
 Երբ հացն ուզեմ' սուր ինձ ցոյց սան.
 Ով՞, կամ ինչ եմ, անունս քող սնն:

1.	0	ՇԵՎԱՅԱԼ	Տ	Գ.
		Յ.* Սպիրիդոնի ևսխու- կոպոսին:		
25	13	Բշ. դձ. պհք. Ս. Մինասայ Երմոքինեայ, Գրաբոսի և կամաւոր աղքատացն Յով- հանու և Ալէքսիանոս: Լ. Ծնունդ Տեառն:	17	29
26	14	Գշ. աձ. Պհք: Սրբոցն Կուռ- նելիոսի հարիւրապետին, և Շմաւոնի ազգականին Քրիստոսի, Պողիկարպոսի հայրապետին Զմիւռնիոյ և սրբոց վկայիցն, որ յարե- ւելս կատարեցան: Լ. Ստեփաննոսի նախաւկ. Տօմ. Քաղոց:	18	0.
27	15	Դշ. դձ. Պահք Լ. Յովհ. աւեսարանիին: ☉ Լր. Լս. ժ. 7, ր. 4. Հողմունք եւ ձիւն:	10	01
28	16	Եշ. քձ. պհք. Սրբոցն Եւստ- րատիոսի, Օգսէնաիոսի, Եւզինէոսի, Ովրէստէսի, և Մարդարիոսի: Ման- կանցն Բերշեհեմի: Լ. Ա. Արամ:	17	05

Գ	Յ	ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ	Տ	Գ
1.	0		Տ	Գ
29	17	Ուր. աճ. Պհր :	17	ՕԴ
30	18	Շր. գճ. Սրբոցն Յակոբայ Մծբնայ հայրապետին Մա- րութի ճգնաւորին, և Մե- լիտոսի եպիսկոպոսին Տօն ի Գաւրճ թաշա և շԵՏի գուշի: Հռ. Հյ. Բաւնկե- դան Ծննդէան :	18	ՕԶ
31	19	✠ Կիր. թճ. Դ. Յիսնակ : Լ. Սեղբեւսրոսի Հռովմայ Հայրապետին :	19	ՕՐ
1	20	Բշ. դճ. Սրբոցն Իգնատիոսի և Աղդէի հայրապետացն. Մարութայի Թէոպոմպայ եպիսկոպոսաց և Թէոմ- նայ վկային, և չորից զին- ւորացն Բաստոսի, Եւսե- բի, Եւտիրբի, և Բասիլի- դեայ: Լ. Յռնմար : րսս Նոր Տօն. և շարեւոռ 1872 ամին և Տօն Տնօրե- կոչքեան Քրիստոսի :	20	ՕԴ
2	21	Գշ. գկ. Նախավկայ Թագա- ւորին մերոյ սրբոյն Ար- գարու :	21	ՕԿ

10⁰ Տարեդարձ գանակալ.Ֆրէսերիկ Կիլլօս Ա. Թա-
գաւորին Բրուսիոյ :

3 22 Դշ. գկ. Պհր : 22 08

4 23 Եշ. դձ. Սրբոցն Դաւթի
մարգարէին, և Յակոբայ
առաքելոյն :

Ք Վջ. Բռ. Ժ. 7, ր. 42.

Սառնաքեռ օղի

5 24 Ուր. դկ. պհր : Հռ. Հյ. և
Յ. ճրագայոյց Ծննդեան : 22 706 25 Շր բձ. Սրբոյն Ստեփան-
նոսինախավկային Հռ. Հյ.
և Յ. *Ծնունդ Տեառն :
Լ. Յայտնութիւն :

7 26 * Կիր. բձ. Ե. Յիսնակաց : 22 75

Լ	0	ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ	Տ	Գ.
		Յ. Բ. օր Ծննդեանն :		
8	27	Բշ. թճ. Ս. առաքելոցն Պետրոսի և Պողոսի: Յ *Գ. Ծննդեանն և Ստեփաննոսի նախապկացիքն :	ԴԿ	ԿԳ
9	28	Դշ. թկ. Սբց. որդւոցն Որոման Յակոբայ առաքելոյն, և Յովնաննու աւետարանչին. Բարեկէնդան Ծնընդեանն:	ԵԸ	ԶԷ
10	29	Դշ. զկ. Պահք:	ԵԹ	ԶԸ
11	30	Եշ. զկ. Ա. օր պհ. Ծնդեանն. Հր. Սեբասթ:	ԵԺ	ԶԹ
		⊕ Ծն. Հս. Ժ. 0, ր. 4		
		Մբրիկի և Կողմանի		
12	31	Ուր. դճ. Բ. պհց. Ծննդ: Տ. Զիլգաւսկ.	Կ	ԶԿ

ԱՐԵՂԱԿՆԱՅԻՆ ԱՄԻՍԻ ԲՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻՈՅ

[illegible]

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆԲ

ԵՐԵՒՆԻ ԱՆՑԻՑ

Ի սկզբ. տէր. Հայոց ի Հայկայ,	3978.
Ի սկզ. տէր. Արշ. ի Վաղարշակայ	2020.
Ի հաւատալոյ Արգարու Թագ.	1878.
Ի ծննդենէ Լուսաւորչին,	1613.
Ի շինութենէ Էջմիածնի,	1564.
Ի Նիկիոյ սուրբ ժողովոյն,	1546.
Ի Կ. Պօլսոյ սուրբ ժողովոյն	1477.
ՅԵփեսոսի սուրբ ժողովոյն,	1436.
Ի գիւտոյ Հայերէն տառից	1437.
Ի սկզբ. տէրու. Բագր. յԱշոտայ	986.
Յառմանէ Անի քաղքին ի Տաճկ.	841.
Ի սկզբ. տէրու. Ռուբի. ի Լեւոնէ,	675.
Ի սկզբ. տէրութեան Օսմանեան	571.
Ի բարձմանէ տէր. Ռուբինեանց	498.
Ի գիւտոյ Տպագրութեան	431.
Յառմանէ Կ. Պօլսոյ ի Տաճկ.	417.
Ի սկզբ. տպագրութեան ի Հայս	304.
Ի մեծ յեղափոխութենէ Ֆռանս.	82.
Ի բարձմանէ Նէնիչէրութեան	45.
Ի բաժանմանէ Հռովմէական Հայոց	41.
Ի հաստատութենէ Թանգիմաթի	32.
Ի բաժանմանէ Բողոքական Հայոց	24.
Ի գիւտոյ Թէլէկրաֆի	22.
Ի հաստատ. Սահմանադրութեան	11.

ԲԱՆԱՅԻՐԻ ԲՈՒՄԷԼԻԻ

Իզտին բանայրը . . .	Մարտի	6
Դըմըշվար Սեպ. 18 Դեկ. 6		11
Թըռնովա	Ապր.	23
Ճումաա (ի Շումսու)		24
Նիբիսքա		50
Եափրաքը	Մայիս	3
Իսլիմեայ	Ջասկի	30
Դըմըշվար.	Մայիս	22
Մասհուրեայ	Յունիս	20
Գարատաղ		29
Քումրուլունեայ . . .	Յուլ.	17
Շիշղով	Օգոս.	9
Ալասոնեայ		6
Եանեայ		18
Չաթալնա		20
Ուզուննավա	Սեպ.	12
Օխրիա		9
Նիբիսքա		19
Թըռնովա.		9
Տօլեան	Հոկ.	10

ԲԱՆԱՅԻՐԻ ԱՆԱՏՈՒԻ

Ճէմաաթ և Գօշու .	Խըսրէկզի	31
Պօղա շէհիր		34
Սարը քէօյ հաճիսէսի . .		41
Տէօնիւլ		44
Ըլլնա		45
Պալլքէսէր		11

ԱՂԻՍԱԿ ՇԱՐԺԱԿԱՆ ՄԱՍԱՆՑ

ԱՌՈՒՐՑ

ՅՈՒՆՎԱՐ

0	Ծ. Ա.	Կ. 0.	Ե. Տ.
	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.
1	14.42	7 21	9.18
7	14.34	7.17	9.26
13	14.22	7.11	9.38
19	14. 8	7. 4	9.52
25	13.56	6.58	10. 4

ՓԵՏՐՎԱՐ

1	13.37	6.49	10.23
7	13.23	6.42	10.37
14	13. 9	6.34	10.51
19	12.53	6.26	11. 7
25	12.34	6.17	11.26

ՄԱՐՏ

1	12.22	6.11	11.38
7	12. 6	6. 3	11.54
13	11.51	5.56	12. 9
19	11.36	5.48	12.24
25	11.19	5.39	12.41

ԱՊՐԻԼ

0	Ծ. Ա.	Կ. 0.	Ե. Տ.
	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.
1	14.00	5.30	13.00
7	10.45	5.23	13.15
13	10.28	5.14	13.32
19	10.12	5. 6	13.48
25	9.58	4.59	14. 2

ՄԱՅԻՍ

1	9.46	4.53	14.14
7	9.34	4.47	14.26
13	9.25	4.43	14.35
19	9.17	4.39	14.43
25	9.11	4.36	14.49

ՅՈՒՆԻՍ

1	9. 6	4.33	14.54
7	9. 4	4.32	14.56
13	9. 3	4.31	14.57
19	9. 7	4.33	14.53
25	9. 9	4.35	14.51

ԱՂԻՍԱԿ ՇԱՐԺԱԿԱՆ ՄԱՍԱՆՑ

ԱՌՈՒՐՑ

ՅՈՒԼԻՍ

0	Ծ. Ա.	Կ.Օ.	Ե. Տ.
	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.
1	9.15	4.37	14.45
7	9.22	4.41	14.38
13	9.31	4.45	14.29
19	9.43	4.51	14.17
25	9.56	4.57	14. 4

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

0	Ծ. Ա.	Կ.Օ.	Ե. Տ.
	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.
1	12.55	6.27	11. 5
7	13.19	6.39	10.41
13	13.31	6.46	10.29
19	13.42	6.51	10.18
25	13.56	6.58	10. 4

ՕԴՈՍՏՈՍ

1	10.12	5. 6	13.48
7	10.26	5.13	13.34
13	10.38	5.19	13.22
19	10.52	5.26	13. 8
25	11.12	5.36	12.48

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

1	14.12	7. 6	9.48
7	14.24	7.12	9.36
13	14.36	7.18	9.24
19	14.44	7.22	9.16
25	14.50	7.25	9.10

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

1	11.33	5.46	12.27
7	11.31	5.56	12. 9
13	12.37	6. 6	11.53
19	12. 22	6.11	11.39
25	12. 39	6.19	11.21

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

1	14.54	7.27	9. 6
7	14.57	7.28	9. 3
13	14.57	7.28	0. 3
19	14.54	7.27	9. 3
25	14.51	7.25	9. 9

ՀԱՅՈՑ	ՀՌՈՎՄԱՅՆ.	ՏԱՃԿԵՐԷՆ	ԱԶԱՐԻԱՅԻ	ՀՐԷԻՑ
Նաւասարդ	50	Յունվար 31	Շամա	Թշրի 50
Հոռի	50	Փետր. 28.29	Աղամ	Խէտու 29.50
Սահմի	50	Մարտ 31	Շբաթ	Քաղկ 29.50
Տրէ	50	Ապրիլ 30	Նախաւ	Թէքէթ 29
Քաղոց	50	Մայիս 31	Ղամար	Սէքաթ 50
Սրաց	50	Յունիս 30	Նաղար	Սղար 29.50
Մենեկան	50	Յուլիս 31	Թիրայ	Վէ աղար 29
Արեգ	50	Օգոստոս 31	Գամայ	Նիսան 50
Ահեկան	50	Սեպտեմբ. 30	Համիրայ	Եսա 29
Մարերի	50	Հոկտեմբ. 31	Արամ	Սիվան 50
Մարգաց	50	Նոյեմբեր 30	Ովդան	ՅՊ. Թամուզ 29
Հրոտից	50	Դեկտեմբ. 31	Նիրուս 50.31	Ս.բ 50
Աւելեաց	5.6		Աւելեաց	Իլու 29

ՅԱՆԿ ՏՕՆԵԼԻ ԱՆՈՒԱՆՅ

ԵՒ

ԱՒՈՒՐՔ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԵԱՆՅ ՆՈՅԱ

Ա.բգար.	դէկտ.	21
Ա.բղմսեն	փետր.	1
Ա.բեդնագով	յունիս	15
Ա.բել	յուլիս	15
Ա.բիբա.	նոյ.	11
Ա.բիսողոմ	յունվ.	16
Ա.բրահամ	յուլիս 15. նոյեմ.	18
Ա.գապի	յուլիս	22
Ա.դամ.	յուլիս	15
Ա.դդէ	դէկտ.	20
Ա.թանազիմէս	մայիս 27. յուլիս	13
Ա.թանաս	յուլիս	31
Ա.լեփահնոս	դէկտ.	13
Ա.կիւլիմէա. կոյս.	հոկտ.	21
Ա.կիւղաս	օգոստ.	5
Ա.կիսիսիմէ. Էպիսկ.	նոյ.	2
Ա.դեփասնորոս	նոյ.	4
Ա.հարօն.	յուլիս	15
Ա.մբակուն	յուլիս	20
Ա.մովս	յուլիս	20
Ա.նանիա	հոկտ.	12
Ա.նասաս	հոկտ.	25
Ա.նորէաս	նոյ. 13	15

Անդրեանոս	նոյ .	16
Անդիսոս	սեպս .	23
Անիֆսոս	յունիս .	14
Աննա	օգոս .	24
Անտոնինոս	յունիս .	14
Անտոն	յուլիս .	24
Աշխեն . սիկին	յունիս .	19
Ապիսոն	օգոս .	2
Առաքել (առաքելոց)	յունիս .	26
Ասուածասուր	նոյ .	18
Ասովմ	յունվ .	25
Արիսակէս	յուլիս .	17
Արսէն	դէկտ .	7
Արսէմիս	հոկտ .	21
Աւետիս	ապրիլ .	7
Բաբել	յունիս 7 հոկտ .	28
Բազարուս	դէկտ .	2
Բառնաբաս	հոկտ .	12
Բասիլիդէս	դէկտ .	20
Բասիլիսկոս	նոյ .	9
Բարադամ	սեպս .	23
Բարթոլոմէոս	դէկտ .	4
Բարսէղ	յունվ . 2. հոկտ .	25
Բենիամին	փետրվ .	1
Բուր	նոյ .	8
Գաբրիէլ	նոյ .	6
Գայեանէ , կոյս	մայիս .	25

Գարեգին	փետրվ.	4
Գեմարիս	դեկտ.	6
Գեղեղն	յուլիս	15
Գեորգ	սեպտ.	25
Գոհարին	օգոստ.	30
Գորգիս	յուլիս	29
Գուրիս	նոյ.	11
Գրաբո	դեկտ.	13
Գրիգոր Լուսաւորիչ	յունիս	12
Դամիանոս	նոյ.	18
Դանիէլ	յունիս 15 յուլիս 17	դեկտ. 7
Դաւիթ Դվն	սեպտ. 27	դեկտ. 23
Դաւիթ Փիլիս	հոկտ.	9
Դեմետրիոս	նոյ.	9
Դիոնէսիոս	հոկտ. 14	եւ 23
Դոմէսոս	նոյ.	15
Դոմնա կամ Դոմնի	նոյ.	29
Եգեկիէլ	օգոստ.	31
Եգր	օգոստ.	51
Ելէսիարոս	նոյ.	16
Եղիս	մայիս	23
Եղիազար	յուլիս	15
Եղիշէ	հոկտ.	9
Եղիսէ	յունիս	24
Ենովս եւ Ենովք	յուլիս	15
Երանոս	սեպտ. 23	հոկտ. 4
Եպիփան	յունիս 7.	հոկտ. 23

Եսայի	յուլիս	8
Եռանունի	օգոս	15
Երեմիայ	օգոս.	26
Երմոգիեն	դեկտ.	13
Երմոդ	հոկտ.	7
Երմոնես	սեպտ.	28
Եւագր	դեկտ.	7
Եւգիեն կոյս	օգոս.	2
Եւգիենու	օգոս.	5
Եւդոկիոս	հոկտ.	19
Եւարաֆէ կոյս	հոկտ.	7
Եւսեբոս	դեկտ.	20
Եւսաֆէոս	սեպտ.	28
Եւսիֆոս	դեկտ.	20
Եւսոռասիոս	դեկտ.	16
Եւփիմէ կամ Էմփի կոյս	յուլիս	12
Եփրեմ	յունիս 2. հոկտ.	23
Զաֆար	յուլիս	20
Զաֆարիս	յունիս 22. օգոս.	31
Զենոն	հոկտ.	19
Էլպիս	յուլիս	22
Թագունի	օգոս.	15
Թագուն	յունիս	8
Թադէոս Առաք	յուլիս 10. դեկտ.	4
Թէկէդ կոյս	հոկտ.	5
Թէոդոս	յուլիս	26
Թէոդորիս	հոկտ.	25

Թէոսերոս	փետրվ. 13	նոյ.	46
Թէոպոմպոս եւ Թէովն		դեկտ.	20
Թէոփիլոս		յունիս	44
Թէոփիստէս սրբունի		սեպտ.	28
Թովմաս	օգոստ. 28	հոկտ.	41
Իգնատիոս		դեկտ.	20
Ինոքոս կոյս		նոյ.	29
Իսահակ	յունվ. 30	յուլիս	45
Իսկուրի		օգոստ.	45
Իւղաբեր		օգոստ	24
Խաթ		յունիս	5
Խաչատուր		սեպտ.	12
Խոսրովիդուխս սրբունի		յունիս	19
Խորեն		նոյ.	18
Կալիսիկէ կոյս		հոկտ.	21
Կալիսիկոս		նոյ.	45
Կանգիսոն		օգոստ.	5
Կարապետ. յունվ. 44	մայիս 27.	սեպտ.	2
Կիպրիանոս		յուլիս	42
Կիրակոս		յուլիս.	27
Կիրէղ	փետ. 1. 20.	հոկ.	3
Կղոզիա սրբունի		օգոստ.	2
Կղեմէս		դեկտ.	2
Կոզմա կամ Կոզմոս		նոյ.	18
Կոստանդիանոս թագ		յունիս	8
Կուռնելիոս		դեկտ.	43
Կրօնիդէս		հոկտ.	41

Համազասպ	սեպս.	30
Հայրապետ	յունվ.	10
Հեղինե	յունիս	8
Հիւսիֆոս	նոյ.	11
Հռիփսիմէ կոյս	մայիս	24
Ղազարոս	մարտ 20	հոկտ. 18
Ղեւոնդ	փետրվ.	2
Ղուկաս	հոկտ.	16
Ղունկիանոս յունիս 21	հոկ. 18	նոյ. 30
Մակար	հոկտ. 19	դեկտ. 7
Մակարիոս	օգոստ.	5 դեկտ. 7
Մադաթ	յուլիս	20
Մանիա կամ Մաննիկ, կոյս.	յունիս	1
Մանուկ	մարտ	6
Մասթէոս	հոկտ. 12.	16
Մարգարիոս	դեկտ.	16
Մարթա սրբունի	հոկտ.	18
Մարիամ	օգոստ. 15	հոկտ. 18
Մարիանէ կոյս	սեպս.	21
Մարկիանոս	նոյ.	4
Մարկոս	փետրվ. 1	հոկտ. 16
Մարոս	դեկտ.	20
Մարուգէ	դեկտ.	18
Մարտիրոն	նոյ.	4
Մարտիրոս	յունվ.	23
Մաքրունի	օգոստ.	15
Մելիսոս	նոյ. 8	դեկտ. 18

Մելփսեդէկ	յուլիս	15
Մեսոպ.	յունիս 17.	հոկտ. 9
Մեսրոփանոս	նոյ.	4
Մերկերիոս	դեկտ.	6
Միմաս	նոյ. 8	դեկտ. 13
Միսաֆ	յունիս	15
Միսոն	նոյ.	27
Միֆայէլ	նոյ.	6
Միֆէ.	յուլիս	20
Մկրսիչ Յովհաննէս. յունվ.	14	ապրիլ 3
Մովսէս	յուլիս 5	հոկտ. 9
Յակոբ.	յուլիս 15	դեկտ. 6—18—23—28
Յակովբոս		օգոստ. 28
Յեռու	յուլիս	15
Յոր.		սեպտ. 2
Յովակիմ		օգոստ. 24
Յովէլ	յուլիս	20
Յովհաննէս. Աւետ. հոկտ. 16.		դեկտ. 28
Յովհաննէս Մկրսիչ	յունվ.	14
Յովնան	յուլիս	20
Յովսէփ յունիս 3 յուլիս 15	հոկտ. 18.	նոյ. 2
Յուլիանէ կոյս	նոյ.	29
Յուդիսա սրբունի	յուլիս	27
Յուսիկ	յուլիս	17
Յուսիանէ կոյս	յուլիս	12
Նաում	յուլիս	20
Նեղոս	դեկտ.	7

Ներսէս Մեծ	յունիս	5
Ներսէս Շնորհալի	հոկտ.	9
Նեփսառիմէ կոյս	սեպտ.	28
Նիկողայոս	նոյ.	27
Նիւան	սեպտ.	12
Նոյ	յուլիս	15
Նունեա կամ Նունիկ	յունիս	4
Շամուէ սրբունի	յուլիս	19
Շիրա	հոկտ.	12
Շմաւոն	օգոստ. 28	դեկտ. 14
Շողակաթ (իգ.)	օգոստ.	14
Շուան կոյս	սեպտ.	24
Ոսկեան	յունիս	28
Ովսէ	յուլիս	20
Ուրեաղէս	դեկտ.	16
Ուրգղան	փետրվ.	1
Պանդալէոն	հոկտ.	7
Պարթէ. Իսահակ. հայրապ.	յունիս	30
Պարսամ	օգոստ.	3
Պէսրոս	յունիս 16.	դեկտ. 27
Պէղիգէ կոյս	հոկտ.	5
Պիմէն	դեկտ.	7
Պիոն	փետրվ.	1
Պիւսոս սրբունի	յուլիս	22
Պրասոն	նոյ.	2
Պողիկոս ս	յուլիս	29
Պողիկարայոս	դեկտ.	14

Պօղոս	դէկս. 27
Ռամէլ	հոկս. 17
Ռէքէոս	հոգս. 23
Ռոմանոս	սեպս. 25 նոյ. 11
Սահակ	յունիս 17. սեպս. 30
Սամոնաս	նոյ. 11
Սամուէլ	յուլիս 15
Սայէն	փէսր. 1
Սանդուխտ կոյս	լ. յուլիս 10
Սամիսոն	յուլիս 15
Սարգիս	յունվ. 23 յունիս 3
Սեդրաֆ	յունիս 15
Սէք	յուլիս 15
Սեդրէսրոս	յունվ. 2 հոկս. 23
Սիդուանոս	հոկս. 12
Սերգիոս	օգոս. 2
Սիսկօն	փէսրվ. 14 սեպս. 20
Սիսիանոս	դէկս. 7
Սէւերիանոս	հոկս. 28
Սուֆէաս	յունվ. 26
Սովիա կամ Սօժիկ	յուլիս 22
Ստեփաննոս	դէկս. 25
Սրապիօն	դէկս. 7
Սրբուհի	օգոս. 15
Վահան	յուլիս 29
Վաղերիոս	օգոս. 5
Վառվառիա կոյս	հոկս. 5

Վասիլունի կոյս	նոյ.	29
Վարդան	փեսրվ.	4
Վարդունի կամ Վարդենի . . .	փեսրվ.	4
Վրթանէս	յուլիս	17
Տիմոթէոս	նոկս.	14
Տիսնս	նոկս.	14
Տիրունի	օգոս.	15
Տրդատ	յունիս	19
Տրիփոն	օգոս.	3
Փեբրոնէ կոյս	սեպտ.	21
Փիլիպպոս	օգոս. 2.—	նոյ. 13
Փոկաս	նոկս.	4
Քրիստափոր	նոկս.	21
Քրիստիմէ կոյս	յուլիս	12
Օգոստիսիոս	դեկտ.	16

ՆՈՒԷՐԲ ՀԱՆՆԵԼՈՒԿԱՅ

Անցեալ տարուան չորս հանելուկաց մին միայն լուծուելուն համար, մնացորդ երեքը դարձեալ դրինք, և ինչպէս 1868 ի 8⁰ թուոյն, նոյնպէս և ասոնց ամէն մէկը լուծողին պատրաստ եմք նուիրել 20 ֆռանքի գիրք ի Գրատանէն Փարիզու: **Ճ. Ա.**

Վ. ԻՃԱԿԱԳԻՐ

Թ Ո Ի Ր Ք Ի Ո Յ

Միասնական Կառավարութիւն

ԿԱՅՍՐ. Սուլթան ԱՊՏ-ԻԻԼ-ԱԶԻԶ
Խան. Ծնեալ ի 28 յունվ. 9 փետրվ. 1830.
(յօ Շապյան ՎՀԾ) Որդի Սուլթան Մահմուտի
Բ. Էւ 32⁰ Ինքնակալ Օսմանեանց. — Գա-
նակալէ ի վախն. Եղբօր իւրում, Սուլթան
Ապս-Իւլ-Մէնիսի, ի 43/25 յունիս 1864.

ԿԱՅՍՐՈՐԴԻՐ

Նուսուճ-Իզէսսին Էմէնի, ծնեալ ի 27
սեպտ. 9 հոկտ. 1857. — Սալիհէ Սուլթան,
ծն. ի 29 յուլ. 40 Օգոստ. 1862. — Մու-
համմէտ-Ճէմիլ-Էսսին Էմ. ծն. 18/20 նոյ.
1862. — Մուհամմէտ-Սէլիմ Էմէնի, ծն.
ի 26 սեպտ. 8 հոկտ. 1866. — Էմինէ Սուլ-
թան, ծն. 12/14 փետրվ. 1867. — Ապս-Իւլ-
Մէնիս Էմ. ծն. ի 22 մայ. 3-յունիս 1868.

ԱՐԲԱՅԱԶՈՒՆԻՐ

(Որդիք Սուլթան Մէնիսի)

Մեհմէտ-Մուրադ Էմ. Գահաժարանգ
Իսխան Ծն. 19/21 սեպտ. 1840. — Ապս-
Իւլ-Համիտ Էմէնի, ծն. ի 40/22 սեպտ.
1842. — Մուհամմէտ-Րէշատ Էմէնի, ծն.

ի 21 հոկտ. 3 նոյ. 1844. — Ահմէտ Քէմալ-էսսին Էֆէնի, ծն. ի 21 նոյ. - 3 դեկտ. 1847. — Մէհմէտ-Պուրհան Էսսին Էֆէնի, ծն. ի 11/23 մայիս 1849. — Նուր-էսսին Էֆէնի. ծն. ի 2/14 ապրիլ 1851. — Սուլէյման Էֆէնի, ծն. յ 31 դեկտ. 1860-42 յունվ. 1861.

— Դրոշ. Կայսերականն է Կարմիր վրան ճանանչաւոր Թուրաշով. — Պատերազմականն ու Վանառականը Կարմիր եւ սասղն-ի-մէջ կիսալուսնով.

ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐՔ

Ա.Ա.Լ.Ք Փաշա, Սատրապաւ և Հարիւնիէ Նազրը: — Հասան Ֆէհմի Էֆ, Շէյխ-Իւլ-Իսլամ: — Քեամիլ Փաշա, Նախագահ Շուրայի-Տէօվլէթի: — Էքհեմ Փաշա, Նախագահ Տիվանը Ահրեամը Ատլիյէի: — Հիւսէին-Ավնի Փաշա, Սէրասըէր: — Մահմուտ-Նէշիմ Փաշա, Պահրիյէ: — Մէհմէտ-Քիւլէշի Փաշա, (Շիրվանիզատէ) Տախիլիէ: — Ֆազիլ-Մուսաաբա Փաշա, Մալիյէ: — Հալիլ Փաշա, Թօփհանէ: — Քապուլի Փաշա, Թիհարէթ: — Սաֆվէթ Փաշա,

Մէարիֆ : — Տափուք Փաւա, Նաֆիէ :
 — Հիւսնի Փաւա, Զապթիյէ : — Քէմալ
 Փաւա, Էվրաֆ : — Քեանի Փաւա,
 Կէօմրիւկ : —

Հ Ա Յ Պ Ա Շ Տ Ո Ն Ա Տ Ա Ր Ք

Անդամք Ահեւամք Ասլիէյի

Գասպար Պէյ	Գասպարեան
Յովսէփ Պէյ	Վարդանեան
Օհաննէս Էժէնսի	Վահանեան

Անդամք Շուրայի-Տէօվէթի

Արթին Գ.	Էժէնսի.	Տաւեան
Միհրան	Պէյ	Տիւզեան
Պօղոս	Պէյ	Մըսրլեան
Սարգիս	Էժ.	Աղաբէկեան
Օհաննէս	»	Թրկըրեան
Օհաննէս	»	Սաֆըգեան

Խ Ա Ր Ի Ճ Ի Տ Է Ի

Սարգիս Էժ. Համամեան. Ընդհանուր
 Բարսուդ. Արսաֆին քորակցութեանց.

Գրասենեակ

Արսաֆին Թորակցութեանց

Օհաննէս Էժէնսի. Խորասանեան.
 Խաչիկ » Օսեան անդ.
 Կարապէտ » Տաղտեան »

Հազար	Էժ.	Օվակիմեան	անդ.
Միհայել	»	Մախուսեան	Արձանգր.
Միհայել	»	Կիլլասպեան	անդ.
Միհայել	»	Փէսքմայնեան	»
Նաշիր	»	Թօփհանելեան,	»
Նեան	»	Մարգարեան	»
Նեան	»	Սէժէրեան	»
Տիգրան	»	Տիւղեան	»
Տիգրան	»	Սոժեալեան	»
Սողոմոն	»	Հիւնփեարալէյէնեան	
Վիշէնոժ	»	Հոգոցեան .	»
Օհաննէս	»	Կէօյէեան	»

Գրասենեակ Արձանագրութեանց

Ելեաւ	Էժ.	Զայեան , Տեսուչ .
Ստեփան	»	Զայեան Օգնական Տեսչի
Արքին	»	Ֆէսժէալեան անդամ .
Գրիգոր	»	Մանուկեան »
Պողոս	»	Ֆինհաննեան »

Գրասենեակ Տօմարակալութեան

Գրիգոր	Էժ.	Խըսքրեան Դիւանապետ
Օհան	»	Պաղտասլեան Օգնական.

Գրասենեակ Թարգմանութեանց

Անդրանիկ Էժ.	Մ. Նառլեան	
Գասպար	»	Թօփասլեան Ա. Արձնագր
Մկրտիչ	»	Թէօմալէփնեան անդ.
Յակոբ	»	Տիվիթեան »
Յովսէփ	»	Թընկըրեան »

Նիկողոս	էժ.	Ս. Պարօնեան	անդ.
Պէտրոս	»	Տէր Երեմեան	»

Գրասենեակ Տպագրութեան

Պօղոս	էժ.	Պառնասեան	անդ.
Ա. քահանայ	»	Ալքունքարմալ	»
Բարթիկ	»	Հիւնֆեարպէյէնս.	»
Գասպար	»	Զեռազ	»
Իլիաս	»	Տէմիրնիպաւեան	»
Սիւրան	»	Քարամանեան	»
Յովակիմ	»	Րէիսեան	»
Վարդան	»	Գամերեան	»

Գ. Ս. Օսեան Էժէնի

Քարսուղար Դասային գործոց

Օգսէն	էժէնի	Շահանեան	Արձանգր.
Օննիկ	»	Երկանեան	

Յովային առեւտրոց Դասարան

Օհաննէս	էժ.	Յովակիմեան,	Անդամ
Պօղոս	»	Պօյանեան	օգնական
Օհաննէս	»	Թօփասլեան	»

Թօփասնէ եւ Թէրսեանէ

Թորոս Պէյ Գիսակ Առաջին Թարգման.
 Զենոբ Էժէնի Թարգման
 Առաջել Պէյ Տաշեան Վառօդապէս.
 Մ. Միքայէլ Էժ. Մամիկոնեան Ա. Թարգ.

Անդամք Զանազան Ժողովոց

ՄՈՒԱՐԻՅ

Փերթէժ	էժ.	Օգնական Նախագահի
--------	-----	------------------

Սիմօն	Պէյ	»	անդամ.
Արքին	Էժ.	Սարաժեան Բննիչ Գրոց	
Գէորգ	»	Բազարասեան ,	իՆաժիէ
Դաւիթ	»	Կեօննեան Քարս.	իՆաժիէ

ԹԻՃԱՐԷԹ

Օհաննէս	Էժ	Սուրենեան Նախ. Գ. ասեն.	
Թովմաս	»	Խորասանն. անդ. Ա. ասեն.	
Սիմօն	»	Նարինեան, անդ.	»
Տիգրան	»	Եռուռժեան » Բ.	»
Օհաննէս	»	Էմինեան անդ. սննկ. Ժող.	
Ստեփան	»	Գարագաճեան, Քանչէլէր	
Գաբրիէլ	»	Գաբրիէլեան, օգնական	
Պօղոս	»	Պէզնեան, Հաւաքիչ դաշի	

Մ. Ա. դարուն Էժէնի

Նախագահ Առեւտրական Ասենին
ի Զմիւռնիա.

ՄԱՆԻՅԷԻ

Օհաննէս	Էժ.	Զամչեան Բնդ. Վերասե-	
		ռուչ հաշուակալութեանց	
Տիրան	Պէյ	Ալեքսանեան անդ. Հաււ. Ժող.	

ԶԱՆԱԶԱՆԻ

Միքայէլ	Էժ.	Փորթուֆալ Տեսուչ Դալա-	
		քիոյ Մաքսասան .	
Մկրտիչ	»	Քերէստէնեան Քրս. ի Մաքս	
Պէտրոս	»	»	»
Գրիգոր	»	Վիշենեան Բննիչ Ապրնց.	
Ներսէս	»	Տոսեան անդ. Զաւար. Ժող.	

Գրիգոր Էջ.	Մարկոսեան դիւանապետ
Արքիմ	» Ա. Թարգմ. Գր. Սեբաստի
	Խանսանեան, Գր. Անդամ

Մայրաքաղաք. Լ. Պոլիս. — Բնակիչք ի նմա.

Թուրք	482,000	954,364
Հայք	193,123	
Յոյնք	134,364	
Հրեայք	34,655	
Այլեւայլք	111,122	

Շոգեմալ Զրահաւոր 13

» Հասարակ 19

Նաւ Առաքաւսաւոր 26 Գում. 58

Թիւ Բնակչաց Երկրին

Ռուսէի	10,510,000	16,437,510
Սօւսօվալաքիա	4,605,510	
Սերվիա	1,222,000	
Գարաւսաղ	100,000	

Լիբանան, փոքր Ասիա եւ

Սիքազէսք 11,187,000

Հայաստան եւ Քիւրտիստան 5,465,490

Եգիպտոս եւ Ափրիկէի 4,840,000

Գումար 37,930,000

Հ Ե Ռ Ս Դ Ր Ս Տ ՈՒՆ

Ի Կ. ՊՕԼԻՍ

ՖԷՅԶԻ ՊԷՅ

Ընդհանուր վերահսկում

Մուսաճա	Էժ.	Փոխանորդ	Տեսչի,
Գեորգ	»	Սերբոսեան.	Ա. Բար.
Էմիլ Լաֆոն	»	Խորհ. եւ Հրահանգիչ,	
Պողոս	Էժ.	Նաժիլեան	Բարս.
Սելֆոն	»	Իւզպաշեան	»
Առաքել	»	Մօմնեան	»
Մարտիկ	»	Հիւնֆեարպէյէնս.	»
Մկրտիչ	»	Սելֆիտքեան,	համար.
Թովմաս	»	Ապսուլլան.	հաշուէկ.
Յովսէփ	»	Իսկէնսերեան	»
Օհաննէս	»	Ապսուլլանեան	»
Կարապետ	»	Բեաթիպեան	»

Հ Ե Ռ Ս Դ Ր Ս Տ ՈՒՆ

Ի ԲԷՐՍ.

Մկրտիչ	Էժ.	Անէմեան Փոխ.	Տեսչի,
Միքայէլ	»	Էնֆարէլեան Ա.	Գործակ.
Պէտրոս	»	Հասունեան	»
Միհրդաս	»	Պէկեան	Բ.
Պողոս	»	Տուրունեան	»
Մկրտիչ	»	Խաչատրեան	»

ՅՈՒՅԱԿ ԴՆՈՅ ՀԵՌԱԴՐՈՒԹԵԱՆՅ

Ի Թուրքիոյ յԵրուսա եւ յայլուր

Սւաւորիա, Իտալիա, Հել- լադա, Հոռմա, Հօհէնցօ- լերն, Հօլանտա, Հօնկրիա, Պատ, Պաւիէռա, Վիւր- Քէմպերկ եւ ի Քորֆու. Քրկ.	ՅԵՐՈՍԱԿԱՆ ԹՈՒՐԿԻՈՅ	ՅԵՐՈՍԱԿԱՆ ՄՈՎԵԳԵՐԵԱՅ	ՅԵՐՈՍԱԿԱՆ ՄԻԷՆԵՐԿԵԱՅ
Զվիցերա, Պէլնիֆա եւ ի Տանրմարֆ. Քր.	7	11	15
Շուէտ »	8	12	16
Սպանեա »	9,50	13,50	17,50
Սնգլիա, Սլւէրիա, Թունիս եւ ի Կովկ »	12,50	16,50	20,50
Նորվէկիա, Քօրսի- ֆա եւ ի Ֆռանսա, »	12	16	20
Երուսակ. Ռուսիա »	40	14	18
Ս. » »	9	13	17
Բ. » »	17	21	25
Փօրթոկալ »	25	29	33
Մօլտօվալաֆիա եւ	13,50	17,50	21,50
Սերպիա »	4	8	12
Սլէֆսանդրիա »	35	39	43
Թարապլուս »	48,50	22,50	26,50
Պէնկագի »	27	31	35
Գանիլրէ »	40	44	48
Սիւէիք »	42,50	46,50	50,50
Պարսկաստան »	27,50	34,50	35,50

Յ Ո Ւ Յ Ա Կ

ԳՆՈՅ ՀԵՌԱԳՐՈՒԹԵԱՆՅ (¹)

Կ. Պօլսոյ Գաւառէ ի Գաւառ Կ. Պօլսոյ (²)

և յայլեւայլ Գաւառս Թուրքիոյ

Կ. ՊՕԼԻՍԷՆ

Կ. Պօլիս (3) դժ. 5	Հալէպ	35
Այսքն 25	Հիւսալէնսիկեար	45
Ասալար(Աֆսէնիզ) 45	Պաղսաւս	45
Դունա 25	Պօսնա	35
Եանեա 35	Սէլանիկ	25
Էնկիւրի 25	Սըվազ	35
Էսիրնէ 45	Տիարալէֆիր	45
Էրզրում 45	Տրապիզոն	35
Ըփօսնա 35	Քասսանալօլու	25
Սիրիս 45	Քօնեա	25

(1) Նշանակեալ զները 20 բառի համար են, բայց 20 են աւելորդ ամեն մէկ տասը բառին համար բուն զնոյն կէսը կը վերադրուի.

(2) Ամեն Գաւառ իր սահմանին մէջ 20 բառին համար 10 դշ. զին ունի (բաց ի Կ. Պօլիսէն որ 5 դշ. է) իսկ զարնուած հեռագրին զինը գաւառէ Գաւառ 10 աւկան դշ. կաւելնայ, այսինքն, Պօլիսէն Հիւսալէնսիկեար 45 դշ. Էնկիւրի 25 դշ. Սըվազ 35 դշ. Էրզրում 45 դշ. և այլ. այսպէս:

(3) Ասոնք Թրքաստանի 20 գաւառաց անուանք են.

ԱՅՏԸՆԻ ԳԱԻԱՌԷՆ (1)

Այսրն Գաւ. դժ. 40	Հալէալ 30
Ասալար(Աfstնիգ) 45	Հիւսալէնսիկեար 45
Գոււնա 40	Պաղսաւ 40
Եանեա 50	Պօսնա 50
Էնկիւրի 30	Սէլանիկ 40
Էսիրնէ 30	Սըվազ 40
Էրգրուս 50	Տիարալէֆիր 50
Ըսֆօսնա 50	Տրապիզոն 40
Կ. Պօլիս 25	Քաւսանապօլու 30
Սիրիա 40	Քօնեա 15

ԱՏԱԼԱՐԷՆ (ԱՐՔԻՊԵՂԱՔՈՍ)

Ասալար Գաւ. դժ. 40	Հիւսալէնսիկեար 45
Գոււնա 30	Պաղսաւ 40
Եանեա 40	Պօսնա 40
Էնկիւրի 45	Սէլանիկ 30
Էսիրնէ 45	Սըվազ 30
Էրգրուս 40	Տրապիզոն 30
Ըսֆօսնա 40	Տիարալէֆիր 50
Կ. Պօլիս 45	Քաւսանապօլու 45
Սիրիա 40	Քօնեա 45
Հալէալ 30	Այսրն 15

(1) Գաւառներն Այ-Ֆէ-Գի կարգաւ նշանակուած են: Հեռագիր զարնողն ուր որ գտնուի այն էլը պէտք է բանայ, ուր կրնայ գտնել Թէ Հեռագիր զարնելու Գաւառը և Թէ անոր համար վճարելիք գինը որ նոյն իսկ Գաւառի տողին դէմ նշանակուած է:

ԴՈՒՆԱՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Դունա	դե. 10	Պաղտա	60
Եանեա	30	Պօսնա	15
Էնկիւրի	40	Սէլանիկ	15
Էսիրնէ	15	Սրվազ	50
Էրզրում	60	Տիարալէֆիր	60
Ըճօսնա	30	Տրապիզոն	50
Կ. Պօլիս	25	Քասաանապօլու	40
Սիրիա	60	Քօնեա	40
Հալէպ	50	Այսրն	40
Հիւսալէնսիկեար	30	Ասալար	30

—

ԵԱՆԵԱՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Եանեա	դե. 10	Պօսնա	30
Էնկիւրի	50	Սէլանիկ	15
Էսիրնէ	30	Սրվազ	60
Էրզրում	70	Տիարալէֆիր	70
Ըճօսնա	15	Տրապիզոն	60
Կ. Պօլիս	35	Քասաանապօլու	50
Սիրիա	70	Քօնեա	50
Հալէպ	60	Այսրն	50
Հիւսալէնսիկեար	40	Ասալար	40
Պաղտա	70	Դունա	30

ԷՆԿԻՒՐԻՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Էնկիւրի	դժ. 40	Սելանիկ	40
Էսիրնէ	30	Սըվազ	45
Էրզրում	30	Տիարպէփր	30
Ըժֆօսնա	50	Տրապիզոն	50
Կ. Պօլիս	25	Փասսանյօլու	45
Սիրիա	30	Փօնէա	45
Հալէպ	45	Այսրն	30
Հիւսալէնսիկէար	45	Ասալար	45
Պաղսաւս	30	Դունա	40
Պօսնա	45	Եանէա	50

ԷՏԻՐՆԷՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Էսիրնէ	դժ. 40	Սըվազ	դժ. 40
Էրզրում	50	Տիարպէփր	50
Ըժֆօսնա	30	Տրապիզոն	40
Կ. Պօլիս	45	Փասսանյօլու	30
Սիրիա	50	Փօնէա	30
Հալէպ	40	Այսրն	30
Հիւսալէնսիկէար	45	Ասալար	45
Պաղսաւս	50	Դունա	45
Պօսնա	30	Եանէա	30
Սելանիկ	45	Էնկիւրի	30

ԷՐԶՐՈՒՄԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Էրզրում	դե. 40	Տիարպէֆիր	դե. 45
Ըժօսնա	70	Տրապիզոն	45
Կ. Պօլիս	45	Քասսանապօլու	30
Սիրիա	30	Քօնեա	40
Հալէպ	30	Այսքն	50
Հիւսալէնսիկեար	40	Ասալար	40
Պաղսաւս	45	Դունա	60
Պօսնա	70	Եանեա	70
Սէլանիկ	60	Էնկիւրի	30
Սրվազ	45	Էսիրնէ	50

ԸՇՔՕՏՈՒՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Ըժօսնա	դե. 40	Տրապիզոն	դե. 60
Կ. Պօլիս	35	Քասսանապօլու	50
Սիրիա	70	Քօնեա	50
Հալէպ	60	Այսքն	50
Հիւսալէնսիկեար	40	Ասալար	40
Պաղսաւս	70	Դունա	30
Պօսնա	45	Եանեա	45
Սէլանիկ	45	Էնկիւրի	50
Սրվազ	60	Էսիրնէ	30
Տիարպէֆիր	70	Էրզրում	70

ՍԻՐԻԱՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Սիրիա	դե. 40	Քօնեա	դե. 30
Հալեպ	45	Այսրն	40
Հիւսալէնսիկեար	40	Ասալար	40
Պաղսաւ	45	Դունա	60
Պօսնա	70	Եանեա	70
Սէլանիկ	60	Էնկիւրի	30
Սըվազ	30	Էսիրնէ	50
Տիարալէփր	30	Էրզրում	30
Տրապիզոն	40	Ըսփօսնա	70
Քասանապօլու	40	Կ. Պօլիս	45

ՀԱԼԷՊԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Հալեպ	դե. 40	Այսրն	դե. 30
Հիւսալէնսիկեար	30	Ասալար	30
Պաղսաւ	45	Դունա	50
Պօսնա	60	Եանեա	60
Սէլանիկ	50	Էնկիւրի	45
Սըվազ	45	Էսիրնէ	40
Տիարալէփր	45	Էրզրում	30
Տրապիզոն	30	Ըսփօսնա	60
Քասանապօլու	30	Կ. Պօլիս	35
Քօնեա	45	Սիրիա	45

ՀԻՒՏԱՎԷՆՏԻԿԵԱՐԻ ԳԱԻԱՌԷՆ

Հիւսալէնս. դժ. 40	Ասալար	դժ. 45
Պաղսաւս 40	Դունա	30
Պօսնա 40	Եանէա	40
Սէլանիկ 30	Էնկիրի	45
Սըվազ 30	Էսիրնէ	45
Տիարալէֆիր 40	Էրզրում	40
Տրապիզոն 30	Ըճֆօսնա	40
Քաւսանալօլու 45	Կ. Պօլիս	45
Քօնէա 45	Սիրիա	40
Այսքն 45	Հալէպ	30

ՊԱՂՏԱՏԻ ԳԱԻԱՌԷՆ

Պաղսաւս դժ. 40	Դունա	դժ. 60
Պօսնա 70	Եանէա	70
Սէլանիկ 60	Էնկիրի	30
Սըվազ 30	Էսիրնէ	30
Տիարալէֆիր 15	Էրզրում	15
Տրապիզոն 30	Ըճֆօսնա	70
Քաւսանալօլու 40	Կ. Պօլիս	45
Քօնէա 30	Սիրիա	15
Այսքն 40	Հալէպ	45
Ասալար 40	Հիւսալէնսիկէար	40

ՊՕՍՆԱՅԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Պօսնա	դե. 10	Եանեա	դե. 30
Սէլանիկ	30	Էնկիւրի	50
Սըվազ	60	Էսիրնէ	30
Տիարալէֆիր	70	Էրզրում	70
Տրապիզոն	60	Ըսֆօսնա	15
Քասանապօլու	50	Կ. Պօլիս	55
Քօնեա	50	Սիրիա	70
Այսրն	50	Հալէպ	60
Ասալար	50	Հիւսապէնսիկէար	40
Դունա	15	Պաղսաւս	70

ՍԷԼԱՆԻԿԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Սէլանիկ	դե. 40	Էնկիւրի	դե. 40
Սըվազ	50	Էսիրնէ	15
Տիարալէֆիր	60	Էրզրում	60
Տրապիզոն	50	Ըսֆօսնա	15
Քասանապօլու	40	Կ. Պօլիս	25
Քօնեա	40	Սիրիա	60
Այսրն	40	Հալէպ	50
Ասալար	30	Հիւսապէնսիկէար	50
Դունա	15	Պաղսաւս	60
Եանեա	15	Պօսնա	30

ՍԸՎԱԶԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Սրվազ	դե. 40	Էսիրնէ	դե. 40
Տիարալէփր	15	Էրզրում	15
Տրապիզոն	15	Ըսփոսա	60
Քասանապօլու	15	Կ. Պօլիս	35
Քօնէա	30	Սիրիա	30
Այսրն	40	Հալէպ	15
Ասալար	50	Հիւսալէնսիկէար	30
Դունա	50	Պաղսա	30
Եանէա	60	Պօսնա	60
Էնկիւրի	15	Սելանիկ	50

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Տիարալէփր	դե. 40	Էրզրում	դե. 15
Տրապիզոն	30	Ըսփոսա	70
Քասանապօլու	30	Կ. Պօլիս	45
Քօնէա	30	Սիրիա	30
Այսրն	40	Հալէպ	15
Ասալար	40	Հիւսալէնսիկէար	40
Դունա	60	Պաղսա	15
Եանէա	70	Պօսնա	70
Էնկիւրի	30	Սելանիկ	60
Էսիրնէ	50	Սրվազ	45

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Տրապիզոն	դե. 10	Ընօժուա	դե. 60
Քասանապոլ	15	Կ. Պօլիս	35
Քօնեա	40	Սիրիա	40
Այսրն	40	Հալեպ	30
Ասալար	30	Հիւսամէնսիկեար	30
Դունա	50	Պաղսաւս	30
Եանեա	60	Պօսնա	60
Էնկիւրի	30	Սելանիկ	50
Էսիրնէ	40	Սրվազ	15
Էրզրում	15	Տիարպէֆիր	30

ՔԱՍՏԱՆՊՈԼԻ ԳԱՒԱՌԷՆ

Քասանապոլ	դե. 10	Կ. Պօլիս	դե. 25
Քօնեա	20	Սիրիա	40
Այսրն	50	Հալեպ	50
Ասալար	15	Հիւսամէնսիկեար	15
Դունա	40	Պաղսաւս	40
Եանեա	50	Պօսնա	50
Էնկիւրի	15	Սելանիկ	40
Էսիրնէ	30	Սրվազ	15
Էրզրում	30	Իարպէֆիր	30
Ընօժուա	50	Տրապիզոն	15

ՔՕՆԵԱՅԻ ԳԱԽԱՌԷՆ

Քօնեա	դե. 10	Սիրիա	դե. 30
Այսրն	45	Հալէպ	45
Ասալար	45	Հիւսալէնսիկեար	15
Դոււնա	40	Պաղտաւ	30
Եանեա	50	Պօսնա	50
Էնկիւրի	15	Սելանիկ	40
Էսիրնէ	30	Սըվազ	30
Էրզրում	40	Տիարալէփր	30
Ըսփօսնա	50	Տրապիզոն	40
Կ. Պօլիս	25	Քաւսանալօլու	30

ԱՐՀԵՍՏԻ ԴՊՐՈՅ (ՄԷՔԹԷՊԻ ՍԱՆԱԻ)

Ի Կ. Պօլիս. ի Թաղ Սոչրան Անսէսի.

Էսիէմ Պէյ (Սիրալայ), ընդ. Տէսուչ.
 Հանի Հիւսէյին Էժէնսի, փոխան. Տէսչի.
 Մէհմէտ Էժէնսի, Ա. Քարսուղար. Յակոբ
 Էժէնսի, Խանսանեան. Բժէկապէս.

ԱՇԽԵՐՏՔ

Թուրք.... 428. Սինէալի..... 2=430
 Հայ. 84. Հն.-Հայ 4. Բող.-Հայ 3=88
 Յոյն. 50. Պուլղար. 9. Հրեայ. 5=64

Գումար Աշակերտաց 582

Միշտ փաշայի մասնաւոր ջանքերն աստատուած
 է 1868 թն, Կառավարութեան կողմանէ, որ աղքատ
 տղայք զիտութեան սկզբունք և արհեստ կ'ուսանին:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԹՐԲԱՍՏԱՆԻ ԹՂԹԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

—

Նամակք. Երեք տրամի ծանրութիւն ունեցող նամակաց վճարքն է, 2 դշ. 60 ժամի հեռաւորութեան համար: — 61 ժամէն մինչ 120 ժամի համար, 4 դշ: — 121էն մինչ 200 ժամի, 6 դշ: — 201էն աւելին, 9 դշ: Իսկ երեք տրամէն աւելի կշռող նամակաց ամէն մէկ տրամին կամ տրամական կոտորակներու համար կէս կէս վճարք կը վերադրուի:

Տպագրեալ քերքեր. Թրքաստանի մէջ ամէն տեղերու համար, Թէ ցամաքային և Թէ ծովային Թղթատարութեան վճարուելիքն են, Մասիս Օրաքերքի մեծութեամբ լրագրաց համար, հատին 5 փրյ. Մասիսի և Մանգուսկէի էփեսարի մեծութեամբ լրագրաց համար, հատին 10 փարայ: — Աւելի մեծերուն և ութաձալ տետրերուն համար, հատին 20 փարայ: Մէկէն աւելի Թերթ պարունակող Թէ Հանդէս և Թէ Գիրք, մէկ ժամին համար, օխոյին 10 փարայ վճարք ունին:

Ճերմակ դրամ. հազար ղուրուշին համար
ժամին 12 փարայ :

Ոսկի , Դրամսրուղո , Անդամանդ . և
այլ Ծանրագին նիւթեր , ժամին 2 փարայ :

Օրինակցոշ նիւթեր . մէկ ժամին համար
օխային 40 փարայ :

Ապահովութիւն (Սըկուրիթա) . Ինչարժէ-
քով նիւթ որ ըլլայ , ապահովութեան տրուած
ատեն , նոյն իսկ նիւթին արժէից հաշւով՝
հազար ղուրուշին համար ժամին 6 փարայ
պէտք է վճարել , (Թղթատարութեան վը-
ճարքէն զատ) իբրև ապահովութեան գին :

ՅՈՒՅԱԿ ՔԱՂԱՔԱՅՆ ԱՍԻՈՑ

	Ժամկ		Ժամկ
Ալանեա	170	Աֆէէհիր	104
Ամասիա	144	Գանդըրի	105
Այաւ	78	Գասթամալ	120
Այինթալ	291	Գարամուլ .	13
Այսքն	118	Գօղան	167
Անթաֆեա	245	Երուսաղէմ	433
Ասաբաղարի	30	Եօղակ	127
Ասալեա	134	Զամրանալ .	90
Ասանա	303	Էկին	258
Արաբգիր	252	Էնկիւրի	87
Արդընի մաս .	268	Էսկիէէհիր	53
Աֆեա	401	Էրզինհան	148

Էրզրում	Ժ. 158	Հենսեֆ	Ժ. 36
Ըսպարթա	110	Ղարբուք	250
Թարապլուս	396	Ղարս	114
Թարանս	214	Ճեզդե	346
Թօփաթ	164	Մալաթիա	638
Թօսիա	108	Մաղլա	490
Իզմիս	18	Մանիսա	85
Իզմիր	95	Մարաշ	236
Իզնիֆ	24	Մարշի	298
Իննիսու	143	Մարսըվան	136
Իյ իլ	167	Մուհալիք	44
Իսկիլիա	124	Մուշ	182
Իսփիւս	137	Մուսուլ	366
Լաւփյէ	291	Մուսուրլու	51
Լեժֆէ	30	Նալլիսան	60
Կէյվէ	30	Նալլիս	435
Կէպան մաս.	240	Նեվեհիր	133
Կէսիւս	79	Նիյսէ	184
Կերէսէ		Շամ	350
Կէոյնիւֆ	43	Ուշաֆ	83
Կէօրկէոյ	403	Ուրժա	309
Հալէա	267	Չերքէ	84
Հանիսէօյմս.	133	Չըլսըր	218
Համա	305	Չօռում	156
Համիս	317	Պալլիսէ	60
Հաֆեարի	242	Պաղսաւ	464

Պայէգիս ժ.	200	Տիարաէփր ժ.	280
Պատրա	564	Տիւրիփ	316
Պէյբազարի	74	Տէր էլ ֆէմէր	382
Պէյրուք	374	Տրասիզոն	100
Պիլէնիկ	38	Րավանսրզ	396
Պիրիենիկ	391	Րէյհանիյէ	253
Պուրսուր	116	Քայսերի	149
Պրուսա	22	Քարահիսար	83
Պօլու	58	Քարանալար	87
Սանսրփլը	95	Քարանալիքան	90
Սէօյիւս	44	Քէսէրսէ	80
Սըվազ	192	Քէօքանէա	65
Սիւրիփ	298	Քըրէէիքի	117
Սիւլէյմանիյէ	435	Քօլա	107
Վան	218	Քօնէա	131
Տարափլը	36	Քօչհիսար	98
Տէնիզլի	138	Օսմանըփ	124

	Ժամփ		Ժամփ
Ազուրնիփ	255	Գըզանլըփ	75
Ալիֆսաննէ	142	Գըրփ Քիլիսէ	28
Անլուն	153	Եանէա	183
Արկի	194	Եաշ	195
Գալաս	164	Եէնիքազար	169
Գալփանսէլէն	145	Եէնիքէ	74
Գալալա	83	Եէնիքէիք Թէն	146

Նեմիսաւոժ Ժ.	185	Լիւմ Ժ.	155
Ջրխնա	94	Լուծչա	103
Ջողրայի աքիֆ	69	Կելիպօլու	48
Էլպասան	173	Կիւմիւրնինէ	66
Էսիրնէ	44	Հասֆէօյ	62
Ըճօսնա	307	Հէգարկրաւ	100
Թաքարբազարի	84	Ղանկա	259
Թաւլինա	190	Ղապօղա	83
Թէրապին	259	Ղուլուճ	198
Թէփրսաղի	34	Ճումայր աքիֆ	86
Թրինալա	157	Մալգար	36
Թիւան	185	Մանասքր	143
Թուլչա	184	Մաչին	163
Թրալնիֆ	133	Մէնլիֆ	110
Թրնօլա	91	Մէֆրի	56
Իյէնպօլի	63	Մօսքար	241
Ինօս	48	Նարսա	194
Իպրայիլ	164	Նէվէսին	247
Իսաֆչի	176	Նիժ	136
Իսքուլչա	237	Նիֆպօլու	125
Իսլիմեա	66	Շէնիր ֆէօլի	124
Իվրանիյէ	153	Շիքօղա	119
Իւսփիւպ	157	Շուսֆու	92
Իւփէֆ	159	Չօրլու	20
Լէսօֆչա	144	Պար	213
Լիւլէպուրկսի	30	Պապասաղի	150

Պէլիներ	244	Տրամա	90
Պէլիքաւ	484	Բանվա	433
Պէնէ	235	Բուսնուք	415
Պէրաք	198	Փանայունա	244
Պէրֆոնա	424	Փերգերին	253
Պուրէ	425	Փերէքին	453
Սամաֆօ	98	Փերլէփէ	457
Սէլանիք	414	Փլօնա	441
Սէրայր-Պօսնա	517	Փրալօքա	86
Սէրլի	99	Քէւան	40
Սիլիսքէ	410	Քէտերիէ	455
Սիլիսքի	43	Քէօլիսիլի	445
Սինիէ	479	Քէօսքէնիլ	444
Սիքոզ	98	Քրգղան	485
Սօճիա	408	Քիսքէնէ	438
Վարնա	412	Օխի	455
Վիչկրաք	201	Օսմանքազար	83
Վիսին	445	Ֆերէնիք	48
Տիմիքօֆա	450	Ֆիլիպէ	78
Տուանիներ	405		

Անկլիա ամէն տեղ գին նամակի 6 բէնս.
Աւստրիա » » » » 4 դե. 20փ.
Ռուսիա (Թիմիզ) » » 5 դե. 40փ.
Ֆրանսա » » » » 40 սանքիմ

ԴԵՍՊԱՆՍՏՈՒՆԻՔ

Ի Կ. ՊՕԼԻՍ

Ամերիգայի. Վոյն Մաք Ուէյ Դեսպան. (Անուանեալ 8 օգոս. 1880).

—**Ժ. Բ. Պրըուէն,** Քարսուղար եւ Թարգմ.

Անգլիոյ. Հէնրի Կ. Էլլիօդ, Դեսպան, (Անուանեալ 6 յուլիս 1867).

—Հէնրի Բ. Դ. Պարրոն, Ա. Քարս.

Աւստրիոյ. Պարօն սր Փռօֆէ-Օսթր, Դեսպան. (Անուանեալ 27. յուլ. 1867.)

—Հ. Հէյմէռլէ խորհրդական եւ Ա. Քարս.

Քրուսիոյ. Քօնք սր Քայսերլինկ Դեսպան (Անուանեալ 24 հոկ. 1869.)

—**Ուպէլ,** խորհրդական եւ Քարսուղար.

Իսպանիոյ. Քօնք Էլլիս Պարպօլանի Դեսպան, (Անուանեալ 18 օգոս. 1869).

—Հ. սր Նիդդօ խորհրդական.

Հելլադայի. Ռանկապէ Դեսպան, (Անուանեալ 20 մարտ. 1869).

Հօլանտայի. Պէարօն վօն Միսսըլ-պուրի Դեսպան (Անուանեալ. 1866).

—**Ռ. Ժ. Քէօն,** խորհրդ. եւ Ա. Թարգ.

Շուէտի-Նորվեգիոյ, Տ. Տէիքէն-հօֆ, Դեսպան. (Անուան. 10 օգոս. 1869).

—**Թիսօնի,** Թարգման.

Պարսկի. Միրզա Հիւսէյին Խան,

Դեսպան. (Անուանեալ 10 յուլիս 1859).

— Միրզա Ահմէտ, Առժամ. Գործակատար

Պէլլիֆայի, Հէլմանի տը Կոնսուլէրիս

Դեսպան. (Անուան. 23 օգոստ. 1869).

— Ալէ. Պառպանսօն. Ա. Բարս.

Ռուսիոյ. Զորապետ Իգնատիէ. Դեսպան (Անուանեալ 26 յուլիս 1864).

— Սթաալ, Խորհրդական.

— Բալէրնի Ա. Բարս.

Ճառանգայի. Ռուս. Դեսպանական փոխանորդ.

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԶՐԻ ԴԱՐՄԱՆԱՏՐՈՒԹԻՒՆ

Ի Կ. ՊՕԼԻՍ

Արեւունի Բժշկական դպրոցի կողմանէ Այա-Սօժէայի Իմարէթին մէջ մասնաւոր տեղ յատկացած է, ուր կը գտնուին ամէն օր (բաց ի Ուր. եւ Կիր. օրերէն) կէսօրէն զժամ 9ր' աւուր յատուկ Բժիշկն, Դաշեակն ու Վիրաբոյժն, հիւանդաց ձրիապէս դարմանասրութիւն քնելու համար: — Տօքթօռ. Յակոբ Էժ. Խանսանեան Դ2. օրեր, եւ Տօքթ. Ֆերիսի պէյ Թէրնիմանեան Դ2. օրեր, դարմանասրութեան նոյնպէս եւ մասաղ մանկանձաղկի պատուաստի պատճօնը կը կատարեն:

ՀԱՅԳ

ԳԵՈՐԳ Դ.

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ԵՒ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
Ա. ԱՆՆԱՅԻՆ ՀԱՅՈՅ. ՆԱԽԱԳԱՆ ՄԻՆՆՈՂՈՒ
ՄԻՆ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ. ԾՆԵԱԼ Ի Կ. ՊՕԼԻԱ յԱ-
ՄԻ ՏԵԱՌՆ 1813. Ի 5/17 ՅՈՒԼ.

— Ընտրեալ Կաթողիկոս ամենայն Հա-
յոց, յԸնդհանուր Ժողովոյ Կոստանդ-
նուպօլսոյ Ի 17/29 Սեպտեմբեր 1866 :

ՏԷՐ ՄԿՐՏԻՉ Ա. ԽՐԻՄԵԱՆ

ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԱՐՕՆՈՅ

ՊԱՏՐԻԱՐԺ Կ. ՊՕԼՍՈՅ

Նախագահ Կրօնական ժողովոյն և
Ազգ. Վարչութեան: Ծնեալ ի Վան
(յԱյգեատան) ի 5 Ապրիլ 1820.— Ձեռ-
նադրի նախկոպոս Տարօնոյ ի Գէորգ
Դ. Կաթողիկոսէ ի 20 Հոկտ. 1868.—
Ընտրի Պատրիարք յԸնդհանուր Ժողո-
վոյ Կ. Պօլսոյ ի 4 Սեպտեմբեր 1869:

ՏԷՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Քահանայ ՄԿՐԵԱՆ
Պարտիզակցի Պատրիարքական Փոխա-
նորդ և Նախագահ Դատաստանական
Խորհրդոյ .

ՍԻՄՕՆ Եպ. Խորհրդական Պատրիարքի.
ԵՐԵՄԻԱ Նախագ. Դաւառ. Մանժղվոյ.

ԳԻԼԱՄԱՏՈՒՆ Պատրիարքարանի

Ալեքսան Էֆ. Սագաեան Գործակատար
Թովմաս » Փափազեան Դիւանապետ.
Բարձուղ » Թէյեան Դիւանադպիր.
Տիգրան » Սէթեան Գրագիր.
Մանուկ » Պաղտատլեան »
Կարապետ » Խաչատրեան Գր. Տաճկ.
Յակոբ » Անտոնեան. » »

ՊԱՏԿԵՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱՑ

Հին Երեսփոխանք Կ. Պօլսոյ

Եկեղեցականք

Արիսագէտ	Եպիսկոպոս	Իւսկիւսարի
Յովհաննէս	»	Կապուսիկեան
»	»	Սէթեան
Գարեգին	Վարդապէս	Թաքարեան
Կարապէս	»	Սէրոբեան
Յովհաննէս	»	Փափագեան
Արիսագէտ	Քահանայ	Մամբրէեան
Յարութիւն	»	Պալասու
»	»	Սէրովբեան
Յովհաննէս	»	Հիւրմիւզեան
Սահակ	»	Տ. Սարգսեան
Սուփաս	»	Մայր Եկեղեցոյ

Աշխարհականք

Աղաքեկեան	Սարգիս	Էժէնշի
Ապրօեան	Սահակ	»
Ապլանեան	Սեփաւն	Փաշա
Արշակ	Յակոբ	Էժէնշի
Գարակեօզեան	Գրիգոր	»
Եազմանեան	Աւետիս	»
Զարդարեան	Գեորգ	»
Իկիսպաւեան	Ասապա	»
Իրփիւնեան	Կարապէս	Էժէնշի

Խօնասարեան	Օգսէն	Էժէնսի
Միսնէնսիսեան	Մարտիրոս	»
»	Յովհաննէս	»
Ներսէսեան	Գրիգոր	»
Նելսուզեան	Յակոբիկ	»
Զարագլեան	Յակոբ	»
Ռուսիներեան	Տօք.	»
Սահակեան	Սիոս	»
Սերվիչէն	Տօք.	»
Սուլուխանեան	Նիկողոս	»
Տէմիրնիպաշեան	Յարութիւն	»
Քեաքիպեան	Տօք.	»
Օսեան	Նշան	»

Նորքնօր եկեղեցականք

Երեմիայ	Եպիսկոպոս	
Ներսէս	»	Վարժապետեան
Սիմէօն	»	Սէժերեան
Սմբրոսիոս	Վարդապետ	Բերայի
Մէլփիսեղեկ	»	Մուրաշեան
Գեորգ	Քահանայ	Արժրունեան
Եղիշէ	»	Մայրեկեղեցոյ
Յովհաննէս	»	Մկրեան

Աւետարանականք

Ալեանաբեան	Խաչիկ	Էժէնսի
Ալթուն Տիւրրիւ	Առաքել	»
Այվաշեան	Մասթէոս	»
Բարսղամեան	Տիգրան	Էժէնսի

Գարակեօղեան	Կարապետ	Էժէնի
Եւմէնիհեան	Յակոբ	»
Եուսուժեան	Տիգրան	»
Զարպհանէցի	Միհրան	»
Թորգոմեան	Պողոս	»
Թորոս	Գիսակ	Պէյ
Թորոսեան	Գրիգոր	Էժէնի
Ժամակոչեան	Պողոս	»
Իբէկեան	Համբարձում	»
Իսթիւնեան	Կարապետ	»
Խորասանեան	Ալեքսան	»
Կիւմիւշկէրեան	Ռուբէն եւ Տիգրան	»
Կրնիկեան	Յովհաննէս	»
Հովեան	Ղազարոս	»
Ղազարոսեան	Խաչատուր	»
»	Սահակ	»
»	Քրիստոսուր	»
Ճարսարապետ	Սիմեօնիմ	»
Մազլըմեան	Յովսէփ	»
Մանուկեան	Սիմեօնիմ	»
Մերեւմազուլի	Յարութիւն	»
Մօմեան	Միքայէլ	»
Յակոբեան	Միքայէլ	»
Յակոբ	Ռսկան	»
Նորասունկեան	Յակոբ	»
Ուննեան	Աբիկ	»
Պալեան	Յակոբ	Պէյ

Պոյանեան	Յովնաննէս	Էժէնսի
Ռաժայէլեան	Sofp.	»
Սարուխանեան	Յարութիւն	»
Սաֆան	Ալեքսան	»
Սէքեան	Միհրան	»
Սրվանեան	Յարութիւն	»
Փափազեան	Կարապէտ	»
»	Սեփան	»
Քազազեան	Յակոբ	»
Քիւրքնիպաշեան	Բարթոլ	»
Քօլօլեան	Աւետիս	»
Օսեան	Գրիգոր	»
Ֆէլէկեան	Սիմօն	»
Ֆրէնկեան	Յակոբ	»

Գաւառականք

Ալանանեան	Համբարձում	Էժ. Ամասիա
Աղամնանեան	Յովսէփ	» Պրուսա
Այվասեան	Մեւրոպ	» Քէօքսահեա
Ասլանեան	Մանուկ	» Եղոնկիա
Հիւրմիւզեան	Ղարիպիան	» Բաղէշ
Մկրտիչեան	Գէորգ	» Կարին
Նիկոլեան	Վարդան	» Շապ. Ղար.
Զրաւեան	Գասպար	» Արապկէր
Պարոնեան	Աւետիս	» Ակն
Պէնկլեան	Յովնաննէս	» Էսիրնէ
Զրաբաշխեան	Գրիգոր	» Սուշ
Տէրօյէնց	Յովնաննէս	» Պալքէտէր

ՅՈՒՅԱԿ

ՆՇԱՆՏՈՒՔԻ ԵՒ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆՑ

ՀԱՅՈՑ, Ի Կ. ՊՕԼԻԹ

Ի 1 Հոկտեմբերի 1869, յ3 Սեպտեմբ. 1870

Հոկտ.	Նշանակում.	71.	Ամ. շահում.	74.
Նոյ.	»	53.	»	55.
Դեկտ.	»	40.	»	39.
Յունիլ.	»	37.	»	27.
Փետր.	»	68.	»	97.
Մարտ.	»	29.	»	00.
Ապրիլ.	»	44.	»	00.
Մայիս.	»	44.	»	00.
Յունիս.	»	45.	»	51.
Յուլիս.	»	55.	»	51.
Օգոստ.	»	47.	»	41.
Սեպտ.	»	51.	»	22.
Գումար.		568.	Գումար.	457.

Կոստ. Պոլիս

30 Հոկ. 1870.

Վաւերացեալ ի Պատրիարքարանէ Հայոց.

Տոբոր	Տիփլոս	Թաղ
Աղասեան էժէնի	Ֆռանս	Իսկիւսար
Այվագեան »	Իսալիո	Իսկիւսար
Ասլանեան Ս. Փառ.	Թուրքի	Գուզկունց.
Գալստեան էժէնի	Ամերիգ	Գումգաբու
Իւրիւնեան »	Ֆռանս	Գումգաբու
Խանսանեան պէյ.	Թուրքի	Խաւզիւղ
Խորասանեան էժ	Ֆռանս	Բերայ
Կրիկեան Ա. պէյ	Թուրքի	Պէշկիւթառ
Մասթոսեան էժ.	Ամերիգ	Բերայ
Մինասեան »	Ամերիգ	Խաւզիւղ
Մօզեան Գ. »	Ֆռանս	Օրթազիւղ
Նաժիլեան »	Ֆռանս	Եէնի Բէօյ
Ներկարեան »	Անգլիո	Կ. Պօլիս
Նուրիւն »	Ֆռանս	Բերայ
Շիւմանեան »	Իսալիո	Օրթազիւղ
Զայեան »	Ֆռանս	Գասր-Բէօյ
Պեսան պէյ	Իսալիո	Օրթա-Բէօյ
Ռափայէլեան »	Ֆռանս	Պէօյիւֆ-Տէրէ
Ռուսիւնեան »	Ֆռանս	Բերայ
Սերոբեան »	Ամերիգ	Գումգաբու
Սերլիշէն »	Իսալիո	Բերայ
Սինապեան Գ. պէյ	Իսալիո	Բերայ
Փէսմալեան էժ.	Ֆռանս	Բերայ
Քեաթիպեան »	Ֆռանս	Բերայ
Քէշիւեան Ա. պէյ	Թուրքի	Ֆէնէր

Փողոց	Թիւ	Ջրի	Ժամ
Սէլամիէ հասկսի Իհասիյէ			
Եէնի փողոց	5		
Գասիրկա-Մէյսանր			
Մուսալլա հասկսի			
Պասկմիլիֆ Ֆայիզ Եօզլւ		Գ.Ե.	(Իմարէթ (Այասո- ֆիայի)
Եէնի չարք	64		
Եէնի մահալլէ	42		
Գուլէ-Գաբու	41	Գ.Ե.	5— 8
Բարմազ-Գաբու			
Թաւ Եւրսիլէն	18		
Սէբէթնի-Խան			
Տէրէ պօյու	410		
Թահսիմ Մէյսան	49		
Մուսալլա			
Պուրսա փող.	29		
Պուրսա փող.	18	Ե.Ե.	6—10
Գուլէ-Գաբու	42		
Սէֆէպ փող.	6		

ՀՈՌՎԱՄԷԱԿԱՆ ՀԱՅԲ

ԳԵՐ. ՏԷՐ ԱՆՏՈՆ ՀԱՍՈՒՆԵԱՆ
Հոգեւոր գլուխ Պապական Հայոց
Թուրքիոյ.

- Հ. Ստեփան վ. Ազարեան Փոխանորդ.
Հ. Յովհաննէս վ. Հօլասեան Ատենդպ.
Հ. Մկրտիչ վ. Աշենան Դիւանապետ.

ՏԻՐԱՆ ՊԷՅ ԱՂԵՔՍԱՆԵԱՆ
Ատենապետ Առժամ. վարչութեան
Արևելեան Կաթոլիկ Հայոց
Հ. Ղեւոնդ վ. Զըրաճեան Քարտուղ.

Թիւ Ամենայն Եպիսկոպոսաց 19

Թիւ Եկեղեցեաց ի Կ. Պօլիս 11

Թիւ Դպրոցաց ի Կ. Պօլիս 9

Թիւ Բնակչաց ի Կ. Պօլիս 13220

ԲՈՂՈՒՄԱԿԱՆ ՀԱՅԲ

ՅԱԿՈԲ ԷՖԷՆՏԻ ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ
Վ.Էփիւ Բող. Հայոց

Ստեփան Էֆ. Անտոնեան Տեղապահ.
Թիւ սոցա ի Կ. Պօլիս (բնիկ և գաւ.) 525

» » յԱյլևայլ գաւառս 15690

Գումար ամենեցուն 16,245

ՅՈՅՆՔ

ՂՐԻՂՈՐԻՈՍ Զ.

Ի ԲՕՄԷՆԻՔՍ Ծայրագոյն Պատրիարք
և Նախագահ Սիւննոդոսին Կ. Պօլսոյ.

ԵՒՍՏԱԹԷՈՍ Քլէմէնտ Ծայր. Վար-
դապետ, Պատրիարքական փոխանորդ.

Ա.ՏԳԱՄԲ ՍԻՏԻՈՂՈՍԻ

Նիգոտիմոս Արքեպիսկոպոս	Էրտէքի
Նէոֆիղոս	» Թէրասիոյ
Ղրիղորիոս	» Թըրնօվայի
Ակամանկէլոս	» Տրամ յի
Մէլէդիոս	» Իզմիրի
Տօրօթէոս	» Նարտայի
Փրօզոփիոս	» Սիւզէպօլսի
Գալինիգոս	» Նիշի
Եննադիոս	» Կրէվէնայի

Ա.ՏԳԱՄԲ ԴԻԱՄՆԱՏԱՆ

Եօագիմ Էֆ. Գօգօտիս Ա. Քարտուղար	
Եռվանաքի » Փախագօղլու Ա. Քարտ.	
Սօղիրաքի » Պրուսալի Բ. »	
Միխալաքի » Ա.Թօնիտիա, Կրօնագէտ	
Անտրիքօ » Ա. Գործակատար	
Ճէսան » Բ. »	
Ստափռաքի » Եռվանիտիա Գաբու ճղ.	
Տիմիղրաքի » Պաքալօղլու »	

ՊՈՒԼՂԱՐՔ

ԻԼԱՐԻՑՆ ՄԱՔԱՐՕՓՈԼԷՈՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿ.

(Որ յիշատակի յԵկեղեցիս)

ԻԼԱՐԻՑՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿ. ԼՅՁԱՅԻ

Ազգային Գլուխ և Նախագահ Կրօնական ժողովոյ, (Կարգեալ ի պաշտօնէ) :

ՀՐԵԱՅՔ

ՖԱՔՕ ԷՖԷՆՏԻ, ՐԱԲՈՒՆԱՊԵՏ

(Հրաժարեալ ի պաշտօնէ)

ԵԱՔԸՐ ԷՖԷՆՏԻ

Րաբունի և Տեղապահ Րաբունապետի
և Նախագահ Ազգային ժողովոյն .

Անդամք Ազգ. ժողովոյ

Տավիչօն Էֆէնտի Շապհի (Անդամ Շուրայը Տէօվլէթի) Ատենապետ . — Կոմս Քամօնտօ, Ավուամ : — Ավուամ Էֆէնտի Պէն Զօնանա . — Շիմօն Էֆէնտի, Սալմօնա . — Եասխէլ Էֆ. Խանանել . — Մենախէմ Էֆ. Եաքար . — Սամուէլ Էֆ. Մօլխօս . — Եահասխէլ Էֆ. (Անդամ Մուարիֆի ժող.) — Սավէթօյ Էֆ. Անաֆ . — Տավիթ Էֆ. Սատօք . — Ռաֆայէլ Էֆ. Ամօն . — Իսխակ Էֆ. Իսքանազի : —

Տ Է Ր Ո Ի Թ Ե Ա Ն Յ

ԱՄԵՐԻԳԱ. (Միացեալ Նահանգք)

Հանրապետական Կառավարութիւն
Նախագահ **Կրամք** (*) Ծնեալ. 15 ապր.
1822. Ընտրեալ Նախագահ 4 մարտ 1869.
Մայրաքաղաք **Վաշինկթոն**. — Բնակիչ
61,622. — Դրօշակ, կարմիր-սպիտակ
բազմաւերտեալ, հորիզոնական դիրք,
եւ դրօշակալին վերի կապսագոյն ան-
կեան մէջ 37 սաւեղօք :

Թիւ Բնակչաց 38,422,995

Շոգենաւ զբահաւոր 199.

» հասարակ 33. Գում. 232

ԱՆԳԼԻԱ.

Սահմանադր. Կառավարութիւն.

Թագուհի. **Վիկտորիա Ա.** Ծն. 24 մայիս
1819. — Գահակ. 20 յունիս 1837. — Թա-
գադր. 28 յունիս 1838. — Ամուսնացեալ
ընդ **Ալպերդ Իսխանին** Սափա—Քօպուրկի
— Այրիացեալ 14 դեկտ. 1864.

Որդին, **Ալպերդ Էդուարդ** Գահաժառանգ
Իսխան. ծն. 9 նոյ. 1841.

Մայրաք. **Լոնտօն**. Բնակիչ 2,803,989.

(*) Ամսոյց օրերն ըստ Նոր Տօմարի նշանակեալ են .

—Դրօշ, Կարմիր եւ դրօշակալին վերի անկեան խառնուսի սպիտակին վրայ խաչ.	
Թիւ Բնակչաց Երկրին	29,321,288
» Գաղթականաց	10,794,626
» Հնդկաց	150,747,851
Գումար.	190,863,765

Շոգեմալ գրահատուր	23
» հասարակ	347
» առաջադասուր	19 Գում. 489

ԱՆՍՏՐԻԱ.

Սահմանադր. Կառավար.

Կայսր. Հռամստու—Փօղէճ Ա. Ծն.
18 օգոս. 1830.—Գահակալ. 2 դեկ. 1948.
—Ամուսն. ընդ *Էլիզապէթի* (Դստուհւոյն
Մաքս.—Պաւերիոյ. ծն. 24 դեկտ. 1837)
ի 24 ապրիլ 1854. —Թագաւոր. որպէս
Թագաւոր Հոնկարիոյ, 8 յունիս 1867. —
Որդին Աօսթրիականսմառանգ Իւստան.
Ծն. 21 օգոս. 1858. —Դրօշ. Երկագոյն,
հորիզոնական դրիւք. Երկակողմեայ կար-
միր եւ մէջն սպիտակ, վրան երկգլխեայ
արծուի նշանաւ.

Մայրաքաղաք Վիեննա. Բնակիչ 578,525
Թիւ Բնակ. 35,553,000.

Շոգեմալ գրահատուր	7
» հասարակ	39

Նաւ առաջադասուր 171 Գում. 217

ԲՐՈՒՍԻԱ.

Սահմանադր. կառավար.

Թագաւոր. **Կիլյոմ Ա.** Ծն. 22 մարտ. 1797.
 — Գահակ. 2 յունվ. 1861. — Թագաւոր. 18
 հոկ. 1861. — Ամուսն. քնդ *Օկիլսայ Իշ-*
խանուսույն Սաֆի (ծն. 30 սեպ. 1811)
 Ի 11 յունիս 1829.

Որդին. *Ֆրէսէրիք Ուիլեամ*, Գահաժա-
 ուանգ Եփսան. Ծն. 18 հոկ. 1831.

Սայրաֆ. **Պէռլին**, բնակիչ 702, 437.

— *Փոք*, Տէրուականն է սպիտակ սե-
 տագոյն արծուէնտ, Էւ֊Պաշտրազմականն
 է սպիտակ Էւ երկեւրեայ սեւ քջանաւ.

Թիւ բնակչաց երկրին 24,039,543.

Շոգենաւ. գրահաւոր 2

» հասարակ 42

Նաւ առաքանաւոր 16 Գում. 60.

ԻՏԱԼԻԱ.

Սահմանադր. կառավար.

Թագաւոր. **Վիկտոր—Էմմանուէլ Բ.**

Ծն. 14 մարտ. 1820. — Առաջին Գահակ.

23 մարտ 1849 իբրեւ Թագ. Սաւրենիոյ.

— Երկրորդ Գահակ. 17 մարտ 1861 —

Ամուսն. քնդ *Ասէլայայ* 12 ապր. 1842.

— Այրիացեալ. Ի 20 յունվ. 1853

Որդին. *Հումպէրդ Գահաժառանգ* Եփ-

սան Ծնեալ. 14 մարտ. 1844

Մայրաք. **Ճյորէնցա**, Բնակիչ, 414, 363.
 — Դրօշ. Եռագոյն, կանաչ, ներմակ եւ
 կարմիր, ուղահայեաց դրիւք.

Թիւ բնակչաց Երկրին 25, 527, 915.
 Շոգենաւ գրահաւոր 22

» հասարակ 76

Նաւ առագաստաւոր 8 Գում. 106

ՀԱՆՐԱՊԵՏ.

Սահմանադր. Կառավար.

Թաղաւոր. **Ճէօրժ Ա.** Ծն. 24 դեկ. 1845.
 — Գահակ. 6 յունիս 1863. Ամուսն. քնդ
 Օլկայ Կոստանդինովնայ Մեծի դստուհւոյն
 Ռուսիոյ (ծն. 22 օգոս. 3 սեպտ. 1854) Ի
 27 հոկտ. 1867.

Որդին. Կոնստանդինոս Գահաժառանգ
 Եւսեան. Ծն. 2 Օգոս. 1868.

Մայրաքաղաք **Արիւնա**. Բնակիչ 41,298.
 — Դրօշ. Տէրունականը կապոյս ու վրան
 սպիտակ խաչիւ եւ խաչին վրայ Տէրունա-
 կան նշանաւ: Պաշտօնական սպիտակ
 եւ կապոյս շերտաւոր, հորիզօնական դր-
 բիւք, եւ դրօշակալին վերի անկեան սպի-
 տակ խաչին վրայ դարձեալ Տէրունական
 նշան. իսկ վահանակ. առանց նշանի.

Թիւ բնակչաց Երկրին 4,348,522
 Շոգ. գր. 2, հաս. 9, առգ. 26—Գում. 37

ՀՕԼԱՆՏԱ.

Սահմ. Կառավարութիւն

Թագաւոր. Կիյով Գ. Ծն. 19 փետ. 1817.
 — Գահ. 12 մայ. 1849. — Ամսն. ընդ Սօֆիա
 (ծն. 17 յունիս 1819) ի 18 յունիս 1839.
 Որդին. Կիյով-Նիքոլա Գահաժառ. Եւիան.
 Ծն. 4 սեպ. 1840.

Մայրաք. Ամստերամ, Բնակ. 271,764
 » Հայ, » 90,058

— Դրոշ. Կարմիր, սպիտակ եւ կապոյս,
 բազմաւեռ եւ հորիզոնական դրիւք.

Թիւ Բնակչաց Երկրին 3,628,468
 » » Հնդկաց 20,728,228

24,156,696

Նոգեմալ զրահաւոր 2
 հասարակ 65

Նաւ առագաստաւոր 92 Գում. 159

ՇՈՒԷՏ—ՆՈՐՎԷԿԻԱ.

Սահմ. Կառավար.

Թագաւոր Շառլ Ժ. Ծն. 3 մայ. 1826.
 — Գահ. 8 յուլ. 1859. — Ամուսն. ընդ
 Վիկտորիայ. (ծն. 5 օգոս. 1828) ի 19
 յունիս 1850. Եղբ. Օսկար, Գահաժ. Եւի.
 Ծն. 9 յուլ. 1836

Մայրաք. Սթոկհոլմ. Բնակիչ, 140, 251

— Դրօշ. Կապոյս վրան դեղին խաչիւ.
 դրօշակալին վերի անկիւնը Բառակոսի
 կարմիր եւ վրան դրանկիւն սպիտակ խաչ
 թիւ Բնակչացն. (1) Շուէսայ 4,173,080
 » » Նորվեկիոյ 4,701,756

Գում. 5,874,836

Շոգենաւ հասարակ 16

Սուագաստաւոր փոքր մեծ 103 Գում. 119

ՊԵՂՃԻՔԱ.

Սահմանադր. Կառավարութիւն

Թագաւոր. Լէօփօլտ Բ. Ծն. 9 ապրիլ
 1835, որդի Լէօփօլտի Ա. — Գահակ. 40
 դեկ. 1865. — Սմուսնաց. ընդ Մարի Հան-
 րիէղ (ծն. 23 օգոստ. 1836) ի 22 օգոստ. 1853:
 Որդին. Լէօփօլտ-Ֆէրսինան, Գահաժառ.
 Իշխ. Ծն. 12 յունիս 1859. — Դրօշ Եռա-
 գոյն ուղանայեաց դրիւք, սեաւ, դեղին եւ
 կարմիր, սեաւը դրօշակալին կից.

Մայրաքաղ. Պրուսիա, Բնակ. 163,434
 Թիւ Բնակչաց Երկրին 4,897,794

ՊՈՍՏՆԱԿԱ.

Սահմանադր. Կառավարութիւն

Կայսր. Փէստ Բ. Ծն. 2 դեկ. 1825. —

Բնակչաց սպակասելուն պատճառն է զաղջակա
 նութիւնն, որ 1868 ինք միայն 9000 ի ելած է:

Գահակ. 7 ապրիլ 1834. — Ամուսն. քնդ
Թէրէզա-Քրիստինա (ծն. 14 մայ 1822)
ի 4 սեպ. 1843.

Մայրաքաղաք **Ռիյո—Ճանէյրօ**, բնա-
կիչ 396,136. — Գրօց. Կանաչ եւ մէջն
նսկեգոյն յաւակի վրայ Տէրունակ. նիւան.
Թիւ բնակչաց Երկրին 11,780,000
Շոգեմաւ 52 եւ առաւանս. 41. Գում. 63

ՌՈՒՍԻԱ.

Միապետական Կառավարութիւն

Կայսր **Ալեքսանդր Բ.** Ծն. 17/29 ապրիլ
1818. — Գահակ. 2/14 մարտ 1855. — Թա-
գադր. 26 օգոստ. -7 սեպտ. 1856. — Ամուսն.
քնդ **Մարիա Ալեքսանդրովնայ**, Մեծի
ղեկունային Հետեի (ծն. 27 յուլ. -8 օգոստ.
1824) ի 16/28 ապր. 1841
Որդին. **Ալեքսանդր Ալեքսանդրովիչ**, Գա-
հաժառանգ Եւթան. Ծն. 26 փետր. -10
մարտ 1845.

Մայրաքաղաք **Պետերբուրկ**, բնակիչ
539,475. — Գրօց. Տէրունականն է դեղին,
վրան սեւաւ արծուէմաւ: Պատերազմաւ.
կանն է սիւլակ եւ դրանկեայ կապոյտ
խաչիւ. իսկ հասարակն է սպիտակ, կա-
պոյտ եւ կարմիր, հորիզօնական դիւր

Թիւ Բնակչաց երկ. 78,490.000
 Շոգեմաւ գրահաւոր 24
 » հասարակ 276
 Նաւ առագաստաւոր 37 Գում. 337

ՍՊԱՆԻԱ.

Սահմանադր. Կառավարութ.

Խնամապէտ. Սէռանօ Ի Տօմինկէզ
 Նորրոնիւր Թագաւոր. Ամէսէ Ֆէրսինանս,
 Տիւք ս'Ա.օսթ. Ծնեալ 30 Մայիս 1845.
 Մայրաքաղաք Մադրիտ, Բնակիչ 298,426
 Թիւ Բնակչաց երկրին 16,302,625
 Շոգեմաւ գրահաւոր 7
 , հասարակ 28
 Նաւ առագաստաւոր 84 Գում. 419

ՏԱՆԸՄԱՐԻ

Թագաւոր. Քրիսթիան Թ. Ծն. 8 ապ.
 1818. — Դահալ. 15 հոյ. 1863. — Ամուսն.
 րնդ Լուիզ—Վիկէլմին (ծն. 7 սեպ. 1817)
 ի 26 մայ. 1843.
 Մայրաք. Քօթէնհալ, Բնակիչ 155,443
 — Դրօշ. Կարմիր, վրան սպիտակ խաչիւ.
 Թիւ Բնակչաց երկրին 1,753,787.

ՓՕՐԹՈՒԿԱԼ

Սահմանադր. Կառավարութիւն
 Թագաւոր. Լուի Ա. Ծն. 31 հոկ. 1838.

— Գահակ. 11 հոկ. 1861. — Ամուսն. քնդ
Պիայ (ծն. 16 հոկ. 1847) Իշխանուհուն
Խալիյոյ, ի 6 հոկ. 1862.

Որդին. Ալֆոնս, Գահաժառանգ. Իշխան.
ծն. 31 յուլ. 1865.

Մայրաքաղաք Լիդպոն, Բնակ. 224,063
— Գրոց. Կապոյս եւ սպիտակ, Տերունա.
կան նշանաւ .

Թիւ Բնակչաց Երկրին 4,347,444
Շոգ. 48. Առաքաւս. 24. Գում. 42

ՃՈՒՆՍՍ.

Հանրապետական Կառավարութ .

Վարչ. Առժամանակեայ

Առաջին պաշտօնեայ Կամպերա.
Արսաֆին գործ. » Ժիւլ-Ճավր.

Գրոց. Եռագոյն, Կապոյս, սպիտակ եւ
կարմիր, ուղահայեաց դիւխ, Կապոյսը
գրոցակալին կից.

Մայրաքաղաք, Փարիզ. Բնկ. 1,825,274.

Թիւ Բնակչաց Երկրին 38,192,064

Շոգեկան զրահաւոր 63

» հասարակ 274

Նաւ առաքաւսաւոր 199 Գում. 536

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Յուլիս 1868

1. Անգլիա. Սքոչիոյ և Իռլանտիոյ բարեկարգական խնդիրը Թագուհւոյն կողմանէ հաստատութիւն գտնելով՝ բարեկարգիչ անուն խորհուրդն ալ կը դադարի:

» Ամերիգա. Հայիթիոյ նախագահ Սալնավ կը յաղթուի ասպատամբներէն, Փօռ Ռուժի մօտ. իսկ վերստին կ'ամրանայ Փօռթ օ Փռէնսի մէջ:

» Ամերիգա. Սէն-Տօմինկ. ժողովուրդը վերստին կ'ապստամբի ընդդէմ Պայէզ նախագահին և կը յաղթէ զնա Սայտօի մէջ. ուրիշ տեղերէ դէպ ի Սայտօ ճամբու հանուած զինուորները չեն ուզեր նաւ մտնել և ժողովրդեան դէմ պատերազմիլը կը մերժեն:

3. Հիւսիսային Գերմանիա. Բրուսիոյ Թագաւորն հրաման կ'ընէ զինուորաց, որ Սատովայի պատերազմին Տաբեղարձը հրապարակաւ չտօնեն:

7. Սպանիա. Մօնփանսիէի դքսոյն հրաման կը տրուի կառավարութեան կողմանէ, որ Սպանիոյ սահմաններէն դուրս ելնէ բոլոր ընտանեօք : Նոյն ատենին՝ Սէռանօ սպարապետն ու բազմաթիւ զօրապետներ ձերբակալ լինելով՝ Քանարեան կղզիները կ'աքսորուին :

12. Հիւս. Գերմ. Ռուսաց Կայսրն ու Ռուսիոյ Թագաւորն ի Զըվալպախ կը հասնին, զիրար դիմաւորելու :

15. Տանքմարք. Արքայազն իշխանը կը նշանուի Շուէտի և Նորվէկիոյ Արքայազին իշխանուհւոյն Լուիզի հետ :

17. Սէրպիա. Թուրքիոյ կառավարութիւնը հաւանութիւն տալով Երեսփոխանաց բուէի արդեանց, Միլանօ նորընտիր իշխանն իր Գահուն վրայ կը հաստատէ :

21. Պելճիփա. Իտալիոյ Արքայազն իշխանն ու իշխանուհին ի Պրուքսէլ կը ժամանեն Թագաւորին այցելութիւն ընելու :

25. Հիւս. Գերմ. Համպուրկի մէջ Գերմանացի գործաւորաց ընկերութեան ընդհանուր ժողով մի տեղի կունենայ, ուր կ'որոշուի որ Գերմանացի գործաւորաց կողմանէ յատուկ Երեսփոխաններ ընտրուին, որոց ժողովին միջոցաւ ընդհանուր բարեկարգութեան հիմնարկութիւն մ'ըլլայ,

ի նպատտ ընդհանուր գործաւորացն Եւրոպիոյ :

30. Իսպիա. Հռոմէն Իտալիոյ անցած Գաւառներուն վերաբերեալ հասարակաց պարտուց տարեկան շահերը հատուցանելու համար՝ որոշումն կը տրուի, որ Իտալիոն 17,000,000 ֆր. տարեկան վճարէ առ Պապն. վճարքն ալ Ֆռանսայի միջնորդութեամբն ի գործ կրուելու պայմանաւ :

Օգոստոս 1868

1. Ամերիգա. Հայիթի, Ապստամբաց բանակն երկրին ամէն հաղորդակցութիւնը կտրելով՝ դարձեալ կը յաղթէ զՍալնավ, որ կըստիպուի իր բանակը ետ բաշել : Սէն-Տոմինկի բնակչոց բոլորն ալ Սալնավի դէմ կ'ապստամբին: Այս ծովային՝ միանգամայն ցամաքային ճակատամարտները կը տեսնեն մինչև տարւոյն վերջերն, և ապստամբաց ուժին ու պաշարին սպառման հետ խաղաղութիւնն ալ կը տիրէ :

» Ֆռանսա. Ռօշֆօն՝ իր խմբագրած Լանթէռն (Լապտեր) անուն շաբաթական Հանդիսին պատճառաւ՝ կը դատապարտուի և կը փախի դէպ ի Պէլճիքա :

» Ամերիգա. Փէրմ. Պալմա անուն

զօրավարը Նախագահ ընտրուելով՝ իր պաշտօնական ուխտը կը կատարէ :

2. Հելլասա. Օլկո Թագուհին արուզաւակ մի կը ծնի, որ Սեպտ. 3 ին մկերութեւլով ի Կաթողիկէ յեկեղեցւոջ՝ Արքայազն Իշխանին անունը Կոստանդին կը կոչուի :

3. Սպանիա. Մօնախանսիէի դուքսն ու Դքսուհին՝ Լիզպօնէն զիր մի կուղղեն սու Թագուհին, բողոքելով անոր մէջ՝ ընդդէմ իրենց արսորման :

» Ամերիգա. Քիլի. Կառավարութիւնըն իր այս աւուր վճռով կը ջնջէ այն օրէնքը որ մարդը բանտարկութեան կը դատապարտէր պարտքի համար :

8. Աւստրիա. Քարաճօրճօվիչ իշխանը՝ Փէշտայի մէջ ձերբակալ կընեն, Սէրպիոյ Միքայէլ իշխանին սպանման առթիւ :

22. Հարաւային Գերմանիա. Պավիէրոյի Գաթօլիկ կղերին կողմանէ յարձակումըն կըլլայ, ընդդէմ դպրոցական նոր օրինաց և պաշտօնէից աւագ Ժողովոյ Նախագահ Հօնէնլօնէ Իշխանին :

31. Ղուիցերա. Երկրիս արեւելեան գաւառաց մէջ հեղեղ կը պատահի, որոյ ջրերն ամէն տեղ կը ծածկեն ու մեծամեծ վնասներ կը պատճառեն :

Սեպտեմբեր 1868

1. Ռուսիա. Լեհաստանի Կուսակալ Փոթաթով Իշխանն արգելք կը դնէ, որ Թաւրոնաց, Կերակրատանց և ամէն հասարակաց վերաբերեալ տեղեաց մէջ Լեհերէն լեզուն չգործածուի: Նոյն արգելքը կը դնէ նաև Եկեղեցեաց և Դպրոցաց մէջ և աղօթից գրքերն ալ Ռուսերէնի դարձնելու հրաման կուտայ:

—Արդեօք Փրկեսցէ զիս Տէր ի Թշնամեաց իմոց հզօրացին Ռուսերենն ինչպէս է—:

3. Ամերիգա. Միացեալ Նահանգք. Ճօրճիայի Երեսփոխանական ժողովոյն մէջ կ'որոշուի որ Խափշիկներն անդամակցութեան իրաւունքէ զրկուին. Այս որոշման վրայ 25 Խափշիկ անդամք՝ երեսփոխանական սրահէն դուրս կ'ելնէն:

7. Հիւս. Գերմ. Բրուսիոյ Թագաւորն ի Տրէստ կը ժամանէ, Սաքսօնիոյ զօրաբանակին ընդհանուր կրթութեան ներկայ գտ' ունելու համար:

8. Հոռմա. Արեւելեան բոլոր եպիսկոպոսունք կը հրաւիրուին Պապին կողմանէ, որպէսզի Առաքելական գահուն հետ միանալով՝ Տիեզերական ժողովոյն մասնակցին: Նոյն հրաւերքը կըլլայ, ամսոյս

13 ին, Գաթօլիկ չեղող եպիսկոպոսաց :

9. Ամերիգա. Միաց. Նահ. Ճօրճիայի կուսակալն՝ Երեսփոխանաց ամսոյս 3ին ըրած որոշման դէմ կը բողոքէ, իսկ Ժողովն իր որոշման վրայ հաստատ մնալով՝ պատասխան կուտայ նաև՝ Թէ անդամակցութեան խնդրոց իրաւունքն իրեն միայն կը պատկանի :

11. Անգլիա. Իռլանտիոյ Գաթօլիկ եպիսկոպոսունք Քօրքի մէջ ժողով կը կազմեն, Կլասթընի նուիրակութիւնը (քանտիտաթիւր) պաշտպանելու համար :

» Ֆռանսա. Կայսրն իր որդւոյն հետ՝ ամսոյս 3 էն մինչև ցայսօր՝ Շալօնի բանակին այց ընելէն յետոյ՝ դէպ ի Պիարից կը մեկնի :

12. Ամերիգա. Միաց. Նահ. Ճօրճիայի Ծերակոյտն ալ իր որոշումը կուտայ խափշիկներն ընտրելեաց ցանկէն դուրս ձգելու :

» Սպանիա. Փրիմ, Սէռանօ և այլ աքսորեալ ապարապետք ի Սպանեայ կը դառնան, յեղափոխութեան (ռէվօլիւսիօն) միտումը զօրացնելու, որով և Էլիզապէթի գահուն վերջնական հարուած մի տալու նպատակաւ :

16. Հիւս. Գերմ. Սաքսօնիոյ ոստիկա-

նութիւնը Սաքսի մէջ գտնուած Գերմանացի գործաւորաց ընկերութեան ճիւղը (որ յուլիս 23 ին Համպուրկի մէջ ընդհանուր ժողով մ'ըրաւ) բոլորովին կը քայքայէ : — Անշուշտ, որովհետեւ գործնական կամ ժողովրդային միութիւնը մեղանշանք կը համարուի կառավարութեան առջև . . . ինչպէս որ յիմար գործարանապետաց առջև գործաւորաց միութիւնն ու զարգացումն (փոխանակ առաւելութեան և զարգացման իւրեանց գործարանի) ըստ ամենայնի վընասակար կը համարուի — :

17. Սմերիգա. Միաց. Նահ. Ճօրճիայի Երեսփոխանական ժողովն կը զրկէ զՄափշիկս նաեւ դատաւորական պաշտօնի իրաւունքէն :

» Սպանիա. Սկիզբն հեղափոխութեան. Թօփէք ծովապետն յայտարար մի կը հըրտարակէ (Սարակօս անուն պատերազմական նաւէն որ յերկամի կեցած էր Քատիքսի նաւահանգստին մէջ) խոստանալով զլուխ կենալ յեղափոխութեան : Փրիմ սպարապետն ալ նոյն իսկ նաւն ելնելով անմիջապէս կը միանայ Թօփէթի հետ :

18. Սպանիա, Քատիքսի մէջ գտնուող արքունի և քաղաքական զինուորք կը միանան Թօփէթի և Փրիմի հետ :

19. Սպանիա. Փրիմ' յորդորելով բոլոր զՍպանիացիս' հրաւիրէ զանոնք յեղափոխական դրօշին տակ: Նոյն ատենին արտօրեալ զօրապետաց բոլորն ալ կը ժամանեն ի Քատիքս ու (Թօփէթի և Փրիմի հետ միախորհուրդ) յայտագիր մի կը հրատարակեն, ասելով' Թէ ապստամբութեան նպատակն ուրիշ բան չէ' բայց եթէ Սպանիոյ ընկերական ու քաղաքական վիճակը վերանորոգել: Նոյն աւուր մէջ Անտալուզիոյ (Հին Լուսիտանիա) բնակչաց մեծագոյն մասն ապստամբական դրօշը կը բարձրացնէ առանց արեան կամ սկզբնաւորութեան պատերազմի:

20. Սպանիա. Մատրիտ քաղաքը զինուորական տեսչութեան կ'ենթարկուի. Նովալիքէս (Թագուհւոյ մարդն) սպարապետն իր բանակաւն յԱնտալուզիայ կը դիմէ պատերազմելու համար, ընդէմ ապստամբութեան:

21. Հաւաւային. Գերմանիա. Պափիէրայի, Վիւրթէմպերկի և Պատի կառավարութիւնք, միաբան խորհրդով, զինուորական խորհրդարան մի կը հաստատեն Հաւաւային Գերմանիոյ բերդերուն խնդիրը կոկելու նպատակաւ:

22. Սպանիա. Ապստամբութիւնը Հին.

Գասթէլիոյ և այլ տեղեաց մէջ կը պայծի՝ Սէռանօ՝ բանակին գլուխն անցած՝ կ'արշաւէ դէպ ի Գօտօվա (Մատրիտէն 72 մը-դոն հեռի), ճակատամարտելու ընդդէմ Նովալիքէսի։ Նոյն աւուր մէջ՝ պատերազմական նաւերն կը մեկնին Սան-Սէպասթիէնի նաւահանգստէն՝ առանց Թագուհւոյ հրամանին։

24. Հիւս. Գերմ. Հէսի իշխանն շրջաբերական կը ղրկէ Եւրոպիոյ բոլոր տէրութեանց, բողոք բառնալով ընդդէմ ընծացիցն Բրուսիոյ որոյ կառավարութիւնն ուրիշ բան ըրած չէ, 1866 էն ի վեր, բայց եթէ յափշտակութիւն իրաւանց։

— Բան չունի նէ Թող գրէ Պիզմարբիականջն (քէօզ տիյնէմիշ) այդպիսի Թըմբուկներու սովորած է —։

25. Սպանիա. Նովալիքէսի բանակին առաջապահ մասը Սէռանօի բանակին հետ կը միանայ։

26. Սպանիա. Անտալուզիոյ ծովեզերեայ բնակչաց բոլորն ալ Փրիմի կը յարին, նոյնպէս Գարթակէնացիք, երբ մանաւանդ Փրիմ իր նաւատորմովն այնտեղ կը ժամանէ։

27. Հիւս. Գերմ. Ռուսիոյ Կայսրն Փօթըտամ կը ժամանէ, յայցելութիւն Բրուսիոյ

Թագաւորին և կը մեկնի հետևեալ աւուր երեկոյին :

28. Սպանիա. Սէռանոյին ու Նովալի-քէսի բանակներն Ալքալիայի մօտ կը պահուեալմին. Սեռանոյի մասն յաղթող կը հանդիսանայ. և Նովալիքէս վտանգաւոր վերք մի կ'ընդունի :

— Պռնիօ. Նափօլէօնին երեսը սեւ կենայ—:

29. Սպանիա. Մատրիտ մայրաքաղաքն ալ ապստամբաց հետ կը միանայ և առժամանակեայ ժողով կը կազմէ ընդ նախագահութեամբ Մարտագի :

30. Սպանիա. Պարչէլօնա (Մատր. 124 մղ.) և Զարակօզա (Մատր. 69 մղ.) քաղաքներն ալ ապստամբաց հետ կը միանան: Մատրիտի առժամանակեայ ժողովոյն կողմանէ պաշտօնական յայտագիր մի կը ծանուցանէ բոլոր Սպանիացեոց՝ Թէ Թագուհին անկեալ է Սպանիոյ գահէն, և Թէ Պուրպօնեան ցեղն անկարող համարուած է կառավարել զՍպանիա: Սոյն աւուր մէջ՝ Թագուհին կը մեկնի ի Սան-Սէպասթիէնէ դէպ ի Ֆռանսա :

» Ֆռանսա. Էլիզապէթ գահագուրկ Թագուհւոյն դէպ ի Փօ ճամբորդութիւն ըրած ատեն՝ Կայսերական զերդաստանն կը դիմաւորէ զնա ի կայանն Պիարիցի :

Հոկտեմբեր 1868

1. Անգլիա. Կլամըն իր առաջադրութեան մէջ յայտարարութիւն կընէ, ասելով, թէ ինորոց մէջ ամենէն կարեւորն իռլանտիոյ վերաբերեալն է, ուր խաղաղութիւնն ուրիշ միջոցաւ չը կրնար հաստատուիլ բայց եթէ Պետութեան կրօնքը ջնջուելով:

» Իսպիա. Կառավարութեան կողմանէ երկրորդ անգամ առաջարկութիւն կըլլայ Ֆռանսային, որ Հռոմի զօրքը յետ կոչէ. բայց Ֆռանսան (Մարքի տը Մոմիէն) կը մերժէ զայն:

» Սպանիա. Սահմանադրական ժողովոյ մը քուէարկութիւնը կը կատարուի, և այս ժողովն առժամանակեայ Կառավարութեան կը յաջորդէ:

3. Սպանիա. Էլիզապէթ՝ Սպանիոյ գահազուրկ Թագուհին՝ բողոքագիր մի կը հրատարակէ ընդդէմ գահազրկողութեան:

4. Սպանիա. Սեռանո մարաշախաճ առժամանակեայ Կառավարութեան գլուկանուանի:

9. Սպանիա. Միացեալ նահանգներէն Սպանիական նոր կառավարութիւնը կը ճանաչէ ի պաշտօնէ:

11. Սպանիա. Ժողովուրդն Հռոմի դ

զայրացած՝ Քահանայապետական դաշնադրագիրը կայրէ, պտպական Նուիրական տան հրապարակին վրայ :

16. Ամերիգա. Միաց. Նախ. Քառօրինա նահանգին Օերակուտի տնդամ՝ միանգամաւն քարոզչութեան պաշտօն ունեցող Ռանտօլֆ անուն խափշիկ մի՝ հրացանաւ կտպանուի Քօքէսփիլի մէջ : — Երեւի թէ խափշիկ ծնելն ու թերորդ մահացու մեղք կամ առաջին յանցանք համարուած է — :

19. Սպանիա. Մենարան, Կուսաստան, Փակարան և այլ սոցա նման հաստատութեանց բոլորն ալ պաշտօնապէս կը ջընջուին և նոցա կալուածներն Ազգային սեպհականութիւն կը դառնան :

— Մեր վանքերն ի վաղուց Ազգային սեպհականութիւն համարուած են, և երեւի թէ անոր համար է որ Հայերն յեղափոխութեան կարօտութիւն չունինք կըսեն — :

21. Ամերիգա. Քալիֆօռնիոյ մէջ սաստիկ գետնաշարժ մը կը լինի :

23. Սպանիա. Կատարեալ և անսահման ազատութիւն կը տրուի Տպագրութեան կամ Մամլոյ, պաշտօնական յայտարարութեամբ :

24. Ամերիգա Միաց. Նախ. Նուվէլ-Օռլէանսի ագիտակներն ու խափշիկներն

իրենց խօսարանաց ակումբներով դէմ առ դէմ կը պատերազմին սաստկապէս :

— Այս ըսել է շէնք շնորհք իրարու զլուխ պատռել . ինքնաշարժ բազմաթիւ յանցանաց երկուքն առաջին կարգի համարուած են . մին սեռէ ծնելնին , երկրորդն ալ մարդու իրաւունք վայելելու փափաքնին : Այսպիսի մահացու յանցանքն երեւի թէ սպիտակաց ջղերուն սաստկապէս կը զպի — :

26. Զուիցէրա . Երկրիս արեւելեան զաւառաց մէջ ամենատաստիկ հեղեղ պատահելով՝ մեծամեծ վնասներ կը պատճառի :

» Սպանիա . Առժամանակեայ կառավարութիւնն յայտարար մի հրատարակելով՝ յեղափոխութեան բուն նպատակին բացատրութիւն կուտայ , խնդիրն այս կերպիւ եզրակացնելով ,

Ազատութիւն Կրօնից .

Ազատութիւն Ուսման ,

Ազատութիւն Մամլոյ .

Յարումն ընելով՝ ասէ նաեւ , թէ Առժամանակեայ կառավարութեան փափաքն է՝ սահմանադրական Միապետութեան մը հիմնարկութիւնն ընել : — Ուրեմն Էլիզապէթն ինչ ունէր . և միթէ գալիք Միապետն երկինքէն պիտի իջնէ : Այդ ըսել է յեղափո-

խումբին մի ևս պատրաստել . դարձեալ արիւն . . . Աստուած կարողութիւն տայ—:

Նոյեմբեր 1868

1. Ամերիգա. Մէքսիքայի հարաւային արեւմտեան կողմերը մրրկայոյզ փոթորիկ մի սկսաւ ու երեք օր անդադար փչելով զիւղեր ու փոքր քաղաքներ կործանեց:

3. Ամերիգա. Միաց. Նահ. Նախագահութեան քուէարկութիւնը լրանալով՝ Կռանթ զօրապետն Նախագահ և Կօլֆէքս Փոխանորդ Նախագահի կ'ընտրուին:

9. Զինաստան. Անգլիական տորմիդն ի Նանքէն ժամանելով՝ Հօնկ-Չուի մէջ՝ բարոզաց դէմ ի գործ դրուած անիրաւութեանց համար՝ կառավարութենէ լիովին հատուցումն և փոխարինութիւն կ'տտանայ:

9. Ամերիգա. Միաց. Նահ. Արքանշաս Նահանգի ապստամբական յուզմունքն օրըստօրէ զօրանալուն և սպառնալից դիրք մ'առնելուն պատճառաւ՝ Սայթըն անուն զաւառապետն կը պարտաւորի բանակ մի կազմել, 60,000 զինուորէ բաղկացեալ:

11. Ամերիգա. Միացեալ Նահանգաց և Անգլիոյ կառավարութիւնք որոշումն կուտան՝ Ալապամայի խնդրոյն լուծումը իրաւադատ ատենի մը ենթարկելոյ:

18. Ճափօն. Գահաժառանք Իշխանն ի կատարելութեան հասանելով՝ Միզատօ (Կայսր) կը հրատարակի :

20. Ամերիգա. Միաց. Նահ. Արքան-գասի Քիւ Քլիւքս կոչուած ապստամբաց խմբին ու կառավարութեան զօրաց մէջ ճակատամարտ մի տեղի կունենայ և Քիւ Քլիւքս կոչուածները կը յաղթուին :

21. Հելլասա. Արտաքին գործոց Պաշտօնեայն՝ յայտարարութիւն կընէ Երեսփոխանաց ժողովոյն թէ կառավարութեան փափարն է՝ Յունաստանի կցել զԿրետէ :

24. Հոռմա. Մօնթի և Թօնիէթի ի մահ կը դատապարտուին :

29. Աւստրիա. Հոնկարիոյ Երեսփոխանական ժողովոյն կողմանէ վճիռ կըտրուի որ Հոնկարացւոց լեզուն օրինաց և պաշտօնական գրութեանց մէջ գործածուի, որով որոշոր Հոնկարացիք անով ալ բաղաբաղանապէս կըմիանան :

ԳԵԼՏԵՄԵՐ 1868

1. Ամերիգա. Փէրու. Ազատութիւն կըտրուի բոլոր օտարական նաւերու, որ երկրին ամէն նաւահանգիսները կարենան ելեմտել :

2. Ամերիգա. Բալիթուրնիոյ մէջ՝ քա-

նի մը գիւղ ու գիւղաքաղաք հիմնա-
յատակ կըլլան Դետնաշարժի ցնցմամբ :

3. Ֆռանա. 1851 Դեկտ 3 ին Փարի-
զի յեղափոխական բարակուտից վրայ
սպաննուող Պօտէն անուն Երեսփոխանի
Տարեդարձին պատճառաւ՝ կառավարու-
թիւնն իր զգուշութիւնները կ'առնու ընդ
դէմ ժողովրդեան :

5. Աւստրիա. Պարօն տը Պայսթ (Աւրս-
տրիոյ կառավարութեան առաջին Պաշ-
տօնեայն) Կոմսութեան տիտղոս կըստանայ :

» Թուրքիա. Բարձրագոյն Դուռը՝ տես-
նելով որ Հելլենական կառավարութիւնն
անդադար օգնութեան կը հասնի Կրետէի
ապստամբութեան՝ որոշումն կուտայ զօ-
րաւոր միջոցի դիմելու և նաւատորմը ճամ-
բու կը հանէ դէպի Միջերկրականծով, ընդ
հրամանատարութեամբ Հօպարթ Փաշայի :

11. Հելլասա. Թուրքիոյ Դեսպանին կող-
մանէ վերջնագիր կըտրուի կառավարու-
թեան, որով կը պահանջուի՝ Թէ Էնօսիս
անուն շոգենաւի երթեկեկութեան դադա-
րումը և Թէ Կրետացւոց օգնութեան եր-
թալու համար կազմուած կամաւորաց
խմբին եղծանումը :

14. Թուրքիա. Հօպարթ Փաշան զէնօսիս
հալածելով՝ մինչև Շիրայի նաւահանգիստը

կը բշէ զայն, Օմէր Փաշան ալ Թէսալիոյ կողմերը կը կեդրոնանայ իր բանակաւ:

15. Թուրքիա. Հելլենացի կառավարութեան կողմանէ առ Բարձրագոյն դուռն ուղեալ վերջնագիրը կը մերժուի, և բոլոր Հելլենական հպատակները Թուրքիայէն արտաքսելու որոշումն կը տրուի:

18. Ֆռանսա. Մարքի տը Լավալէթ արտաքին գործոց Պաշտօնեայ կանուանի, վախճանեալ Մարքի տը Մութիէին տեղ:

20. Իտալիա. Տէլլա Ռօքքա զօրապետն Արքայի կողմանէ Պապին ներկայանալով կը խնդրէ որ մահու դատապարտեալ Մօնթի և Մօնիէթի անձանց կեանքը շնորհէ. Պապն զԶօրապետ կընդունի շնորհալի կերպիւ. բայց կենաց շնորհքը կը մերժէ.....:

23. Ֆռանսա. Մօնիթէօն անուն Լրագիրը պաշտօնական լինելէն կը դադրի և անոր տեղ Վէռիթէ անուամբ նոր Լրագիր մի կըսկսի հրատարակիլ, Պաշտօնական տիտղոսով. — Տըլապուլէի Փռէնս Գանիշ վերնագրով գրքին մէջ Վէռիթէ Օֆիսիէլ (Պաշտօնական ճշմարտութիւն) անուն Լրագրոյ մը խնդիր կը տեսնուի, որոյ մէջ ստորագրուող մըջման պէս կը վխտայ... Մի գուցէ Տըլապուլէի ակնարկութիւնն այս նոր Վէռիթէին համար եղած լինի —:

24. Ֆռանսա. Թուլուզի արդարութեան Ատենին Տէրունական փոխանորդ Պարօն տը Սէկիէ՝ իր պաշտօնէն կը ձգուի՝ տը-պագրութեան վերաբերեալ դատերուն մէջ մեղմութեամբ վարուելուն պատճառաւ։ — Միապետք՝ եթէ գերբնական կարողութիւն ունենային, տարակոյս չկայ որ պիտի աշխատէին ժողովրդեան շրթանց վրայ մը-սեղէն կղանք մի դնել, կամ անոնց լեզու-ներն երկամեղինէ շինել և կամ աղիլարով (քիրիշ) հիւսել զանոնք, որպէսզի Հն ըսած ատեննին կարենային զանոնք պապնձեցնել կամ ուզած եղանակնին անոնց չալել տալ։

25. Ամերիգա. Միաց. Նահ. Նախագահ ձօնարն ընդհանուր ներողութիւն կը հրա-տարակէ։

26 Չինաստան. Անգլիացիք իրենց հը-պատակաց դէմ եղած անպատուութեան օրինաւոր հատուցման համար երկար ժա-մանակ սպասելէն և Ֆու-Չիուէն ալ նը-պատաւոր պատասխան մի չառնելէն յե-տոյ՝ Թայվան-Ֆուի նաւահանգիստը կը-ռքմբակոծեն ու Ջելանտիա անուն բերդին կը տիրեն։ Այս դէպքէն յետոյ՝ Չինաս-տանցիք Անգլիացոց պահանջքը լիուլի կատարելով՝ Ֆու Չիուի կուսակալն ալ պաշտօնէ կը ձգեն։

Յունվար 1869

4. Ռուսիա. Քարատաղի իշխանն այցելութիւն կընէ Կայսեր, ի Փէթէրսպուրկ. յորմէ մասնաւոր պատուով կ'ընդունուի:

7. Թուրքիա. Դեսպանաժողովոյն կազմութեան համար կառավարութիւնն իր հաւանութիւնը կուտայ և Փարիզի դեսպանին հրահանգ կը ղրկէ: Հօպարթ Փաշան ալ՝ Շիրաշի պաշարումը վերցնելով՝ նաւատորմը ետ կը քաշէ:

9. Ֆռահսա. Հելլենո-Թուրքի խնդրոյն համար կազմուած Դեսպանաժողովն իր առաջին նիստը կընէ:

11. Սպանիա. Առժամանակեայ կառավարութիւնն յայտարար մի կը հրատարակէ իբր հրահանգ ընդհանուր ընտրողաց, և անոր մէջ իր փափաքն յայտնելով՝ լնտրեցէք, ասէ, այնպիսի անձինք, որ Թագաւոր մ'ընտրելու տրամադրութիւն ունենան: — Երևի թէ Սամուէլ մարգարէին պատիժու պատուհաս համարած Թագաւորուշ իւնն օրհնութեան կամ շնորհքի տեղ առնուած է (ըստ Սպանիոյ Առժամանակեայց մեկնութեան), նայինք որ Սաւուղ իր հօրն էշերը փնտրուելու պիտի ելնէ. և (Սամուէլին տեղ) Սպանիոյ Քուէից առաւելութեան պիտի հանդիպի... —:

13. Ամերիգա. Միաց. Նահ. Հայիթիոյ և Սէն Տօմինկի Հանրապետութեանց վրայ պաշտպանութիւն ընելու գաղափարն, (որ Պէնքս անուն Երեսփոխանի կողմանէ առաջարկուած էր) Երեսփոխանաց ժողովոյն կողմանէ մերժուեցաւ: — Միացեալ Նահանգաց Սահմանադրութեան յայսմ մասին ունեցած սկզբանց վրայ լաւ տեղեկութիւն չունեցող անձինք այնպէս կարծեցին ի սկզբան՝ թէ Ֆուանսայի նոր Հանրապետութիւնն ուժեղ պաշտպանութիւն պիտի զըտնէ նոյն Հանրապետութենէ, բայց այս մերժողական որոշումն ըստ բաւականին կը բացատրէ թէ որքան տարբերութիւն կայ նոցա կարծեաց և ամերիգեան Սահմանադրութեան սկզբանց մէջ —:

14. Անկլիա. Լօռտ Քլէրէնտըն և Ռըվերտէյ Ճօնսըն՝ Ալապամայի խնդրոյն վերաբերեալ դաշնագիր մի կը կնքեն և երկու կողմանէ գործակալներ կը կարգուին, այն խնդիրն ի հիմանէ քննելու և երկու տարուան միջոցին ի կատար հասցընելու պայմանաւ:

21. Հելլասա. Կրետէի ապստամբութեան օգնական գացող Փէթրօքուլաքին և իր կամաւոր զօրաց խմբեակն անձնատուր կը լինին ու դէպ ի Շիրա կը տարուին: Կառա՞

վարութիւնն ալ Եւրոպիոյ պետութեանց խորհրդոյն տնտաւով՝ Հելլենո-Թուրքական խնդրոյն լուծումը Փարիզի դեսպանաժողովոյն որոշմանը ձգել յանձն կ'առնու :

24. Սպանիա. Պուերկոսի կուսակալն այնտեղի Մայր Եկեղեցւոյ դիւանատան Թղթերուն Յանկը շինելու ատեն քահանայէ մը կըրտպաննուի :

25. Հելլասա. Փարիզի դեսպանաժողովոյն առաջադրած պայմանաց պատասխան տալով՝ Կառավարութիւնն ցաւ կը յայտնէ, Հելլատայի դեսպանին այդ ժողովէն դուրս ձգուելուն վրայ, և ժողովրդեան դժգոհութիւնը նկարագրելէն յետոյ՝ ժողովոյն միահաւանութեանը զլուխ կը ծռէ և պայմանաց սկզբունքը կ'ընդունի. որուն առթիւ Թրքաստանի և Հելլատայի յարաբերութիւնները խաղաղ դիրքի մէջ կը մտնեն :

26. Սպանիա. Հասարակաց դատաւարակութեան պաշտօնէին կողմանէ վճիռ մի կ'ելնէ, որով բոլոր կրօնական հաստատութեանց Թղթերն ու յիշատակարանները կառավարութեան ձեռաց ներքե կ'իյնան : — Արդեօք ի՞նչ ահուելի յիշատակութիւններ կան . . . Երանի անոնց, որք պիտի տեսնեն, կամ չկարդացած չըպիտի վախճանին — :

Փետրվար 1869

10. Սպանիա. Քուպայի ապստամբութիւնն այնպիսի ընդարձակութիւն մի կ'առնու, որ կառավարութիւնն կը պարտաւորի նոր բանակ մի ևս ղրկել այնտեղ :

13. Թուրքիա. Արտաքին գործոց պաշտօնէութիւնն ալ Աալի Փաշային կը յանձնուի և Վէզիրութեան հետ կը միանայ :

15. Հիւսիս . Գերմ . Հէսի Իշխանին զոյքը յԱրքունիա (Բրուսիոյ) կը գրաւուի : — Շիտակն ըսելով՝ 1868 Սեպտեմբ. 24 ի բողոքը՝ Պիզմարքի վրայ բաւական ազդեցութիւն ըրեր է — :

18 Ամերիգա. Միացեալ Նահանգաց և Անգլիոյ կառավարութեանց մէջ (Ալապամայի գործոյն վերաբերութիւն ունեցող) 1868 Նոյեմբեր 10 ի տրուած որոշումը, Ծերակուտի Արտաքին գործոց մասնաժողովոյն կողմանէ կ'եղծանուի և մերժման վճիռ կը տրուի :

» Ֆռանսա. Կառավարութեան կողմանէ շրջաբերական կը ղրկուի Ֆռանսայի բոլոր ոստիկանութեանց, որով բնակչաց ժողովներուն դէմ կենալու և առաջինէն առաւել ևս խստութեամբ վարուելու հրամաններ կը տրուի անոնց :

» Սպանիա. Առժամանակեայ կառավարութիւնն արտօնութիւն կուտայ Մօնրանսիէի Դքսոյն, որ Սպանիոյ երկիրը կարենայ մտնել ամենայն ազատութեամբ:

28. Ֆռանսա. Ալֆօնս տը Լամարթին, հռչակաւոր բանաստեղծն, այսօր կը վախահանի Մարօնի մէջ, 79 տարեկան (ծնեալ ի 21 Հոկտեմբ. 1790) որոյ յուղարկաւորութիւնն ալ կառավարութեան ծախիւք կը կատարուի:

Մարտ 1869

3. Ամերիգա. Միաց. Նահ. Երեսփոխանական ժողովն՝ միաբան հաւանութեամբ որոշումն քաւ յայտնել, Թէ իր զգացած համակրութիւնը Սպանիոյ ժողովրդեան ազատամիտ ընթացիցը համար, և Թէ Քուպայի Սպանիական կղզւոյն նըկատմամբ ունեցած իղձը՝ անոր անկախութեանը համար:

4. Ամերիգա. Միաց. Նահ. Կրանթնորընտիր Նախագահն իր պաշտօնին անցնելով՝ կը խոստանայ Թէ Երկրին օրէնքը ճշդիւ պահել և Թէ հասարակաց օգտին համար ունեցած պարտաւորութիւնը խղճիմտօք կատարել:

6. Պելիքա. Երեսփոխանաց ժողովն

իր այս աւուր վճռով կը ջնջէ այն օրէնքը որ մարդը բանտակութեան կը դատապարտէր պարտքի համար :

8. Սպանիա. Երեսփոխանական ժողովոյն մէջ՝ Մօնրանսիէի Դքսոյն խնամակալութեան խնդիրն յուզուած ատեն՝ երբոր ընդդիմական և տաք վիճարանութիւն յերևան կելնէ՝ Փրիմ յայտարարութիւն կընէ, ասելով թէ՝ Հանրապետութեան ու Մօնրանսիէի Թագաւորութեան ընտրողութիւնն եթէ ինձ յանձնուէր, իմ հաւանութիւնը Մօնրանսիէի Թագաւորութեան համար կուտայի : Քասթէլար այս գաղափարին դէմ իր բոլոր զօրութեամբը կը մարտի :

9. Թուրքիա. Կրետէի նոր կուսակալ Օմէր Ֆէյլի Փաշան ի Կրետէ ժամանելով՝ այս կղզւոյն պաշարումն ալ բոլորովին կը բարձուի :

12. Ամերիգա. Միաց. Նահ. Ճօրճիա և Տըլափար նահանգաց կողմանէ՝ կը մերժուի Սանմանադրութեան մէջի այն յաւելումը՝ որով իրաւունք տրուած էր խափշկաց՝ մասնակցութիւն ունենալ ընդհանուր Քուէարկութեան :

20. Հելլասա. Դեսպանական փոխանորդն ի Կ. Փօլիս կը ժամանէ և Թուրքիոյ

կառավարութեան հետ ունեցած յարաբերութիւնները վերստին կ'ըսկսին :

30. Անգլիա. Սփօրաւէս կղզեաց (Արքիպելաքօսեան) բնակչաց կողմանէ պատգամաւորներ կը ժամանեն ի Լօնտօն, որոց պաշտօնն է եղեր համոզել Եւրոպիոյ պետութիւնքը՝ միջնորդութիւն ընելու Բարձրագոյն Դրան, որ յիշեալ կղզեակներն սնկախ ճանաչէ : — Ասոր կըսեն քաղաքական (դու կարդան, յիմարական) մուրացկանութիւն — :

Ապրիլ 1869

1. Ամերիգա. Մէքսիքայի ընդհանուր ժողովն այս աւուր նիստին մէջ որոշումն կընէ ճանաչել Քուալայի յեղափոխական պատերազմն, իբրեւ օրինաւոր կառավարութեան պատերազմ :

12. Ֆռանսա. Կայսրն յայտարարութիւն կընէ՝ թէ առաջին Կայսրութեան ներքեւ ծառայող բոլոր զինուորաց, 250 ական ֆրք. տարեկան թոշակ պիտի յատկացնէ, (սկսեալ ի 15 Օգոստոսէ 1869) ցմահ. ի յիշատակ անուան կամ ծննդեան Նաբօլէօնի առաջնոյ : — Այս թոշակը մէկ տարի հազիւ հազ տրուեցաւ. . . զարմանալին այն է, որ Նաբօլէօն Գ. ուզած է իր Գահն այսպիսի նիհար նիցուկներով ամրացնել :

13. Ամերիգա. Միաց. Նահ. Անգլիոյ
կառավարութեան հետ Ալապամայի խնդ-
րոյն վերաբերութիւն ունեցող դաշնագիրը
կը մերժուի նաև Ծերակուտին կողմանէ :

16. Հիւսիւս. Գերմ. Աւագ խորհրդարա-
նի ժողովոյն մէջ առաջարկութիւն կըլինի
Միւնսթըր Կոմսի կողմանէ, որ յանուն Գեր-
մանական դաշնակցութեան՝ նոր պաշտօ-
նէութիւն մը (մինիսթէր) կազմուի : Պիզ-
մարք՝ մաքառելով ամենայն զօրութեամբ
ընդդէմ այս առաջարկութեան՝ կը յաջողի
վերջապէս մերժել տալ զայն : — Պիզմարք
իր համբուն վրայի Թուփերն ու փշերը տա-
րիներով առաջ սկսած է աւելել, և միա-
միտ Ֆուանսացին, իր անարժան Պօնա-
փառթի Թրոյն ապաւինած, առտուրնէ
մինչ յերեկոյ ուզած է միշտ՝ կազաւել,
երգել, կամ Թմբուկ չալել... — :

28. Ամերիգա. Միաց. Նահ. Եւրոպիոյ
կառավարութեանց մօտ կեցող Ամերիգա-
ցի Դեսպանաց գրեթէ բոլորն ալ ամսոյս
մէջ կը փոխուին :

Մայիս 1869

1. Հօլանտա. Լիւքսամպուրկի բերդե-
րն ի հիմանէ կը քանդուին :

» Ռուսիա. Ռուսիոյ ընդհանուր ծովա-

պետ Մէնչիքօֆ Ալէքս իշխանն, այսօր կը վախճանի :

2. Ամերիգա. Փէրուլի և Քիլիյի կառավարութեանց կողմանէ Քուպայի յեղափոխական պատերազմն իբրեւ օրինաւոր պատերազմ կը ճանաչուի :

21. Սպանիա. Երկու ամսոյ չափ վիճարանութիւններ ըլլալէն յետոյ՝ Երեսփոխանաց կողմանէ 21 $\frac{1}{2}$ (ընդդէմ 71) բուէի որոշումն տրուեցաւ, որ կառավարութեան դրութիւնը Միալիսական ըլլայ : — Ասել է թէ Նաբօլէօն այս խնդրոյն մէջ ալ յաջողեցաւ — :

28. Աւստրիա. Եգիպտոսի Փոխարքայն, (Խըտիվն) ի Վիէննայ կը ժամանէ, Կայսեր այցելութիւն ընելու :

29. Սպանիա. Գանձուց պաշտօնեայն հարցման մը պատասխանելով՝ յայտարարութիւն կընէ Երեսփոխանաց ժողովոյն, թէ գահագուրկ Թագուհին 30,000,000 Ռէօ պարտական կը մնայ Սպանիոյ գանձոյն . յայտարարարութիւն կընէ նաև թէ 7 $\frac{1}{2}$ ծանրագին պատկերներ անյայտ եղած են Սպանիոյ մոսարաններէն (միւզէ), Թագուհւոյն կառավարութեան ատեն :

— Այս գէշ առուտուր չէ, բայց Թագաւոր ծնանելն ալ ամէն մարդոյ բաղղը չէ — :

» Ամերիգա. Միաց. Նահ. Հնդիկներն
ամսոյս մէջ կըսկսին ստէպ ստէպ յարձա-
կիլ Քէնզասի սահմանաց վրայ, քանդել
այն կողմերն ու յաւարի առնուլ : Նախա-
գահն այս եղելութեանց վրայ լաւ տեղե-
կութիւն ստանալու՝ մանաւանդ այն վայ-
րենիները կրթելու միջոցին կամ եղանակին
վրայ հետազօտութիւն ընելու նպատակաւ
նոր մասնաժողով մի կը կազմէ :

— Եթէ մեր Կորդիբն (Քիւրտ) այս վայրե-
նեաց հետ բաղդատենք՝ Կորդուացիքը
վայրենեացմէ խիստ թշուառ պիտի հա-
մարիմք... հետեւաբար բարեխնամ, հայ-
րախնամ, բարեգութ և ամենախնամ
բառերը՝ խմբագրաց կողմանէ շռայլուած
շողովութիւններ, ի վնաս և ի կործանումն
Հայ ժողովրդեան — :

Յուլիս 1869

1. Անգլիա. Իռլանտիոյ Եկեղեցեաց
խնդրոյն վերաբերեալ առաջարկութիւնն
Երեսփոխանաց ժողովոյն մէջ ընդունելու-
թիւն կը գտնէ 361 (ընդէմ 247) քուէիւ :

6. Սպանիա. Նոր սահմանադրութիւնն
ամբողջապէս խմբագրուելով՝ պաշտօնա-
պէս կը հրատարակուի :

11. Ֆռանսա. Ամսոյս 8 էն մինչև ցայս

օր՝ Փարիզի խռովութիւնն օրըստօրէ կը զօրանայ և հեծելազօր գունդն հրաման կընդունի միջամտել զինու զօրութեամբ :

12. Ֆռանսա. Եգիպտոսի Փոխարքայն ի Փարիզ կը ժամանէ Կայսեր այցելութիւն ընելու, և Եղիւսեան պալատը կը բնակի:

18. Սպանիա. Սէռանօն Սպանիոյ Միսպետութեան Խնամապետ կը կարգուի:

23. Ամերիգա. Միաց. Նահ. Ճորճիոյ Արդարութեան բարձրատեանն կը վճռէ թէ սպիտակաց ու խափշկաց մէջ լինելիք ամուսնութիւնքն ըստ օրինի անվաւէր են:

» Ամերիգա. Միաց. Նահ. Պայէն անուն Գուպայի զօրապետն, որ Երկրիս մէջ բանակ կազմելուն պատճառաւ բանտարկուած էր, իր բանտէն կը փախի և 800 կամաւորով դէպ ի Գուպա կը մեկնի ապրտամբաց հետ միանալու:

30. Ամերիգա. Միաց. Նահ. Գուպա կղզւոյն ապստամբական յանձնաժողովէն ղրկուած Լըմիւ անուն պատգամաւորն կառաջարկէ Վուաշինկթընի կառավարութեան, որ Գուպացւոց պատերազմն՝ օրինաւոր ճանաչէ, և այս առաջարկութիւնը կը մերժուի:

ԶԱՆԱԶԱՆՔ

ԲՆԱԿԱՆ ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

Ամէն մարդու՝ մանաւանդ երկրագործին երեք տեսակ գործի պէտք է .

Հողմացոյց , Ծանրաչափի և Զերմաչափի .

Հողմացոյցն հովին դէպ ի ուր փչելն ու անոր աստանդական շարժումունքը ցոյց կուտայ .

Ծանրաչափն օրերով առաջ հովին ու անձրեին նշանը ցոյց կուտայ .

Զերմաչափն օդոյն տաքումեան ու ցըր-տումեան աստիճանը ցոյց կուտայ :

Պարտիզպանք իրենց տնկոց անկողինները հովէն կամ անձրեէն , նոյնպէս տաքէն ու ցրտէն պահպանելու համար՝ պէտք է ուշիուշով դիտեն ծանրաչափն ու ջերմաչափը և ըստ այնմ հոգ տանին անոնց :

Օրինակի համար . եթէ ջերմաչափը զրօի մօտերն է , գիտէ երկրագործն որ նոյն գիշեր անշուշտ պիտի սառէ , ուստի պէտք կը համարի տնկոց անկողինները իրիկուը նէ ծածկել . Եւ պայծառ աւուր մէջ երբ որ զրօէն վեր (12էն 18 ին մէջերը) կը տեսնէ զայն՝ պէտք կը համարի անկողնոց ծածկոցը վերցընել :

Բաց ի այս արհեստական գործիներէն բազմաթիւ նշաններ ալ կան, որ բնութիւնը ցոյց կուտայ մեզ. որոց հետամուտ լինելն օգտակար համարելնուս համար՝ մեզ նպատակ առինք անոնց վրայ միայն խօսել համառօտիւ:

Նշանք

Երբոր լուսինն ու աստեղք Թխազոյն շրջանով մը պատեալ կ'երևին, նշան է այն՝ որ քանի մ'օրէն պիտի անձրևէ:

Պարզ և անամպոտ եղանակաւ՝ երբոր երեկոյեան տաք ատենին փայլատակէ, նշան է այն սաստիկ տաքի և չորութեան:

Ամրան անձրևէն յետոյ՝ ամենախիտ մըշուշն է նշան պայծառ օդի:

Բարեխառն օդի ժամանակ երբոր հորիզոնը մշուշով կը պատի կամ Թէ վարի մըշուշը վեր կ'ելնէ, նշան է այն անձրևի:

Երբոր արևմտեան կողմը խիտ ամպով պատած լինի, քանի մ'օրէն կանձրևէ: Իսկ եթէ արևն ամենախիտ ամպերու մէջ մուտք ընէ, հետեւեալ կամ երկրորդ օրն անշուշտ պիտի անձրևէ:

Արևմտեան հովն անձրև կը պատճառէ, իսկ Հարաւային արևմտեանը՝ փոթորիկ: Նոյնպէս Հիւսիսային հովն անհաստատ

յոմ թոյլ սառնամանիք կը պատճառէ, իսկ Արևելեան Հիւսիսայինը հաստատուն (1) :

Ամպերն երբոր խառուտկանան կամ գանգուրի ձև առնուն և հովն աստանդակուն շարժման մէջ գտնուի և արևմտեան կողմն սկսի սաստիկ կարմրանալ, նշան է այն փոթորկի :

Երբոր ամպերն հետզհետէ դիզուին ու մթնոլորտին վրայ սաստկապէս ծանրանան, նշան է այն փոթորկի :

Անամպոտ ժամանակ՝ երբոր աստեղք իրենց փայլն յանկարծ կորուսանեն, նշան է այն փոթորկի :

Երբոր հովի մը սաստկութիւնը բոլոր օր տեւէ և ընդ երեկոյս դադարի, հետեւալ առուր արշալուսին դարձեալ կը սկսի ընդհանրապէս :

Փոթորիկէն առաջ՝ անհեթեթ հովն ընդհանրապէս իր շարժմանէն իսկոյն կը դադարի :

Անճրելի եւ փոթորկի նշաններ

կենդանեաց վրայ :

Այէն երկրի գաւառացի երկրագործաց մեծ մասն իրենց օդային գուշակութիւնը

(1) Զերմաչափն օրերով առաջ ասոնց փոփոխութիւնը ցոյց կուտայ :

կենդանեաց վրայէն կ'առնուն, և Գողշակոշիւնի օդոց շինող կտակաւոր Անձանց վրայ քթերնուն տակէն կը խնդան:

Եւ ահաւասիկ անոնց մէկ մասը.

Մեղուներն իրենց փեթակէն չեն հեռանար.

Մըջիւնք իրենց սովորական ընծացքն առաւել ևս կը փութացընեն:

Ծիծառնիկն սկսի երկրին ու ջրերուն երեսէն թռչըտիլ, իսկ վայրի Ծիծառն (Մարթը) բարձրերեն:

Ամէն տեսակ թռչունք սկսին ցանկերու և մացառներու մէջ քաշուիլ:

Զիւլը (գիշեր հաւուկ) ցածէն կը թռչըտի և շէնքերու տակ ապաստանարան կը փնտռէ:

Որիներն (Գարա գարկա) սկսին յիւանանցիլ և ասդիս անդին թռչըտիլ:

Կարապն (Թօյ գուշու) հովուն դէմ կը թռի:

Ճօիններն սկսին հողէն դուրս ելնել:

Ճանճ, Մժեղ, Լու, Մլուկ և այլ սոցանման խածանող կենդանիք, սկսին սովորականէն աւելի կճել զմարդ և զանասուն:

Էշն ստէպ ստէպ ականջները կը թօթուէ:

Խոզերն սկսին իրենց խշտեաց վրայ թաւալիլ:

Եղջերաւոր կենդանիք սկսին խխնջալ

կամ ռնգաշնչել ու անկեանց մէջ կծկըտիլ :

Կատուն սկսի գլուխը շիւել ու քամակը կրակին դարձնել :

Աքաղաղն սկսի իւր սովորականէն աւելի և ստէպ խօսիլ ու թևերը թօթուել , մահաւանդ գիշեր ատենին :

Հնդկահաւք , Սագերն ու Բադերն սկսին մեծ շշուկ հանել . Այս վերջինները խիստ կը շփոթին ու ջրերուն մէջ թռչըտելով ասդիս անդին կը թափառին :

ԳԵՏՆԱՇԱՐԺ ՓԷՐՈՒԻ

1868 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

Բնութեան ժամանակակից պատմութեան մէջ ամենէն սարսափելին համարուած է այն հեղեղամած գետնաշարժն , որ ի Փէրու (Հարաւային Ամերիկայ) պատահեցաւ , և ուր տասն քաղաք , 30,000 բնակիչ և մէկ միլիառ (հազար միլիօն) ֆրանքի հարըստութիւն կորսուեցան :

Օգոստոս 13 ի երեկոյեան դէմ սկսաւ գետնաշարժն ու տևեց մինչ ի 16 , վայրընդմիջական շարունակութեամբ :

Առաջին ցնցումն ուժը վայրկեան տևեց , յորմէ Անտէգեան շլթայից մէկ ահագին մասն ու նոյն լերանց ստորոտի Արէքիզա

քաղաքէն մինչև Արիգա ծովեզերիայ քաղաքի միջոցը սարսեցան : Երկիրը պատահեցաւ ու շատ տեղ կարմրագոյն ջրեր ցայտեցան չափազանց : Բարձրութեամբ ամէն ակունք և գետք՝ սատկապէս յորեցան վայրկենական միջոցին :

Գետնաշարժէն յետոյ ամէն ակունք ցամքեցան և Թշուառ բնակիչք առանց ջրոյ մնացին . Նոյն ատեն՝ մթնոլորտն այնքան խաւարեցաւ որ՝ հինգ մէքռ հեռաւորութեամբ՝ կարելի չէր բան նշմարել :

Թագնա քաղքին բոլոր շուրջն (գիշերատեն) յանկարծ փայլեցաւ՝ վայրկենի չափ տեղողութեամբ, ամենապայծառ լուսով . քիչ ատենէն այս լոյսն երկրորդեց ու տեւեց նոյն չափ , բայց ոչ այնքան փայլուն :

Երկրաշարժի առաջին տասնիկ ցնցման ատեն (13 ին) ծովը անօրինակ կերպիւ խըռովեցաւ ու մանրախիտ յորձանքով սկսաւ ամէն կողմ յուզուիլ և ընթանալ անհնարին արագութեամբ : Արիգայի եզերքէն ամենասատիկ հոսանք մ'առաջ եկաւ յանկարծ , և այն տեղի նաւերուն շղթաները խորտակելով՝ քշեց նաւերն ու վահեց զանոնք դէպ ի յարեժուտս , ուր որ ինքը կ'ընթանար : Քսանը հինգ վայրկեանէն յետոյ՝ այս հոսանքն իր ընթացքը փոխելով՝ սկսաւ

արդի ձգել փոստայնա զանազան մասնա

յարեմտից ի հարաւ ընծանալ նոյն իսկ արագութեամբ և այս անագին խաղացքը յերիցս կրկնելով՝ ծովեզերքն երեք անգամ ցամքեցուց բոլորովին, և վերագարծ ըրաւ՝ աւելի քան զ40 մեծն բարձրութիւն ունեցող սպիքով, փշրեց ու ասրատփելի հարուածներով անհետացուց նաև այն լեռանց բեկորներն, որք առաջին ցընցման սաստկութենէ Թէպէտ և բեկուած, բայց դեռ կանգուն կեցած էին:

Այս կերպիւ անհետացան, Արիզայի հետ, նաև Իգա, Թագնա, Մօնբէկա, Արէքիբա, Ինքիբէ և այլ քաղաքք Փէրուի:

Նորասեսիլ ալի (Տաշկա) մի

Վերոյիշեալ գեանաշարժէն առաջ ևկաւ այն նորատեսիլ Ալին, որ իր արագողոր և անսահման աղկութեամբն (օնսխլասիօն) երկրագնտիս մէկ երրորդ մասի վրայէն անդրընծանալով՝ անցաւ գնաց անարկու տեսլեամբ և անճնարին արագութեամբ, ու հապաւ մինչ ի յեզերս Աւստրալիոյ:

Ի սկզբան Թէ և կրհակիս աղկութիւնն արագ էր, բայց հետզհետէ այնպիսի անակրկալ արագութիւն մ'ատացաւ՝ որ Մեծին Ովկիանու ջրերն ամենայն սաստկութեամբ յուզելէն յետոյ՝ իր ճամբուն վրայի Խա-

դադական Ուկրաինոսն ալ բոլորովին խռովեց, խորտակելով անոր մէջ գանուած բազմաթիւ փորր կողեաց մեծագոյն մասն՝ ամենաբուռն ընդհարմամբ :

Այս կոհակին երկայնութեան և քարձրութեան վրայ ամենափոքր գաղափար մի ունենալու համար՝ քաւական է գիտնալ թէ իր բախմանէ առաջ եկած կտորներու մէկին երկայնութիւնը 8,000 մլթո և քարձրութիւնը 25 մեթո չափուած է Խողազական Ուկրաինոսի կեցիկ (սխախօսեալ) նաւաց հրամանատարի կայանէն :

Իսկ արագութեան վրայ գաղափար մի ևս ունենալու համար՝ քաւական է գիտնալ, որ Փէրուի գետնաշարժէն (Օգոստոս 15ին) առաջ եկած ալին, Նոր Հօլանտայի եզերքն հասաւ Օգոստոս 15ին, և ամենայն խշտիւ իր առաջն ելած ծովեզերեայ շէնք և այլ նիւթական բաներ տապալեց ու քանծեց :

Իր գալստեան առաջնորդ եղած էր խաղաղ՝ բայց ահագին կոհակ մի, որ ծովուն տակի տատանումէն յառաջ շարժելով նաւերն անզգալի արագութեամբ դէպ ի յերկինս քարձրացնելէն յետոյ՝ ծովեզերքը կը գոռացընէր ալեաց ահագին ձայնիւ. և ապա, ի քթէլ ական և սպառնալից զօրութեամբ կը հասանէր, ամէն ժայռ և

լեռ խորտակելու և ամէն տեղ հեղեղելու պայմանաւ, յետոյ առաւել ևս շտապաւ կը խաղար կանցներ, հովի արագութեամբ, մէկ վայրկենին 10,980 մէթոն կամ մէկ ժամին 165 Գաղիական մղոն տեղ ընթանալով:

Վերջապէս այս նորատեսիլ Ալին՝ իր տարօրինակ և ահուելի կատաղութեանը տխուր նշաններն անցած տեղերուն վրայ ձգեց ու սլանալով անհետացաւ:

ՆՈՐ ՀՆԱՐԻ ՄԻ

Տներն ի հիմանէ բարձրացնելու համար՝ Ամերիգացի ճարտարագէտք նոր հնարք մի գտան, որ առաջին անգամ լսողին անհաւատալի, փոքր ինչ հաւատացողին ալ խիստ վտանգաւոր թուեցաւ. բայց գործը ցոյց տուաւ որ չէ՞ թէ միայն կարելի՝ այլ և անվտանգ ձեռնարկութիւն մըն էր այն:

Առաջին փորձն եղաւ Չիգակօ քաղքին վրայ. որ Միքիկան լճին եզրը շինուած՝ երբեմն հեղեղի և մշտնջենաւորապէս խռնաւութեան ենթակայ էր, այնպէս որ փողոցներէն լճացեալ ջրերն անպակաս էին:

Այս կացութեան դարման տանելու համար՝ պէտք էր կամ տները վերստին շինել և կամ նոր հնարիւք բարձրացնել զանոնք

գետնայատակով հանդերձ: Յանդգնեցան այս վերջնոյն ձեռնարկութեան և յաջողեցան:

Հնգայարկ մեծ պանդոկ մի, որուն ծանրութիւնը 18,004,000 սխաէր, բուն առաջին գետնայարկէն վեր հանեցին մինչև 12 ոտք (մէկ Անգլ. ոտքը $3\frac{1}{2}$ սանթիմէթրի հաշուով. $3\frac{3}{4}$ արշըն), բարձրութեամբ:

Այս գործողութիւնը 600 բառնալիքի (CRIC) միջոցաւ 27 աւուր մէջ կատարուեցաւ՝ այնպիսի ճշդութեամբ ու կանոնաւոր կերպիւ, որ պանդոկին մէջի թէ ծառայութիւնը և թէ անոր երթևեկութիւնը վայրկեան մ'անգամ չարգիւռեցաւ:

Փարիզի մէջ, մերաջացառջև, աշտարակաւոր ահագին աղբիւրի մը յատակը բրելով՝ բոլոր շէնքը ուղիներու վրայ հեծուցին և այն էս մէկ հրապարակէն միւսը տարին, զարմանալի ճարտարութեամբ:

ԽԱՂՈՂ ՊԱՀԵԼՈՒ ԿԵՐՊ

Լսեցինք որ Չմբան համար խաղող պահելու հետամտողներ շատ կան, արժանաւոր գնով ծախելու կամ հարսանեաց և խրնհոյից սեղան զարդարելու նպատակաւ. վասնորոյ ուղեցինք իրենց օգնել հետևեալ տեղեկութեամբ:

Խաղող պահելու շատ միջոցներ գտնուած են մինչև ցարդ, բայց անոնց և ոչ մէկը կարող եղած է այս Նոյեան պտուղն իր բնականին մէջ պահել, առանց կրտեցնելու կամ եփած խնձորի նմանցնելու զայն:

Երեւելի Պ. Քաէտան՝ անոր պահպանութեան բնական միջոցը գտած ու յաջողած է.

Աւահաւասիկ ինչպէս.

Ողկոյզը կրող ուռը՝ կտրելու է, անոր վարի և վերի կողմերէն քանի մը պտկունք (աչք) ձգելով, և ուռին ծայրը ջրալից Թաղարի մէջ դնելու է ողկոյզը դուրս կախելով՝ ծաղիկի կամ փունջի նման: Այս ամանն անշուշտ հողէ պիտի ըլլայ մեր Գաւառացի մէջ, բայց Պօլսեցեոց համար աւելի լաւ է գիւնկոյի տմանն, որ այս նպատակին համար յատուկ շինուած է բոլորտիքը ճեղքեքով կամ առուակներով: Ներփակեալ ջրերն ապականութենէ զերծ պահելու համար Սիւլֆար Յը Փեռ (սաշը գըպրըզ) կամ ածուխի փոշի դնելու է անոնց մէջ:

Վերոյիշեալ գիւնկոյի Թաղարին ձևով՝ շատ դիւրութեամբ հողէ՝ ածան ևս կրնայ շինուիլ, որ ինչպէս միոյն, նոյնպէս և միւսոյն մէջ՝ մինչ ի Մայիս՝ այն աստիճան Թարմ և անկոինճ կը մնայ խաղողն, որ կարծես Թէ այգիէն դու նոր կ'ընծաւ է:

ԱՄՊՐՈՊ (Օռւսժ)

Մէքսիքայի Սօնորա նահանգին կողմերն, ուր հազիւ հազ կ'անձրեւէ և երկիրն քը կապտազոյն պարզութեամբ մշտնջենաւորապէս կը փայլի, 1868 Հոկտեմբեր 15 ին յանկարծ խաւարեցաւ Թանձրամած ամպերով. հուսկ յետոյ անձրեւել սկսաւ ջրհեղեղի նման:

Ամպրոպն հետզհետէ սաստկանալով բոլոր նահանգին մէջ, մինչև ստորին Քալիֆօրնիա տարածեցաւ և այն տեղի Լօռէթա քաղաքն ի հիմանէ կործանեց՝ մէկ եկեղեցի միայն կանգուն ձգելով: Միւլէյէի ջուրն ուժ ու կէս մէթո. բարձրացաւ. Եսքի գետոյն բարձրութիւնն ալ մինչև 12 $\frac{1}{2}$ մէթո. ելաւ. վերջապէս բոլոր երկիրն ջրով ծածկեցաւ, ուր և անհամար Հեղիկք հեղձան:

Նոյն տմսոյն 17 ին Ալամօսի մօտ Թաթառ մի երևնալով պայծեցաւ. հետևեալ օր տեսան որ քաղաքի շատ տները դէպ ի յերկինս ծծած միանգամայն եօթանասնի չափ անձինք հեղձուցած էր:

Այս 1868 տարւոյն մէջ Ամերիգայի այն կողմերը սաստիկ Ամպրոպ, Փոռորիկ և Գեռնաշարժ ստէպ ստէպ պատահեցան ու մեծամեծ վնասներ պատճառեցին:

ՀԻՒՍՍԱՅԳ

Այս անուն տրուած է այն գեղեցկափայլ օղերևութներուն, որոնք շատ անգամ Հիւսիսային բևեռի մօտերն՝ երբեմն ալ դէպ ի Հարաւ գտնուող Երկիրներու մէջ կ'երևին երկնից Հիւսիսային կողմը:

Այս լուսաւոր երևութներու մէկն, 1870 Հոկտ. 12/24 ին Թրքաստանի այլևայլ (ինչ պէս Կ. Պօլիս, Իզմիր և Կարինի) կողմերէն տեսնուեցաւ շառագոյն աղեղան ձևով, որ ի սկզբան հրդեհի կալմբութիւն կարծուեցաւ:

Դիտուած է, որ Հիւսսայգ (Հիւսիսափայլ կամ Բեւեռային Արշալոյս ևս կըսվի) երեցած ատեններ՝ մթնոլորտի մէջ ելեքտրականութեան յաւելման նշաններ կան. կողմնացուցին վրայ վրդովումն կամ անհասկալարտութիւն կընշմարտի երկու կամ երեք ժամ առաջ, և օդին մէջ շառագման ձայներ կը լսուին՝ իբրեւ նշան ելեքտրական հոսանքի, որ կ'ընթանայ մթնոլորտին մէջ: Բոլոր այս նշաններն ցոյց կուտան թէ այս օղերևութի պատճառն ելեքտրականութիւնն է: Բնագէտքդեռ ճշդիւ հասկըցած չեն թէ լուսաւորութիւնն ո՛ւստի յառաջ կուգայ:

Հիւսիսային երկիրներու մէջ այս երևութի գոյնն ամէն ատեն նոյն և նման չէ,

և երբեմն այնպէս պայծառ՝ որ մարդ՝ կըրնայ նոյն լուսով կէս գիշերուան մէջ անգամ կարդալ: Երբեմն լոյսն ուղղակի կը ճառագայթէ հորիզոնէն, երբեմն ալ երկու ծայրերովն հորիզոնի վրայ կեցող կամարէն: Երբոր այս ձևը պատահի՝ շատ անգամ կը մթննայ երկնից այն մասն՝ որ կամարին կամ աղեղան տակն է և կամարի եզերքէն լոյսը դուրս կը հոսէ ամենափայլ պայծառութեամբ: Լուսին հոսանքը կամ ճառագայթները, հովէն աղկացեալ ցորենոց արտինման, վէտ վէտ կը տատանին և այս երբեմքն արագ՝ միանգամայն գեղեցիկ շարժման ստեն՝ լուսոյ աղկութեան մէջ՝ անհամար ասուպներ կ'երևին որոնք կայծի արագութեամբ այսդիս անդին օձաձև կը սլանան:

Երբեմն լոյսն՝ փոխանակ հոսանքի կամ շառաւիղի պէս ճառագայթելու՝ մթնոլորտը կը լեցունէ, այնպէս որ տեսնողն ինքզինք լուսոյ ամպերէ շրջապատեալ կկարծէ:

Հիսսապզն երեցաւ նաև Փարիզէն, 1869 Ապրիլի 15 — 16 ի գիշերն. որ ամպամած հորիզոնին վրայ անյարդ ուղղութիւն ունեցող լուսոյ մը տարածութեան վրայէն՝ ճառագայթներն դէպ ի Զենիթ բարձրացան, անհամար ասուպներու ցայտմունք միանգամայն անոնց մէջ տեսնուելով:

ՀԱՆԴԷՍՔ ԵՒ ԼՐԱԳԻՐՔ

Ա.ԶԳԱՅԻՆ

Ա. րարաւ	Ամսական	յէջսիածին
Ա. րօպոյս	Կիսամսեայ	յիգմիր
Ա. ւեհաբեր	Շաբաթական	ի Կ. Պօլիս
Բազմամկայ	Ամսական	ի Վէնէսիկ
Դիսակ	Շաբաթական	ի Կ. Պօլիս
Երկրագունդ	»	»
Ծիածան	Պատահական	»
Հայրենիք	Շաբաթական	»
Հորիզոն	Երկօրեայ	»
Մամուլ	Եռօրեայ	»
Մանգումէ	Օրական	»
Մասիս	Եռօրեայ	»
Մեղու	»	»
Յոյս	Կիսամսեայ	յԱրմաւ
Սիօն	Ամսական	յԵրուսաղէմ
Փող	Երկօրեայ	ի Կ. Պօլիս
Փունջ	Շաբաթական	»
Օրագիր	Օրական	ի Կ. Պօլիս

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Մեր 1870 թուականի Տարեցուցին մէջ՝ ծանուցում
 բնելով՝ խնդրած էինք որ Գաւառական Ազգային
 հասին ղրկել իրենց Գաւառի վիճակագիրը։ Երկու տե-
 ղէ միայն տեղեկութիւն գրեցին մեզ, վասնորոյ պիտի
 սպասենք որ ուրիշներն ալ ղրկեն զոնէ նշանակելու չափ
 մաս մը որ կարեւանք 1872ի Տարեցուցին մէջ տպել։

ՀԱՆԵԼՈՒԿ

Թիւ 8 (*)

Կայի — չըկամ, Չըկայի — կամ,
Այսպէս էի, Է՛նձ յարածամ,
Ինչ ունիս բեր, տո՛ւր ինձ կուլ տամ,
Վերստին ուղէ՛ անմարս ետ տամ:
Երբոր Թևօքս յաշխարհ վանիս՝
Մի սէրս պըղծեր. Միտ դիր խօսքիս .
Չըլլան Թէ կողերուս դըպիս,
Որ մի գուցէ յաստեաց փոխիս,
Այս ըսածէս մի վախ բերեր,
Ման խօսեցայ, բայց միտքս մայն չէք .
Զի Տէրն է ինձ պաշտօն տուեր,
Բաշխել միշտ կեանք, վիշտ, յոյս և սէր:
Զի երբ հեռիւ գաս՝ քեզ կը մեղմեմ,
Սըրտիս զարնես՝ քեզ կը գրկեմ.
Շատ հեղ վերքիդ վուշ կը կապեմ
Ի՛րա՛մէն պահանջքըդ կը առեմ:

(*) Ինչպէս որ Գարնան պատկերին ներքեւ ծանուցած ենք, Այս 8 քիւ հանելուկին համար (նոյնպէս եւ 9 ին, եւ 10, 12, 13 ին, որք չեն լուծուած) նուէրները պիտի կրկնուին եւ 20 ժրուանցնոց գիրք պիտի տուի լուծողին:

Ճ. Ա.

ԵՐԹԵԻԵԿԻՔ

ՖԷՎԱՅԻՏԻ ՕՍՄՆԻՅԷ ՇՈԳԵՆԱԽԱՅ

ԳԻՄ ՏԲԱՊԻՉՕՆԻ

Մեկնի Ձորեքշաքթի Օրեր երեկոյ. Ժ. 10 Տհակ.

Կ. Պօլիսէն յԵրէլի, յԱհասիա, յԻնէպօլի, Ի Սինօպ, Ի Սամսօն,
յԻֆլիա, յՕրտու, Ի Կիրասօն, Ի Տրապիզօն, Ի Տիգէ, Ի Պամբուս :

ԳԻՄ ՍԵՆԱՆԻԿ

Կ. Պօլիսէն Ի Կէլիպօլու, Ի Չանաք-քալէ, յԻլիսեա, Ի Քարաղան,
Ի Քափալա, Ի Սէլանիկ, Ի Վօլօզ :

ԳԻՄ ԿԻՐԻՏԻ

Երեքշաքթի Օրեր, երեկոյ. Ժ. 10 Տահկ.

Կ. Պօլիսէն. Ի Կէլիպօլու, Ի Չանաք-քալէ, յԱյլալէք, Ի Միտիլի,

ի Տիբէլի, յիզմիր, ի Սաքըզ, ի Հանեա, ի Րէսոօ, ի Բանտիա :

ԳԻՎ ԹԷՐԻՐՏԱՂԻ

Երեքշաբթի եւ Շաբաթ Օրեր, ի ծագ . արեգական
ի Սիւիվրի, ի Թէքիլտաղ :

ԳԻՎ ԻԶՄԻՏԻ

Ամառն ամեն Օր . իսկ Ձմեռն, Երկուշաբթի, Չորեքշաբթի,
Հինգշաբթի եւ Շաբաթ, ի ծագ . արեգական
ի Տարլըճա, ի Գարամուսալ, ի Տէյլիքմէնտէրէ, յիզմիր :

ԳԻՎ ՊԱՆՏՄԱՅԻ

Հինգշաբթի Օրեր, ի ծագ . արեգական

ի Բէրէձէ, ի Պանտըրմա :

Առօրեայ երթեւեկութիւնք . ի Մալթէփէ, ի զարթալ եւ ի Բէնտիկ

ՅՈՒՅԱԿ ԳՐԵԱՆՑ

Գ Ր Ա Տ Ա Ն Փ Ա Ր Ի Զ Ո Ւ

Սաղմոսս Գործողի պատկեր, ոսկեզօծ հասարակ
Նարնկ մեծ, փոքր, պատկեր, փառակազմ հասարկ,
Դասարան Հայկ, մանկական Բազմպատկ.
Թուարամուրթի Բառար Ս Միքայելյանի
Նայն համառ. օժ

Համառ. օժ Բառարան Հայ. Գրանտ Տան
Բառգրքուկ » » »

Նդիշէ

Եզնիկ Բ. Տպագր. ոսկեզօծ փառակազմ լամպակազմ
Սիւվիօ Ռէվիֆօ. Բ. Տպագրութիւն

Դստեր առաքինիք Վիպասանութիւն

Փելիսեւ Պաւլինէ պատկ. փառակ. հարկ
Ընդունելութիւն Ընծայի, Կրկնիկեան
Խնդիր Միւլքեան Հայոց

Հասցենիւ Բաղուածք Ա. Մ. Վ. Գարագաշեան
Նեռն կամ Կասարած Ածիւարի

ՆՈՐԱՏԻՊ

Գործնական Քերականութիւն Հրահան-
գօրեւ Լուծմամբ ի պէտս Գայրոցաց. Ա. Մ. Վ. Գ.
Տաւեր Բաղասական Տնտեսութեան

ԸՆԴ ՄԱՄԼՈՎ

Սառակ Բոնիովի Թարգ. Դ. Նպ. Այլազեան,
Մարիս եւ Մելիք-Ասիլ Թարգմ. յիտալ.
Դաղսնի Հաւաստագրութեան, Գառնիկ

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0109870

